







**تهیه و تألیف: سینا صابری**

|                         |                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه                 | : صابری، سینا، ۱۳۶۸- Saber, Sina                                                                                                                                                        |
| عنوان و نام پدیدآور     | : مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی/گردآوری و تالیف سینا صابری.                                                                                                              |
| مشخصات نشر              | : تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۴۰۱.                                                                                                                                              |
| مشخصات ظاهری            | : ۲۸۲ص.                                                                                                                                                                                 |
| شابک                    | : ۹۷۸-۶۲۲-۰۸-۵۱۱۷-۲                                                                                                                                                                     |
| وضعیت فهرست نویسی       | : فیپا                                                                                                                                                                                  |
| یادداشت                 | : کتابنامه: ص. ۲۸۰ - ۲۸۲.                                                                                                                                                               |
| موضوع                   | : ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۵۷<br>Iran -- History -- Pahlavi, 1925 - 1978<br>ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۵۷ - مطبوعات<br>Iran -- History -- Pahlavi, 1925 - 1978 -- Press |
| رده بندی کنگره          | : ۱۴۷۶DSR                                                                                                                                                                               |
| رده بندی دیویی          | : ۹۵۵۰۸۲                                                                                                                                                                                |
| شماره کتابشناسی ملی     | : ۹۰۳۸۳۰۲                                                                                                                                                                               |
| اطلاعات رکورد کتابشناسی | : فیپا                                                                                                                                                                                  |



مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

## مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی

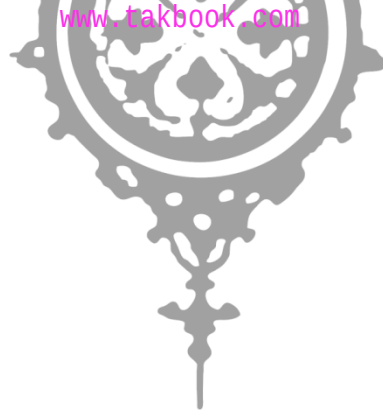
|                   |                                              |
|-------------------|----------------------------------------------|
| نام کتاب:         | مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی |
| گردآوری و تالیف:  | سینا صابری                                   |
| ناشر:             | آموزشی تالیفی ارشدان                         |
| ویرایش:           | اول                                          |
| نوبت چاپ:         | اول ۱۴۰۱                                     |
| طراح و گرافیکست:  | www.irantypist.com                           |
| شابک:             | ۹۷۸-۶۲۲-۰۸-۵۱۱۷-۲                            |
| شمارگان:          | ۱۰۰۰                                         |
| مرکز خرید آنلاین: | www.arshadan.com<br>www.arshadan.net         |
| مرکز پخش و توزیع: | ۰۲۱۴۷۶۲۵۵۰۰                                  |
| قیمت:             | ۱۹۰۰۰ تومان                                  |

**www.ssaberi.com**









## مقدمه



اسناد به یادگار مانده از هر عصر و زمانی بیانگر بسیاری از رخ دادها و فراز و نشیب‌های ملل جهانی می‌باشد که با گذشت زمان و فراموشی آن اعصار، می‌توان به منظور بازشناسایی هر عصر به آن‌ها مراجعه کرد تا حوادث و رخ دادهای آن دوران را به شکل بهتری مورد تجزیه و تحلیل قرار داد زیرا هرچه زمان بیشتری از تاریخ یک ملت می‌گذرد دست فراموشی و ایجاد تحریف در وقایع آن روزگار بیشتر و بیشتر خواهد شد تا جایی که ممکن است به شکل غیر قابل باوری در اذهان مردمان یک جامعه تحریف کلی صورت پذیرد و از آن به عنوان یک وسیله مبارزه و کارزار با دولت‌ها و حکومت‌ها مورد بهره‌برداری قرار گیرد؛ درست مشابه آنچه در روزگار خود شاهد آن می‌باشیم که آنچه در فضای مجازی و تاریخ شفاهی عامه در جریان و گردش می‌باشد با حقایق و وقایع عصر پهلوی تفاوت دارد و بجهت سنجش صحت و سقم این مطالب می‌بایست به اسناد باقی مانده مراجعه نمود.

یکی از انواع اسناد باقی مانده در تاریخ معاصر، مطبوعات انتشار یافته در طول سلطنت پهلوی می‌باشد که اکثر آن‌ها در ایران و بخش کوچکی از آن نیز در خارج از کشور منتشر شده‌اند. با توجه به اینکه این اسناد به روشنی می‌توانند جریان زندگی مردمان ایران و سیاست‌های حاکم بر جامعه را منعکس نمایند می‌توان از آن‌ها به منظور معرفی و تبیین هرچه بهتر وضعیت سیاسی- اجتماعی تاریخ عصر پهلوی که موضوع این کتاب می‌باشد بهره‌مند شد. به این منظور و با توجه به اینکه اینجانب سالیان متمادی در عرصه پژوهش و گردآوری اسناد قدیمی ایران فعالیت

داشته لازم دانستم تا به انتشار بخشی از وقایع عصر پهلوی مبادرت ورزم تا به شکل عینی، تبیین مناسبی از تحریفات صورت گرفته در اذهان عمومی و رسانه‌ای صورت پذیرد.

لازم به ذکر است که در هر حکومت و دولتی که بر مَسند قدرت قرار گرفته همواره تصمیمات و عملکردهای مثبت و منفی وجود داشته و طرد تمامی سیاست‌های یک حکومت، دور از عقل و تدبیر می‌باشد لذا ضمن توجه به دستاوردهای ایران عصر پهلوی، قصد داریم در این کتاب با نگاهی انتقادی به مصائب و معضلات آن روزگار پرداخته تا آنچه از اذهان مردمان عزیز به فراموشی سپرده شده است یادآوری گردد.

نکات مورد توجه در این کتاب:

۱. موضوعات مطرح شده در این کتاب از میان مطبوعات سال ۱۳۰۵ شمسی

یعنی ابتدای سلطنت رضا شاه تا سال ۱۳۵۸ اخذ شده است.

۲. در اعصار مختلف، مواضع جراید در چگونگی برخورد با دولت و حکومت‌ها متفاوت بوده و بر این اساس به سه دسته موافق، مخالف و معتدل تقسیم می‌شوند. به همین سبب در این مجموعه نیز سعی شد کثیری از روزنامه‌ها مورد استفاده قرار گیرد تا از اتهام به یکجانبه گرایی در امان بماند.

۳. در این کتاب، اصل تصاویر موضوعات ارائه شده در روزنامه‌ها به نمایش درآمده تا با ارائه اصل سند، از هر گونه شائبه جعل و تحریف، پیشگیری شود.

۴. در اثر پیش رو موضوعات سال‌ها و دوره‌های مختلفی ذکر گردیده تا سخن برخی توجیه گران، مبنی بر مصائب مقطعی (همچون دوران کودتا یا

جنگ جهانی) برطرف شود و بنابراین تمامی دوران سلطنت پهلوی مد نظر قرار گرفته است.

۵. مراد از «مصائب عصر پهلوی» که در نام این اثر به کار رفته به انواع مشکلاتی که به نظر بسیاری از مردم عصر ما، مشکل در یک جامعه تلقی می‌شود اشاره دارد( فارغ از اینکه حقیقتا مشکل محسوب می‌شوند یا خیر).

۶. از روزنامه‌های پس از پیروزی انقلاب تنها از مجله جوان و گزارش روز سال ۱۳۵۸ در این کتاب استفاده گردید به سبب اطلاعات مفیدی که در زمان پهلوی، امکان نشر آن‌ها وجود نداشت.

آنچه در این مجموعه به نمایش درآمده است تنها بخش کوچکی از موضوعات انعکاس یافته در مطبوعات آن روزگار می‌باشد و لذا محققین و خوانندگان محترم می‌توانند با مراجعه به روزنامه‌ها و مجلات آن عصر با واقعیت‌های بیشتری از آن ایام آشنا شوند.

در پایان لازم است از اعضای سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی و نیز آقایان دکتر سید مهدی مرویان حسینی، دکتر مهدی زندی نیا و حجت الاسلام محمدرضا جابری نیا که در تهیه و تدوین این کتاب یاری‌رسانی کرده‌اند تشکر و قدرانی نمایم.

سینا صابری

## برخی آثار منتشر شده از نگارنده

- بازخوانی زندگانی حیدرخان عمو اوغلی ( ارشدان / ۱۴۰۰ )  
اسناد و منابع ادیان و مکاتب در ترازوی نقد اجمالی ( قلم آذین رضا / ۱۳۹۷ )  
آیات پیامبر اسلام و سروده‌های زرتشت ( نارون دانش / ۱۳۹۹ )  
آزمایشات اثرگذاری اعداد و حروف در حیات زمینی ( آرسس / ۱۳۹۷ )  
آیات اجتماعی قرآن ( نارون دانش / ۱۳۹۹ )  
پیشوایان خراسانی علم و هنر در دوره‌ی اسلامی ( آرسس / ۱۳۹۷ )  
تأثیر دانش نجوم مسلمانان بر نجوم مغرب زمین ( آرسس / ۱۴۰۰ )  
مبادی ماوراءالطبیعه از دیدگاه اسلام و علمای اسلامی ( پازینه / ۱۳۹۶ )  
پاسخ به شبهات دن گیبسون در مستند شهر مقدس ( آرسس / ۱۳۹۸ )  
کاوشی در تاریخ دفینه‌یابی ( آرسس / ۱۳۹۹ )  
مواد مخدر و رویای عارفانه ( آرسس / ۱۳۹۹ )

Experiments for effect of numbers, and words on the life of the earth(2019)

Documents and sources of religions and schools as a yardstick of a bief criticism(2019)

Most influential mystical figures in Iran's contemporary history(2018)

## فهرست مطالب

|     |                                    |
|-----|------------------------------------|
| ۱۵  | نظر اجمالی در حیات پهلوی اول و دوم |
| ۲۲  | لیست مطبوعات مندرج در این کتاب     |
| ۲۸  | گفتاری از چیش موضوعات              |
| ۳۰  | تبیین برخی از موضوعات کتاب         |
| ۴۲  | فصل اول: مصائب اقتصادی             |
| ۷۹  | فصل دوم: مصائب فرهنگی              |
| ۱۰۲ | فصل سوم: مصائب اجتماعی             |
| ۲۱۹ | فصل چهارم: مصائب سیاسی             |
| ۲۸۰ | سایر منابع                         |









نظر اجمالی در حیات  
پهلوی اول و دوم



## پهلوی اول (رضا شاه)

تولد و وفات: ۲۴ اسفند ۱۲۵۶ - ۴ مرداد ۱۳۲۳

پدر: یاور عباسعلی

مادر: نوش آفرین آیرملو

همسران و فرزندان:

(۱) مریم سوادکوهی (وی همسر موقت رضا شاه بوده)<sup>۱</sup>

نام فرزندان: فاطمه (همدم السلطنه)

(۲) صفیه (زهرا) همدانی

نام فرزندان: صدیقه

(۳) تاج الملوک آیرملو

نام فرزندان: شمس (خدیجه)، محمدرضا (شاه)، اشرف، علیرضا

(۴) توران امیر سلیمانی (قمرالملوک)

نام فرزندان: غلامرضا

(۵) عصمت دولتشاهی (عصمت الملوک)

نام فرزندان: عبدالرضا، احمدرضا، محمود رضا، فاطمه، حمید رضا

در اسفند ۱۲۹۹ قوای قزاق به فرماندهی رضا خان از قزوین به سمت تهران حرکت کرد و در ۳ اسفند ۱۲۹۹ (۲۲ فوریه ۱۹۲۱) مراکز مهم و راهبردی شهر را به تصرف در آورد. از این رو احمد شاه مجبور شد تا فرمان رئیس الوزرائی (نخست وزیر) سید ضیاء الدین طباطبائی و لقب سردار سپه رضا شاه را صادر کند. در اردیبهشت

<sup>۱</sup> خاطرات ملکه پهلوی، ص ۳۴



۱۳۰۰ شمسی همزمان با استعفای مسعود خان کیهان از وزارت جنگ، رضا خان به عنوان وزیر جنگ دولت سید ضیاء منصوب شد.

خرداد ۱۳۰۰ شمسی به سبب اختلافی که میان سید ضیاء و احمد شاه بروز پیدا کرد سید ضیاء عزل و قوام السلطنه به عنوان رئیس الوزرا منصوب شد.

رضاخان تا سال ۱۳۰۲ به عنوان وزیر جنگ فعالیت داشت و از ۱۳۰۲ همزمان با استعفای مشیرالدوله به مقام رئیس الوزرایی رسید اما احمد شاه وی را در فروردین ۱۳۰۳ عزل نمود که مورد قبول مجلس واقع نشد.

در ۲۶ بهمن ۱۳۰۳ با تصویب مجلس، فرماندهی کل قوا از احمدشاه سلب و به رضاخان سپرده شد. سرانجام در ۹ آبان ۱۳۰۴ با رأی مجلس شورای ملی، احمدشاه از پادشاهی خلع گردید و در نتیجه سلسله قاجاریه منقرض شد.

حکومت موقت به رضاخان سپرده شد و پس از بازگشایی مجلس مؤسسان در تاریخ ۲۱ آذر ۱۳۰۴ رضاخان به عنوان پادشاه ایران و فرزند ذکور ارشد او و جانشینانش که از مادر ایرانی متولد شده باشند را ولیعهد وی اعلان کردند.

وی در ۲۵ آذر ۱۳۰۴ در مجلس مؤسسان با ادای سوگند به قرآن، شاه رسمی ایران شد و متعاقباً مراسم تاج‌گذاری وی در ۴ اردیبهشت ۱۳۰۵ انجام شد.

سرانجام با اشغال ایران به دست نیروهای متفقین در شهریور ۱۳۲۰ مقدمات استعفای اجباری رضاشاه فراهم شد.

پس از استعفا، رضا شاه تحت الحفظ نیروهای بریتانیا با کشتی از بندر عباس به جزیره موریس (جزیره‌ای در جنوب آفریقا و اقیانوس هند) و سپس ژوهانسبورگ آفریقای جنوبی تبعید شد و در نهایت در ۴ مرداد ۱۳۲۳ در آنجا درگذشت.



## تشکیل جلسه فوق العاده مجلس

استعفا و کناره گیری اعلیحضرت رضا شاه پهلوی  
از مقام سلطنت

بر قرار شدن والا حضرت محمد رضا پهلوی ولیعهد  
به مقام سلطنت ایران

درج خبر استعفای رضا شاه در روزنامه اطلاعات (سه شنبه، ۲۵/۶/۱۳۲۰)

## پهلوی دوم (محمدرضا شاه)

تولد و وفات: ۴ آبان ۱۲۹۸ - ۵ مرداد ۱۳۵۹

پدر: رضا سواد کوهی (رضا شاه)

مادر: تاج الملوک آیرملو

همسران و فرزندان

(۱) فوزیه فوآد

نام فرزندان: شهناز

(۲) ثریا اسفندیاری

(۳) فرح دیبا

نام فرزندان: رضا، فرحناز، علیرضا، لیلا

در ۲۵ شهریور ۱۳۲۵ رضا شاه متن استعفای اجباری خود را - که به قلم محمدعلی فروغی (آخرین نخست وزیر رضا شاه) نگارش یافته بود - در کاخ مرمر امضا کرد و در آن دستور به تبعیت از ولیعهد او یعنی محمد رضا صادر گردید. از مهمترین وقایع دوران سلطنت وی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

ترور شاه در ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ در محوطه دانشگاه تهران؛ ملی شدن صنعت نفت در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹؛ صدور حکم غیر قانونی برکناری مصدق در ۲۴ مرداد ۱۳۳۲ توسط شاه؛ اولین فرار محمد رضا شاه به همراه ثریا در همین زمان رخ داد. ثریا در خاطراتش پیرامون این وقایع می‌نویسد:

چند روز پیشتر از روز تعیین شده، ما با هواپیما به کلاردشت که یک توقفگاه تابستانی در حوالی رامسر است می‌رویم و برای اینکه تصور شود از رویداد بی خبریم، دوستانی را هم با خود می‌بریم - یعنی که می‌خواهیم



## نظر اجمالی در حیات پهلوی

تعطیلاتمان را بگذرانیم. سلاح آماده‌اش را نیز هر شب زیر بالش داشت و به هنگام غذا خوردن هم دستش روی سلاح ساخت « اسمیت‌اند واسون» می‌ماند. غذایی را که تعارفش می‌کردند نمی‌خورد. این سوء ظن در او قوت گرفته بود که ممکن است زهر در غذا ریخته باشند. ۱۶. اوت ( یکشنبه ۲۵ مرداد ۱۳۳۲) ساعت ۴ صبح، شاه از خوابی که داشت به سراغم می‌آمد بیدارم می‌کند. می‌گوید: ثریا، نصیری را هوا خواهان مصدق توقیف کرده‌اند باید هرچه زودتر از اینجا بگریزیم. باید بدون درنگ حرکت کنیم. با عجله پرسیدم کجا برویم؟ [ شاه گفت: ] خودمان را به رامسر می‌رسانیم از آنجا با هواپیمایمان به عراق پناهنده می‌شویم. یک ثانیه را هم نباید از دست بدهیم. ملک فیصل، فوری خلیل کنا وزیر معارف و کفیل وزارت امور خارجه خود را به فرودگاه می‌فرستد تا ما را به پاوی یون سلطنتی که ملک دستور داده است به آنجا برند. ملک فیصل ما را با مهربانی و خوشرویی استقبال می‌کند و اصرار دارد تا هر وقت که مایل هستیم در بغداد بمانیم.<sup>۱</sup>

# حائنی که منخواست وطن را بجاک و خون بکشد فرار کرد

**عنوان روزنامه باختر در ۲۶ مرداد ۱۳۳۲ به مناسبت فرار محمد رضا شاه**

پس از این فرار، در تاریخ ۳۱ مرداد ۱۳۳۲ به سبب کودتایی که در ۲۸ مرداد با موفقیت به سرانجام رسیده بود ( عملیات تی پی آژاکس) به ایران باز می‌گردد.

<sup>۱</sup> کاخ تنهایی، ص ۲۱۸-۲۳۱

## مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی



دیگر از رخ داده‌های مهم دوران سلطنت وی عبارتند از: اعدام سرکرده‌های فدائیان اسلام: ۲۷ دی ۱۳۳۴؛ تصویب نامه انجمن‌های ایالتی ولایتی در ۱۴ مهر ۱۳۴۱ که مورد اعتراض امام قرار گرفت؛ حمله به فیضیه در ۲ فروردین ۱۳۴۲؛ دستگیری امام خمینی در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲؛ بازار تهران در ۲۹ دی ۱۳۵۶ در اعتراض به کشتار اهالی قم تعطیل شد؛ در ۲۲ دی ۱۳۵۷ شورای انقلاب به فرمان امام خمینی تشکیل شد؛ محمدرضا شاه برای بار دوم در ۲۶ دی ۱۳۵۷ از ایران فرار نمود.

پس از این فرار، دوران سرگردانی وی آغاز شد چنانکه در ابتدا به مصر و سپس مراکش رفت. بعد از مدتی به سبب عذر دولت مراکش در مورد اقامت او، مجبور به ترک آنجا و عزیمت به باهاما شد. پس از گذشت اندکی از انگلستان به او اطلاع داده شد که امکان پذیرش شاه در خاک انگلستان نیز وجود ندارد و لذا پس از هفتاد روز عازم مکزیک شد. پس از گذشت چهار ماه برای سفر درمانی وارد ایالات متحده شد و پس از انقضای مدت درمان و گذشت حدود دو ماه راهی پاناما شد. در نهایت پس از اینکه کشورهای نظیر، سوئیس و فرانسه نیز از پذیرش وی امتناع کرده بودند به عنوان پناهنده سیاسی در مصر پذیرفته شد و در حالی که سرطان شاه به اوج خود رسیده بود و درمان‌ها مؤثر واقع نمی‌شد در ۵ مرداد ۱۳۵۹ درگذشت.





| ردیف | نام           | سال مندرج در این اثر         |
|------|---------------|------------------------------|
| ۱    | اتحاد ملی     | ۱۳۴۳                         |
| ۲    | اطلاعات       | ۱۳۰۶، ۱۳۱۴، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۴۰ |
| ۳    | اطلاعات هفتگی | ۱۳۳۲                         |
| ۴    | ایران         | ۱۳۰۹                         |
| ۵    | ایران ما      | ۱۳۳۳                         |
| ۶    | ایران نوین    | ۱۳۴۴                         |
| ۷    | ایران شهر     | ۱۳۰۵                         |
| ۸    | آتش شرق       | ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱             |
| ۹    | آذر باختر     | ۱۳۳۳                         |
| ۱۰   | آذر کیش       | ۱۳۳۱                         |
| ۱۱   | آرزوها        | ۱۳۲۲                         |
| ۱۲   | آزاد          | ۱۳۰۵، ۱۳۲۱، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵ |
| ۱۳   | آزادی قاینات  | ۱۳۳۱، ۱۳۳۲                   |
| ۱۴   | آزنگ          | ۱۳۴۳، ۱۳۴۵                   |
| ۱۵   | آسیای جوان    | ۱۳۳۲                         |
| ۱۶   | آفتاب تابان   | ۱۳۲۱                         |
| ۱۷   | آهن           | ۱۳۳۱                         |



|                              |                 |    |
|------------------------------|-----------------|----|
| ۱۳۳۸                         | آهنگ شرق        | ۱۸ |
| ۱۳۵۶                         | آینده           | ۱۹ |
| ۱۳۱۱، ۱۳۲۰                   | آینده ایران     | ۲۰ |
| ۱۳۲۶                         | آینده بشر       | ۲۱ |
| ۱۳۲۴، ۱۳۲۶                   | بابا شمل        | ۲۲ |
| ۱۳۴۹، ۱۳۵۰، ۱۳۵۱، ۱۳۵۲       | باختر امروز     | ۲۳ |
| ۱۳۱۵، ۱۳۵۰                   | بانک ملی        | ۲۴ |
| ۱۳۴۴، ۱۳۵۴                   | بورس            | ۲۵ |
| ۱۳۳۳                         | پارس            | ۲۶ |
| ۱۳۳۰                         | پان ایرانیسیم   | ۲۷ |
| ۱۳۲۲                         | پرچم            | ۲۸ |
| ۱۳۳۱                         | پرچمدار صلح     | ۲۹ |
| ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۳۰       | پرخاش           | ۳۰ |
| ۱۳۳۰                         | پیام            | ۳۱ |
| ۱۳۵۳                         | تهران اکونومیست | ۳۲ |
| ۱۳۵۶، ۱۳۵۷                   | جنبش            | ۳۳ |
| ۱۳۵۷، ۱۳۵۸                   | جوان            | ۳۴ |
| ۱۳۳۲                         | چلنگر           | ۳۵ |
| ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹ | حبل المتین      | ۳۶ |

|                        |               |    |
|------------------------|---------------|----|
| ۱۳۴۴، ۱۳۴۵             | خاک و خون     | ۳۷ |
| ۱۳۴۶                   | خراسان        | ۳۸ |
| ۱۳۳۶                   | خوشه          | ۳۹ |
| ۱۳۲۳، ۱۳۲۹             | داد           | ۴۰ |
| ۱۳۴۱                   | دیپلمات       | ۴۱ |
| (۱۳۵۷) ۲۵۳۷            | رستاخیز       | ۴۲ |
| (۱۳۵۵) ۱۳۵۴، ۲۵۳۵      | رستاخیز روستا | ۴۳ |
| ۱۳۳۰                   | رستاخیز گرگان | ۴۴ |
| ۱۳۳۰                   | رمز ترقی      | ۴۵ |
| ۱۳۳۸                   | شهرداری‌ها    | ۴۶ |
| ۱۳۲۶                   | کسری          | ۴۷ |
| ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳ | کیهان         | ۴۸ |
| ۱۳۵۸                   | گزارش روز     | ۴۹ |
| ۱۳۲۸                   | مام وطن       | ۵۰ |
| ۱۳۲۴، ۱۳۲۶             | مرد امروز     | ۵۱ |
| ۱۳۲۸                   | مشروطه        | ۵۲ |
| ۱۳۲۱                   | مشعل          | ۵۳ |
| ۱۳۳۲                   | مصلحت         | ۵۴ |
| ۱۳۲۸                   | مهر ایران     | ۵۵ |



|                  |                    |    |
|------------------|--------------------|----|
| ۱۳۲۵             | مهر میهن           | ۵۶ |
| ۱۳۰۷             | مینو               | ۵۷ |
| ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۳۲ | میهن پرستان        | ۵۸ |
| ۱۳۰۷             | ناطق اسلام         | ۵۹ |
| ۱۳۵۱             | ناطق خراسان        | ۶۰ |
| ۱۳۳۴، ۱۳۴۰، ۱۳۴۱ | نامه اتاق بازرگانی | ۶۱ |
| ۱۳۲۵             | ندای آزادی         | ۶۲ |
| ۱۳۲۱، ۱۳۲۲       | نسیم شمال          | ۶۳ |
| ۱۳۲۲             | نسیم صبا           | ۶۴ |
| ۱۳۳۶             | نشریه کانون وکلا   | ۶۵ |
| ۱۳۳۷             | نغمه دنیا          | ۶۶ |
| ۱۳۲۶             | نقش جهان           | ۶۷ |
| ۱۳۴۷             | نگین               | ۶۸ |
| ۱۳۲۹             | نمایشگاه           | ۶۹ |
| ۱۳۳۱             | نوای ظفر           | ۷۰ |
| ۱۳۲۹             | نور آزادی          | ۷۱ |
| ۱۳۲۲             | نوروز ایران        | ۷۲ |
| ۱۳۳۹             | نهییب آزادی        | ۷۳ |
| ۱۳۳۱             | نیروی سوم          | ۷۴ |

مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی



|      |       |    |
|------|-------|----|
| ۱۳۳۰ | هدایت | ۷۵ |
|------|-------|----|



## مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی

یکی از انواع چینش موضوعات بر اساس تقدم و تأخر زمانی وقایع و رویدادها می‌باشد که در این کتاب نیز بر اساس اینکه سالیان متمادی از سلطنت پهلوی اول و دوم مورد نظر بود، امکان درج مطالب به شکل مذکور وجود داشت لکن به سبب آنکه کاوش و تحقیق هرچه بهتر در بخش‌های مختلف نظام اجتماعی آن عصر، منوط به ارائه دسته‌بندی مجزا می‌باشد بنابراین اسناد موجود درج شده در چهار فصل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تقسیم شده است.

ناگفته پیداست که برخی موضوعات را می‌توان از زوایای مختلفی نگریست که بعضاً می‌تواند با تغییر نگرش در دو یا سه فصل مختلف جای گیرد و به نوعی این موضوعات با یکدیگر همپوشانی خواهند داشت که بسته به سبک و نوع دید افراد قابلیت حضور در یک دسته‌بندی دیگر خواهد داشت.





## سانسور مطبوعات

با آغاز کودتای ۱۲۹۹ لازم بود تا جریان فکری جامعه که بخشی از آن به وسیله مطبوعات انجام می‌شد سانسور و سازماندهی شود که در نتیجه در زمان حکومت سید ضیاء تمام روزنامه‌ها و جراید به جز «روزنامه ایران» توقیف شدند. با افشاگری «روزنامه حقیقت» از برخی فسادهای مسئولین وقت، رضاخان توقیف این روزنامه را از رئیس‌الوزرا، مشیرالدوله درخواست نمود. حسن صبا مدیر روزنامه «ستاره ایران» را به جرم انتقادی که از سردار سپه کرده بود، به سه‌پایه بست و دندان فلسفی (مدیر روزنامه حیات جاوید) را با مشت شکسته و او را با سردبیر روزنامه مزبور، در دژبانی حبس کردند. پس از به سلطنت رسیدن رضا شاه، ضوابط سانسور مطبوعات توسط وزارت دربار تعریف و به وسیله اداره کل نظمیه اجرا می‌شد. از جمله قوانین صادره این بود که به کلیه مطبوعات و چاپخانه‌ها اخطار داده شد تا هیچ خبر و مقاله‌ای را بدون امضای مامور سانسور چیده نشود؛ روزنامه‌های چاپ شده لازم بود تا پیش از اجازه نظمیه منتشر نشوند. عباس خلیلی، مدیر روزنامه «اقدام» بود که به سبب افشاگری وقایع به عراق تبعید شد و در اسفند سال ۱۳۱۰ شمسی با وساطت تیمورتاش برگشت وی به ایران بلامانع اعلام گردید اما تا پایان حکومت رضاشاه، اجازه انتشار مجدد روزنامه را نیافت. فشار و سانسور حداکثری بر مطبوعات سبب شد تا بسیاری از مدیران و روزنامه نگاران از فعالیت در این عرصه خودداری نمایند و یا در برخی موارد به تغییر مواضع و همراهی با حکومت روی آوردند. در دی ماه ۱۳۱۷ تشکیلات جدید به نام «سازمان پرورش افکار» تأسیس شد که وظیفه آن مدیریت، سانسور و ایجاد نظم فکری در جامعه بود.<sup>۱</sup>

---

<sup>۱</sup> سانسور در مطبوعات عصر پهلوی اول / سانسور مطبوعات، کتاب، فیلم برداری و عکس برداری در دوره ی رضا شاه.



پس از استعفای رضا شاه از سلطنت و در میان سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ فرصت بیشتری برای ایفای نقش مطبوعات و آزادی آن‌ها پدید آمد اما بار دیگر پس از سقوط دولت مصدق در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بحث از سانسور و نظارت بر مطبوعات شدت بیشتری یافت چنانکه در دولت زاهدی، نظارت بر مطبوعات بر عهده فرمانداری نظامی تهران قرار گرفت و پروانه انتشار صدها روزنامه و مجله لغو شد و نشر مجدد آن‌ها منوط به اخذ پروانه جدید شد. پس از تشکیل سازمان امنیت و اطلاعات کشور (ساواک) در ۱۳۳۵ امر نظارت بر مطبوعات به آن‌ها واگذار شد.<sup>۱</sup> بنابراین تمامی مجوزات انتشار روزنامه‌ها و مطبوعات جدید و نیز تأیید صلاحیت سیاسی و اجتماعی سردبیران و نویسندگان آن‌ها توسط این سازمان صورت می‌گرفت. پس از این بود که روزنامه‌ها و مطبوعات به دفعات تعطیل شده و نیز فهرست بلند بالایی از نویسندگان ممنوع القلم ایجاد شد.<sup>۲</sup>

## نظام اجباری

بحث از نظام و سربازی اجباری همواره یکی از مباحث مورد مناقشه در فضای اجتماعی ایران بوده است و اکنون نیز موافقین و مخالفین در این موضوع به جدال در رد یا اثبات آن می‌پردازند. اما در عصر پهلوی پس از اینکه رضا شاه در آبان ۱۳۰۳ به عنوان فرمانده کل قوا منصوب شد به شورای عالی قشون (خود نیز یکی از اعضای آن بود) دستور داد تا به ایجاد ساختار قانون سربازگیری مبادرت ورزد.

<sup>۱</sup> مطبوعات ایران در برابر سانسور ۱۳۳۲-۱۳۷۷.

<sup>۲</sup> سانسور مطبوعات در دوره پهلوی دوم.

لایحه نظام اجباری توسط شورای عالی نظام در سال ۱۳۰۴ به منظور تصویب این لایحه به مجلس پنجم ملی ارسال شد اما با وجود مخالفین زیادی که این لایحه داشت به کمیسیون نظام برگشت داده شد. بار دیگر و پس از بازنگری به صحن مجلس آمد و پس از مذاکرات متعددی که پیرامون این موضوع در جلسه ۱۶ خرداد ۱۳۰۶ به تصویب اکثریت نمایندگان مجلس رسید.<sup>۱</sup>

### هزارفامیل در ایران

یکی از معضلات بزرگی که در تاریخ ایران و علی الخصوص عصر قاجار و پهلوی مشاهده شد این بود که بسیاری از افراد به سبب پیوند خویشاوندی که با مسئولین عالی رتبه داشته توانستند به مقامات عالیه کشوری و لشکری دست پیدا کرده تا جایی که برخی القاب و مشاغل از پدر به پسر انتقال و به نوعی به ارث می‌رسید حال آنکه عرصه برای جمعی از افراد متخصص و کارآمد فراهم نمی‌شد. خانواده‌های بسیار زیادی در دوران پهلوی به مشاغل حساس و کلیدی کشور دست پیدا کردند که به عنوان مثال می‌توان به این موارد اشاره کرد: یوسف مستوفی و حسن مستوفی در زمان قاجار و پهلوی نخست وزیر شدند. رجبعلی منصور و حسنعلی منصور در زمان پهلوی فرمان صدارت گرفتند. دکتر مصدق، داماد وی (احمد متین دفتری ملقب به اعتضادلشکر و متین‌الدوله) و خواهرزاده او (مرتضی قلی بیات ملقب به سهام‌السلطان) همگی از نخست وزیران دوره پهلوی بودند. امین الدوله، نوه او (دکتر امینی)، پدر همسرش (وثوق الدوله) و عموی همسرش (قوام السلطنه) در عصر قاجار و پهلوی به مقام نخست وزیری رسیدند. دامادهای

<sup>۱</sup> مقاله: نظام اجباری



وثوق الدوله یعنی حسنعلی منصور و امیر عباس هویدا، نخست وزیران پهلوی دوم شدند. اردشیر زاهدی (وزیر امور خارجه در دوره پهلوی دوم) داماد محمدرضا پهلوی و پسر فضل الله زاهدی (سپهبد و نخست وزیر ایران) بود. حسین پیرنیا (رئیس مجلس شورای ملی در دوره دوم و چهارم) پدر زن فضل الله زاهدی و برادر حسن پیرنیا (نخست وزیر ایران در اواخر قاجار) بود. از دیگر خاندانهای صاحب نفوذ این دوره می‌توان به برادران آموزگار، برادران شریف امامی، برادران انتظام، برادران اقبال، برادران معظمی، برادران خسروانی، برادران شادمان، برادران ابتهج، برادران فولادوند، برادران لنکرانی و برادران نیکپور اشاره کرد.<sup>۱</sup>

### قاجاق کالا و سوخت

یکی از معضلات بخش اقتصادی ایران در عصر پهلوی، موضوع قاجاق کالا در مبادی ورودی و خروجی کشور بود. در مرزهای شرقی ایران همچون امروز، بیشترین و سودآورترین ماده قاجاق را نفت و فرآورده‌های نفتی تشکیل می‌داد (کالاهای دیگری همچون غلات که در افغانستان مورد نیاز بود نیز قاجاق می‌شد). سابقه قاجاق این ماده به عصر پهلوی اول باز می‌گردد که یکی از مهمترین عوامل قاجاق، فقدان پست و گاردهای کافی در مبارزه با آن بوده. در طی گزارش مامور تفتیش خراسان در سال ۱۳۱۳ شیوع قاجاق در مرزهای خراسان و نیز سیستان و بلوچستان مسأله قابل توجهی بوده است. این موضوع را در گزارش پاسگاه‌های عصر پهلوی دوم به شکل پر رنگ‌تری مشاهده خواهیم کرد.<sup>۲</sup> موضوع قاجاق را در

<sup>۱</sup> ایران در عصر پهلوی، ج ۱۵، ص ۳۰۱-۳۱۳

<sup>۲</sup> صادرات و قاجاق نفت و فرآورده‌های نفتی ایران به افغانستان در دوره پهلوی دوم.





سایر مرزهای ایران مانند ایلام نیز مشاهده می‌کنیم چراکه عواملی همچون فقر، بیکاری و عدم توسعه صنایع، سبب شده بود تا اهالی این منطقه راهی جز قاچاق کالا را به منظور تأمین مایحتاج و امرار معاش، پیش روی خود نبینند. به همین سبب عمده کالاهایی که از این منطقه (در عصر پهلوی اول) به ایران وارد می‌شد را قند، چای، گندم، توتون، تنباکو، شکر و پارچه تشکیل می‌داد.<sup>۱</sup>

### فاصله رفاه خاندان پهلوی از سایر طبقات اجتماعی

همانطور که در خلال مباحث ارائه شده از مطبوعات عصر پهلوی دوم مشاهده خواهید کرد، در شرایطی که اقشار کم برخوردار جامعه در شرایط سخت اجتماعی روزگار خود را سپری می‌کردند و رسانه‌های دیداری و شنیداری حکومت پهلوی او و همسرش را حامی فقرا و مردم تصویر می‌کردند اما خاطرات افراد و بستگان محمد رضا شاه حکایت از فاصله بسیار زیاد طبقاتی و علی‌الخصوص خانواده شاه در مقایسه با سایر مردم ایران دارد چنانکه «احمد علی مسعود انصاری» که خود از اقوام و نزدیکان خاندان شاهنشاهی بوده است در خاطراتش عنوان می‌سازد که:

تابستان‌ها که شاه و شهبانو به قصر تابستانی‌شان در نوشهر می‌رفتند یکی از کسانی را که حتماً با خود می‌بردند من بودم... در کاخ نوشهر همه جور وسیله تفریح بود و من که قبلاً دیدار شاه برایم یک رویا بود اینک در کنار او خود را به آب دریا می‌زدم... من با او قایق سوار می‌شدم و با سایر بچه‌های هم سن و سال خود که معمولاً برادرزاده‌ها و خواهرزاده‌های شاه

<sup>۱</sup> عملکرد نظامی دولت پهلوی اول در مقابله با قاچاق کالا در ایلام با تاکید بر اسناد.



بودند، بازی می‌کردم...<sup>۱</sup> در فصل زمستان که شاه طبق معمول، سنواتی برای گذراندن تعطیلات زمستانی به سن موریتس رفته بود، در همان زمان مادر من هم به سن موریتس رفته بود تا چندی با دختر خاله‌اش فرح بگذارند. ...<sup>۲</sup> شاه در زمستان‌ها معمولاً در کاخ نیاوران به سر می‌برد و تابستان‌ها غیر از ایامی که به شمال می‌رفت به کاخ اختصاصی سعدآباد می‌رفت و معمولاً کمتر شبی بود که گذران شبانه در کاخ اختصاصی توام با یک برنامه سرگرم‌کننده نباشد... تا آنجا که بخاطر دارم برای شرکت و به قول معروف هنر نمایی در این مجالس بیشتر از خوانندگان معروف آن دوره دعوت می‌شد که ستار و کوروس سرهنگ‌زاده بیشتر از هر خواننده‌ای دعوت می‌شدند. از گوگوش و هایده هم دعوت می‌شد... ملکه مادر علاوه بر مهمانی هفتگی‌اش، سالی یکبار هم به مناسبت ۲۸ مرداد مهمانی بسیار مفصلی می‌داد که معمولاً همه‌ی افراد خانواده سلطنتی و بیشتر رجال سرشناس در آن شرکت می‌کردند و این مهمانی سنتی و سالانه یکی از مجلل‌ترین میهمانی‌هایی بود که در دربار تشکیل می‌شد. خانم دیبا هم گاهی میهمانی می‌داد... اشرف هم از کسانی بود که مجلس میهمانی‌اش اغلب به راه بود... والا حضرت عبدالرضا هم سالی یکبار در «دشت ناز» مازندران میهمانی مفصل بر پا می‌کرد... به هر حال سالی یکبار که ما به خانه عبدالرضا می‌رفتیم یادمان به دربارهای افسانه‌ای می‌افتاد و البته کسانی هم که به این مهمانی می‌آمدند و مخصوصاً خانم‌ها آن را به یک سالن مد تبدیل می‌کردند و محلی بود برای چشم و هم چشمی و تملق گوئی که گاهی به حد انزجارآوری می‌رسید... این مهمانی‌ها همانطور که

<sup>۱</sup> من و خاندان پهلوی، ص ۱۶

<sup>۲</sup> همان، ص ۳۷



گفتم بیشتر محل هنرنمایی خوانندگان روز بود و از موسیقی اصیل ایرانی خبری نبود و هنرمندان معروف و استادان موسیقی ایرانی در آن جایی نداشتند... در کاخ اختصاصی سالنی بود که مخصوص نمایش فیلم بود و فیلم‌ها اغلب خارجی بود... در سایر مواقع یعنی زمانی که برنامه موسیقی یا نمایش فیلم و اینطور سرگرمی‌ها در بین نبود و شاه هم با همبازی‌هایش مشغول بازی قمارش بود، معمولاً صحبت‌هایی درباره مسائل روز پیش می‌آمد...<sup>۱</sup>

### بهداشت و درمان

وضعیت بهداشت و درمان در ابتدای عصر پهلوی اول در وضعیت نامناسبی بود زیرا مراکز درمانی و پزشکان کافی در این زمان وجود نداشت و بنابراین حکومت وقت به وضع قوانین و مقررات مربوطه در این حوزه پرداخت و رشد خوبی به نسبت دوران قاجار در این زمینه ایجاد شد اما با این حال فاصله موجود با وضع مطلوب در فاصله بسیار زیادی باقی ماند تا به عصر پهلوی دوم که باز هم شاهد عدم رشد کافی در وضع بهداشت و درمان ایران می‌باشیم. به عنوان مثال اردشیر زاهدی (داماد محمد رضا شاه) پیرامون وضعیت بهداشت سال ۱۳۲۹ می‌گوید:

در شمال ایران، اغلب بچه‌ها شکم‌های بزرگ و رنگ پریده داشتند چون به مالاریا مبتلا بودند. در کرمان و بندر عباس کیفیت آب آنقدر بد بود که مردم به یک بیماری به نام پیوک مبتلا بودند.<sup>۲</sup>

<sup>۱</sup> همان، ص ۵۰-۵۳

<sup>۲</sup> ۵۳ سال عصر پهلوی به روایت دربار، ص ۱۷





تبیین برخی از موضوعات کتاب

اوضاع نابسمان بهداشتی تا آخرین سال‌های سلطنت پهلوی ادامه یافت چنانکه جان فوران (استاد جامعه‌شناسی دانشگاه کالیفرنیا) می‌نویسد:

۶۵ درصد شهرنشینان در سال ۱۳۵۱-۱۳۵۲ ش دچار سوء تغذیه بودند و این در مقایسه با ۴۲ درصد در روستاها، رقم بسیار بالایی است. آمار و ارقام بهداشتی نشان می‌دهد که بر تعداد تخت‌های بیمارستان، کلینیک‌ها، پزشک و پرستار افزوده شده اما در سال ۱۳۵۶ ایران هنوز در خاورمیانه بدترین نسبت پزشک-بیمار، بالاترین نرخ مرگ و میر نوزادان و اطفال و پایین‌ترین نسبت تخت بیمارستان به جمعیت را دارا بوده است.<sup>۱</sup>

## آموزش و پرورش

وضعیت آموزش و پرورش در هنگام پهلوی اول به نسبت دوران قاجار رو به بهبودی نهاده بود اما فاصله و سرعت بهبودی با وضعیت مطلوب آنقدر زیاد و طولانی بود که محمدرضا شاه با اینکه در ایران به شکل ویژه و نسبتاً خصوصی در مدرسه نظام تحصیل می‌کرد اما در شهریور ۱۳۱۰ ش به منظور ادامه تحصیلات به شهر لوزان سوئیس اعزام شد.

جان فوران در خصوص وضعیت تحصیلی روستاییان در دهه پنجاه می‌نویسد: به رغم ایجاد مدرسه‌های روستایی توسط سپاه دانش، تنها ۱۵ درصد روستاییان در سال ۱۳۵۰ ش از تحصیلات ابتدایی برخوردار می‌شدند و در سال ۱۳۵۴ ش، ۶۰ درصد مردان و ۹۰ درصد زنان روستایی بی سواد بودند.<sup>۲</sup>

<sup>۱</sup> مقاومت شکننده، ص ۴۹۲

<sup>۲</sup> همان، ص ۴۷۷



### متنفذین غیر رسمی

در نزدیکترین حلقه‌های نزدیک به محمد رضا شاه برخی افراد و شخصیت‌ها با اینکه مسئولیت رسمی در کشور نداشته و از مقامات عالی رتبه محسوب نمی‌شدند اما به سبب ارتباط دوستانه و نزدیکی که با خانواده‌ی شاه داشته‌اند، صاحب نفوذ و قدرتمند محسوب می‌شدند همانطور که پیرامون این موضوع نوشته‌اند:

در مقابل این افراد، کسان دیگری بودند که از نظر اهمیت شغلی در مراتب پائین‌تری قرار داشتند اما این‌ها از دوستان نزدیک شاه به شمار می‌رفتند. البته این آدم‌هایی که در حلقه روابط شخصی و در جمع یاران خصوصی شاه و فرح قرار می‌گرفتند در نظر زعمای قوم و مقامات درجه اول که از این روابط آگاه بودند دارای منزلت و موقعیت خاص می‌شدند و حرفشان بسیار خریدار داشت و کارت توصیه‌شان روی سنگ هم که می‌گذاشتند آب می‌شد.<sup>۱</sup>

### تاراج میراث فرهنگی

یکی از سنت‌های مرتبط با تاراج میراث فرهنگی، وضع قوانین و تنظیم قرارداد با دُول خارجی بود که از زمان ناصرالدین شاه تا به عصر پهلوی ادامه یافت. بر اساس این قراردادها، بخش انبوهی از آثار تاریخی و باستانی ایران به سبب امتیاز کاوش‌های باستان‌شناسی به سایر کشورها منتقل شد چنانکه در سال ۱۸۸۲ میلادی

<sup>۱</sup> من و خاندان پهلوی، ص ۱۸



«مارسل آگوست دیالافوآ» فرانسوی توانست امتیاز انحصاری کاوش در محوطه‌های باستانی شوش را از ناصرالدین شاه اخذ نماید.

اما شاید آنچه مورد تعجب عامه مردم قرار گیرد این باشد که برخلاف تبلیغات گسترده‌ای که نسبت به وطن پرستی و باستان گرایی خاندان پهلوی ارائه می‌شود، این قبیل قراردادها نه تنها در زمان پهلوی ادامه یافت بلکه با سرعت و حجم بیشتری از سوی باستان‌شناسان خارجی، مؤسسات و موزه‌های مرتبط با ایشان انجام گردید (حد فاصل سال‌های ۱۳۰۴-۱۳۲۰ش) و همانطور که در خلال مباحث کتاب مشاهده خواهید کرد، این موضوع در روزنامه‌های دوره پهلوی اول نیز منعکس گردیده.

بجهت آشنایی هرچه بهتر این بحث می‌توان به موضوعات مطرح شده در کتاب «تاراج بزرگ آمریکا و غارت میراث فرهنگی ایران» اشاره کرد:

در روند عملیات کاوش‌های باستان‌شناسی کشفیاتی که نتیجه عملیات دولت در زمان و مکانی خاص باشد به خود دولت تعلق خواهد یافت و در مورد کشفیاتی که نتیجه عملیات دیگران باشد، دولت می‌تواند ده قطعه از اشیایی را که ویژگی تاریخی یا هنری دارند انتخاب و تصرف کند و نیمی از باقی مانده کشفیات را به صورت مجانی به کاشف واگذار نماید و نیم دیگر را به تصرف خود در آورد...<sup>۱</sup>

در ادامه و در ارتباط با اولین تقسیم اشیاء کشف شده در ایوان تخت جمشید در ۲ دسامبر ۱۹۳۴ (۱۱ آذر ۱۳۱۳ش) می‌نویسد:

آقای فردریش کرفتر و آقای آندره گدار، مدیر انجمن آثار ملی در تاریخ ۲ دسامبر در تخت جمشید با یکدیگر ملاقات داشتند و به طور آزمایشی

<sup>۱</sup> تاراج بزرگ آمریکا و غارت میراث فرهنگی ایران، ص ۱۲۶

## مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی

مبادرت به تقسیم اشیاء کشف شده در ایوان کاخ کردند... آقای گدار حاضر شده است به دولت ایران توصیه کند تا برخی اشیاء مورد درخواست مؤسسه شرق‌شناسی را که در آن نامه مذکور است به مؤسسه هدیه کند... لازم به ذکر است که ظاهراً دولت ایران با حسن نیت تمام به تعهد خود برای تقسیم همه اشیاء کوچک به طور مساوی و عادلانه عمل کرده است.<sup>۱</sup>

---

<sup>۱</sup> همان، ص ۲۶۶



فصل اول:  
مصائب اقتصادی



مصائب اقتصادی اشاره به وضعیت نا مطلوب اقتصادی جامعه در عصر پهلوی اول و دوم دارد که ایرانیان در تنگنا و مشکلات اقتصادی بوده و این مسأله را در نشریات منعکس ساخته‌اند. چنانکه ملاحظه می‌شود این معضلات در ابعاد مختلف کشور بوده و اختصاص به بخش معینی از ایران آن عصر نداشته و شامل مواردی نظیر فقر، احتکار، کساد بازار، ورشکستگی، افزایش اجاره بها و هزینه‌های زندگی، اختلاف طبقاتی و عدم عدالت اقتصادی می‌شود.

در این بخش از نشریات آزاد، حبل المتین، ایران، بانک ملی، نسیم شمال، پرچم، میهن پرستان، آسیای جوان، تهران اکونومیست، اطلاعات، نامه اتاق بازرگانی، ایران نوین، کیهان، باختر امروز، شهرداری‌ها، جوان، بورس، نهیب آزادی و آینده استفاده شده است.

| نام  | تاریخ انتشار |
|------|--------------|
| آزاد | ۱۳۰۵/۹/۶     |

مقصود از این مقدمه اینست  
که مردم دارند گرسنه می شوند  
برای گرسنگی این مردم در صد  
چاره برآئید برای اینها نان تهیه  
کنید .

زندگی يك ملت به هیئت اجتماع  
بایك فرد از افراد مملکت فرقی



ندارد اگر يك نفر ماهی بیست  
 تومان عایدی داشته باشد و ماهی  
 بیست يك تومان خرج کارش آخر  
 بکجامیرسد؟ شکی نیست که آخرباید  
 از گرسنگی بمیرد چون سال اول دوازده  
 تومان کسر خرج دارد برای پر  
 کردن کسر خرج باید قالیچه خود را  
 بفروشد سال دوم و سوم اثاثیه  
 خانه را سال چهارم باید چای خوردن  
 و سیکار کشیدن را ترك کند سال  
 پنجم آب گوشت را تبدیل به نان  
 پنیر کند سال ششم و هفتم حتما  
 از فقر و بیچاره کی ونداشتن وسایل  
 زندگی راه سرائی جاودانی را  
 باید پیش گیرد •



مملکت هم و قتیکه خرجش  
 بیش ازدخلش باشد یعنی متاعی  
 که بخارج می فروشد کمتر از اجناسی  
 باشد که از خارج می خرد بالاخره  
 ورشکست می شود •

ایران در زمان ناصرالدین  
 شاه و مظفرالدین شاه عایدات و  
 مخارجش نسبتاً تعادل داشت و آن  
 تعادل از این بابت بود که مردم  
 چشم و گوششان بسته بخارج  
 مسافرت نکرده وضع زندگانی و تجمعات  
 و تعیشت آنها را ندیده





| نام        | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------------|--------------|------------|
| جل المّتين | ۱۳۰۵/۱۰/۲۷   | ۱          |

سالهاست که ارباب قلم و صاحب ثروتان  
 مملکت و متخصمین اقتصادیات ما صدای یکدیگر  
 داده فریاد از فقر عمومی و بی کاری مردم و ازدیاد  
 مصارف و کسادى بازار میزنند عامه هم مانند انعام به  
 تبعیت آنان صدا را در هم الداخته يك معشرى برپا  
 کرده يك عالم یاس يك دنیای نا امیدى در احوالی  
 پدید آورده از این نداهاى شوم و از این آواز  
 های وحشت انگیز نزدیک است احوالی دست بروی  
 دست گذارده رو بقبله خوابید. نه تنها ثروت ملی  
 بلکه بر استقلال دولت هم چهار تکبیر بخوانند



| نام      | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|----------|--------------|------------|
| جل المصن | ۱۳۰۸/۲/۳۱    | ۷          |

### جل المصن

اوضاع تجارت دنیا تبدیل یافته اگر ایران هم باید در میدان تجارت عمومی قدم بردارد بایستی وضعیت تجارت قدیم خویش را تبدیل دهد ورنه خواه مخواه تجار ایرانی مضاعف و دلال بلکه پادو تجار خارجی شده این جزئی تجارتی هم که برای شان باقی مانده از کفشان خواهد رفت - در شماره گذشته ظاهراً نمودیم که علت فقر عمومی با فزونی تجارت کثونی این است که از بی علمی تجار داخلی بیش از دوثلث تجارت صادر و وارد ایران بکف خارجیان درآمده است علت آن است که تجار ایرانی نخواهند با توانسته‌اند با تجار بیگانه مقابله نمایند اگر تجارت صادر و وارد ایران بقبضه ایرانیان باقی نماند هر قدر تجارت شان هم پیش شود فایده اش بکسیه دیگران ریخته خواهد آمد و فقر عمومی خواهد افزود و



|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| ایران | ۱۳۰۹/۱/۱۱    |

# اطلاعات تجاری

## فروش

کسادى فروش با اینکه امید میرفت زیاد بطول  
 نینجامد هنوز ادامه دارد و در بازار های خارجه  
 در قسمت قالی و قالیچه ایران کمتر معامله می شود  
 و اگر هم خرید هائی اتفاق افتد بقیمتهای نازل می  
 باشد . در مرکز اخیرا معاملاتی در قسمت فروش  
 شده بعضی تجار کلیمی و بعضی کمپانیهای خارجی  
 در مقابل اجناس وارده فروش خریداری کرده اند و از  
 این جهت معاملات فروش در طهران از حال وقفه  
 خارج شده است . از ولایات اخباری که حاکی از  
 بهبودی اوضاع تجارت فروش باشد واصل نگشته است



## اجناس خرازی

این ایام کاملاً بازار خرازی کساد است و تقریباً خریدار هیچ نیست. با اینکه قبل از عید معاملات زیادی در قسمت خرازی شده معضله عدلهای زیادی در انبارهای تجار از اجناس زمستانی و بهار در بسته موجود است و طالب ندارد مقداری از اجناسی که در راد بود وارد شده و مقدار دیگری در راد است که بیشتر اجناس تابستانی می باشد. قیمت اجناس خرازی با وجود تنزل لیره با یکی دو ماه قبل فرقی نکرده و حتی بقیمت بعضی اجناس بیهانه خالی بودن زمینه وجاگیری از ورود افزوده اند.

## بازار

بازار بیش از پیش کساد است و در ظرف چند روز اخیر معاملات مهمی در هیچ قسمت نشده است. بی پولی و عدم انجام تعهدات هنوز ادامه دارد.

| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المئین | ۱۳۰۹/۱/۱۲    | ۶          |

## جل المئین

تقاوی تجارتی ما پیش از آن است که در یک مقاله گنجانیده آید. تجارت تاجر می خواهد بدون رو در باستی در این قرن اخیر در ایران نام تاجر بر روی اشخاصی نهاده شده که از اصول تجارت بی بهره بوده اند و همین سبب گرده بده که تجارت خارجی تجارت صادر و وارد ایران را بخود اختصاص دادند



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المبین | ۱۳۰۹/۲/۲۳    | ۲۶         |

### شکایت مساجربن شاه آباد

(مجلس و کمسیون عرایض)

بقراری که اطلاع حاصل نمودیم مساجربن دکانین و مغازه های خیابان شاه آباد شرحی راجع بسخت گیری مالکین و فزونی تا محدود میزان مال الا جاره مستغلات بمجلس نوشته و تقاضای مساعدت قانونی نموده اند که عین مشروحه آن ها بکمسیون عرایض ارجاع گردیده و موضوع در کمسیون جلب توجه نموده و رای داده اند که عینا در مجلس عالی قرائت شود

افزایش میزان مال الا جاره مغازه ها و دکانین و خانها منحصر به خیابان شاه آباد نیست و در این دو ساله اخیر در تمام نقاط طهران مالکین خانها و مستغلات از صدمت صدمه و فقر و بیچارگی و تفاوت محل بر مال الا جاره افزوده و فرساده مساجربن را بلند کرده اند -

در خیابان لاله زار اجاره ماهیانه يك دکان سمساری را مالک در چند ماه قبل بیکصد و بیست و پنج تومان رسانیده مساجربن هم از نقطه نظر اجاز قبول نموده و از قراری که شنیده ایم در این مدت خسارت عمده را تحمل و خیال تخلیه دارد -





صرف نظر از اینکه اساسا فقر و مملکت عمومیت دارد و  
 موضوع کسب و تجارت و منافع خرید و فروش و معاملات عاید  
 دیگران می شود هنوز راه اعاشه برای مردم فراهم شده و  
 زندگانی برای همه به سهولت و قناعت میگذرد و گذشته از  
 اینکه در مملکت ما اصولا طرز زندگانی طوری خرج ریزی  
 شده که بکنفر از روی ناچاری سبستی کفیل معاش ده فرو  
 بیشتر بشود و خواهر و مادر و برادر و عیال و اولاد خود و  
 نگاهداری کند، در صورتیکه این معایب و سختی ها هم برای  
 مردم وجود نداشت باز موازنه در امور زندگانی در تحت  
 اصول قانونی لازم شمرده میشد ولی امروز تمام این بدبختی  
 ها وجود دارد؛ علاوه بر سایر املاحت اقتصادی باید بالاخره  
 موضوع اجاره را روی یک مقیاس عادلانه قانونی قرار داد



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المتین | ۱۳۰۹/۴/۱۰    | ۱          |

برجسته ترین قدم اقتصادی

جلوگیری از تجاوز تجاری بیگانگان

همایان شمال و جنوب که طبعاً تجارت ایران بیشتر با آنهاست از دیرباز ما را محل استفاده خود قرار داده بودند معامله تجاری روسها که طشت از هام افتاده است انکلیسها نیز در عهدنامه کمرکی ما را به هشت سال پای بند ساخته و این نکته عالی بزرگان اقتصادی ایران تمام می گردید لایحه ذیل که بمجلس شورای ملی پیش شده امید است بن بعد جبران خسارات تجاری ایران را با همسایگانش بنماید -

مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی

|                |              |            |
|----------------|--------------|------------|
| نام            | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| نشریه بانک ملی | آذر ۱۳۱۵     | ۶۵         |

بخشی از خلاصه وضعیت تجارت در شهرهای ایران در ماه‌های فروردین و اردیبهشت

۱۳۱۵

| شهرها      | فروردین           |                              | اردیبهشت               |                                                        |
|------------|-------------------|------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------|
|            | وضعیت عمومی بازار | علت                          | وضعیت عمومی بازار      | علت                                                    |
| سلطان آباد | خیلی آرام         | —                            | قدری بهتر از ماه گذشته | رونق بازار قالی در نتیجه تأسیس شرکت جدید - قانون اسمار |
| سبزوار     | متوقف             | انحصار تجارت بهم وینه و پوست | آرام                   | —                                                      |
| ساری       | ساک               | عید نوروز                    | بلا تغییر              | —                                                      |
| زنجان      | متوقف             | مسافرت تجارت بزرگ            | —                      | —                                                      |
| زاهدان     | خیلی کساد         | مقدرجا متروک می‌شود          | —                      | —                                                      |
| زابل       | خود دوام دارد     | —                            | بهرتر از ماه گذشته     | —                                                      |
| رضایه      | رضایت بخش نیست    | —                            | کساد دوام دارد         | بازگشت تجارت هندی                                      |





ادامه از همان نشریه

| بلاتعییر                  | عبد نوروز                          | ساکت              | ساری           |
|---------------------------|------------------------------------|-------------------|----------------|
| آراء                      | انحصار تجارت چشم<br>وینه و پوست    | متوقف             | سبزوار         |
| قدری بهتر از ماه<br>گذشته | صدور زیاده امته محلی               | خیلی آرام         | سلطان آباد     |
| رضایت بخش<br>کساد معاملات | قانون اسعار                        | خوب<br>ساکت تراست | شیراز<br>طهران |
| بهتر از ماه قبل است       | ختم راه سازی                       | خوب نیست          | فیروزکوه       |
| ساکت                      | عزاداری معمر -<br>قانون اسعار      | کم رونق           | قزوین          |
| ساکت                      | مال التجاره صادراتی<br>تمام شده    | ساکت              | قم             |
| موجودی نیست               | قانون اسعار                        | کم رونق           | کاشان          |
| —                         | قانون اسعار                        | خود               | کرمان          |
| —                         | قانون اسعار - تحرک<br>تجارت بطهران | جیش کم            | کرمانشاه       |
| از زیاد عیبات در راه آهن  |                                    |                   |                |

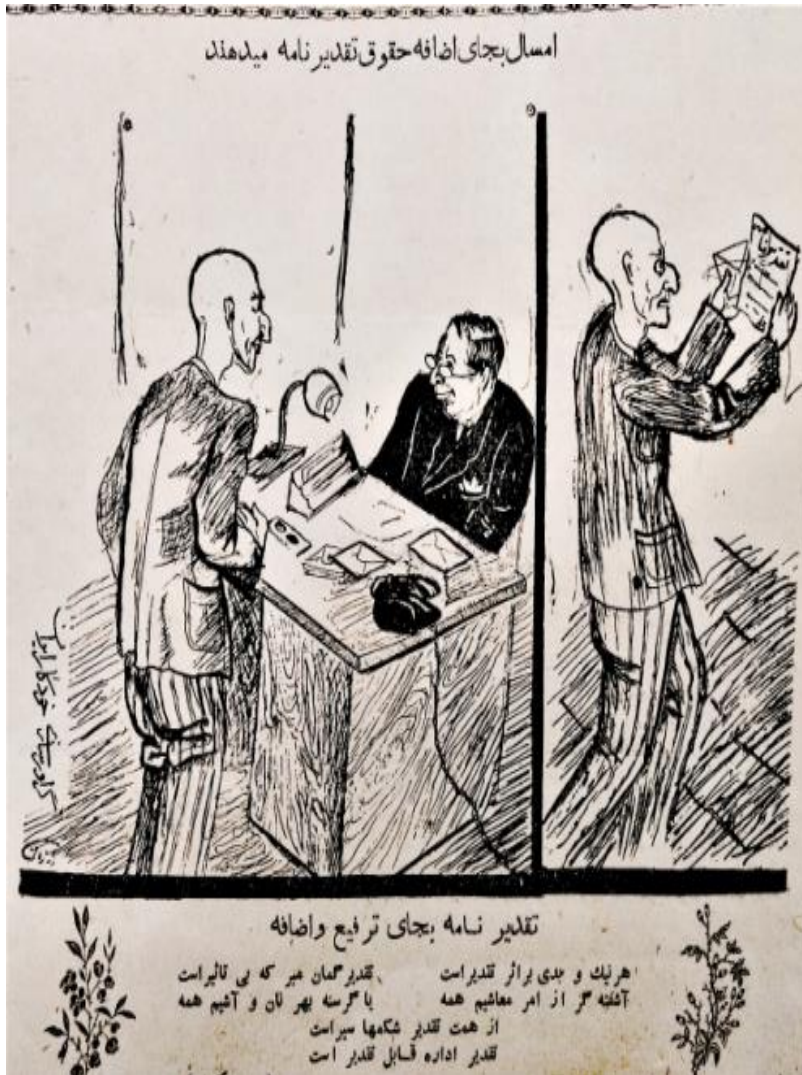
|                |              |            |
|----------------|--------------|------------|
| نام            | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| نشریه بانک ملی | اسفند ۱۳۱۵   | ۵۴         |

بخشی از خلاصه وضعیت تجارت در شهرهای ایران در ماه‌های مرداد و شهریور ۱۳۱۵

| شهرها  | مرداد                                 |                                                      | شهریور            |                                                |
|--------|---------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------------|
|        | وضعیت عمومی بازار                     | علت                                                  | وضعیت عمومی بازار | علت                                            |
| اردبیل | کساد                                  | انحصار خرید و فروش بشم                               | نسبت خوب          | ترقی قیمت قماش و صدور جویات اردبیل             |
| اسفهان | خوب و با رونق                         | کثرت خرید و فروش ريسان - قماش - منز بادام و کتيرا    | کساد              | اشکال تهیه اسمارو نقصان موجودی اجناس خارجی     |
| اهواز  | درنیه اول ماه کساد<br>درنیه ثانی رواج | تسيلات بانکی و فروش اسمارو مقابل اجناس بشمی          | کساد              | کمی پول                                        |
| بابل   | کساد                                  | وینبه و چای<br>انقباض فصل و تشکیل شرکت               | کساد              | مقتضیات فصل و تأخیر در بسته آمدن محصولات غلاتی |
| پروچرد | رضایت بخش                             | کثرت قافای کتیرا و<br>وختفناش و سایر محصولات صادراتی | رضایت بخش         | کثرت خرید منز بادام -<br>وختفناش و کتیرا       |



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| نسیم شمال | ۱۳۲۱/۲/۶     |





| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نسیم شمال | ۱۳۲۱/۴/۲۷    | ۵          |

## جنگ شکم .....؟!۰

سطح زندگی بالا رفته ، بله ، آنقدر بالا رفته که اگر يك هزارم میلتر دیگر بالا تر رود تمام بند و بست های زندگی یکدفعه پاره شده و بزمین سرنگون خواهد شد ! بله ، خیلی بالا رفته - فعلاً ساکنین کره مریخ بخوبی آن را در نزديك خود می بینند و شاید تصور می کنند مردمان متمدن (!) زمین برای رسیدن بآنها آلتی اختراع نودم اند که بسرعت بجانب آنها رهسپار است !!

بله ، خیلی هم بالا رفته - آنقدر که طبقات زحمت کش و توده حقیقی کشور ما راز آن بالا بالا هابقدر خاشاکی بیش نمی بینند و کمی از آن بالا تر قطعاً عالی و دانی را به نظر نخواهد آورد !!!

بگیرید بکشید و نگهدارید نگذارید این

قدر صعود کند !! صعود زیاد هم مانند نزول فوق العاده، خطرناك و نامطبوع میشود!



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| آزاد | ۱۳۲۱/۵/۱۸    | ۱          |

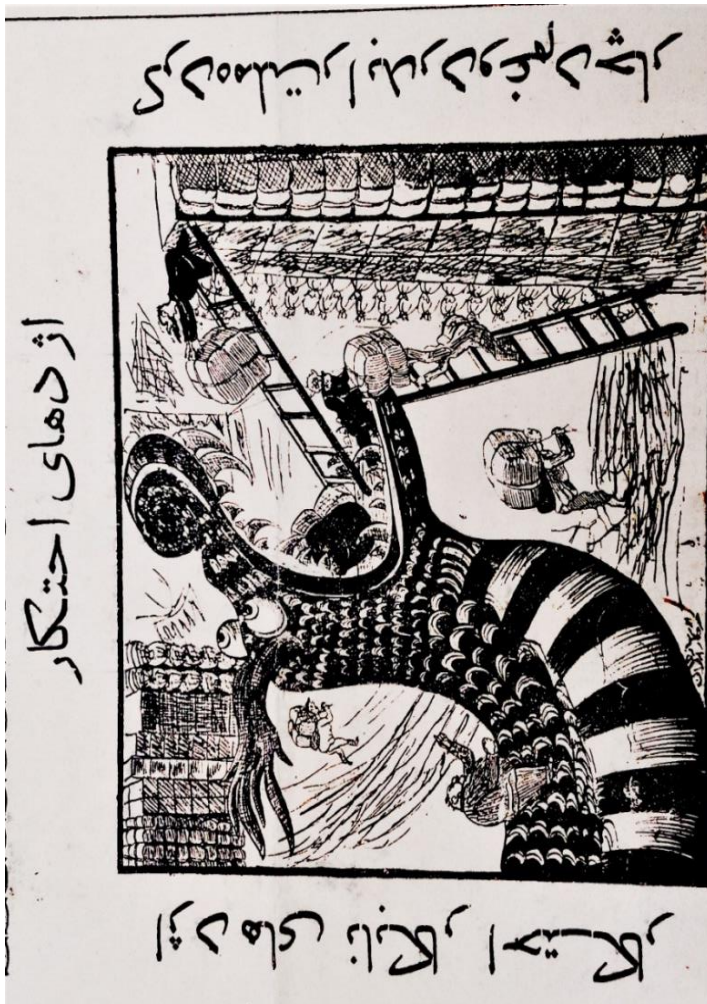
## نان نیست یا نه میدهند

کاش منم چون کبوتر داشتم يك سنگدان  
تا که بتوانم نمایم هضم این شنهای نان  
آقای مدیر

من یکنفر زن بیچاره در خانه می نشینم  
که غیر از من چهار خانواده بیچاره دیگر  
هم زندگانی می کنند بزرگ و کوچک ۱۷  
نفرند چون هر کدام گرفتاری مخصوصی  
دارند که نمیتوانند شخصاً برای گرفتن نان  
بدکان نانوائی بیایند من باید برای آنها  
نان بگیرم دوروز است بهیچوجه دکانهای  
سنگکی ۱۰۸ و ۱۰۶ بمن نان نمیدهند  
حتی يك دانه نان هم ندادند همه بی نان  
ماندند و به انتظار من که لااقل باسه ساعت  
صرف وقت بالباس پاره و باحال ضعف بی  
نان بخانه می آیم گرسنه و بلا تکلیف سر  
کردند سه در حالی که شاطر ها بهر کس  
میخواهند نان میدهند و رعایت نوبت و  
استحقاق را نمی کنند بداد ما برسید  
سلطنت



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| نسیم شمال | ۱۳۲۱/۷/۴     |





| نام  | تاریخ انتشار         | شماره صفحه |
|------|----------------------|------------|
| پرچم | نیمه اول فرودین ۱۳۲۲ | ۱۷         |

ببینید: در این هنگام که توده های بیکار تلاش بزرگی افتاده ، و هر توده ای در راه آینده خود بجانفشانیهایی میبرد دارد ، در این کشور آینده و گذشته بیکار فراموش گردیده ، و سود و زیان توده بیکسره در کنار افتاده ، و یکمستته پیرامون تو گویی راهبرانش که بیک کاروان بی باستانی زده اند ، و با گرگانند که بیک که بی شبانی افتاده اند ، با صد آرزو و هوس سرگرم لغت کردن خانمانها و اندوختن گنجینه هايند . هفتاد ای نمیکند که ایشان بروی نرخیها ننگند .

یکی نمی پرسد : اینهمه گرانی از کجاست ؟ این بالا رفتن روزافزون نرخیها تا کی خواهد بود ؟ اگر از شهر پور ۱۳۲۰ بگیریم در این یکسال و نیم بیشتر کالا ها پنج - شش بریک ، بلکه برخی تا ده بریک گرانتر گردیده ، آیا انگیزه آن چه میباشد ؟



|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| میهن پرستان | ۱۳۲۲/۱/۲۴    |

# این چه وضعی است؟ چرا مردم را مسخره کرده اند؟

بنا بود اقدامی بشود که هزینه زندگی بائین بیاید.

بنا بود کاری کنند که این مردم یینوا که زیر بار هزینه کمر شکن زندگی خرد شده اند و دیگر رمقی برای آنها باقی نمانده از فشارهای گوناگون رهائی یابند.

بنا بود نرخها تعدیل و تثبیت شود.

بنا بود قدمی در راه رفاه و آسایش کارخندان دولت و کارگران و کشاورزان بردارند و زیران - نمایندگان مجلس و مستشار مالی هر یک بنوبه خود تصدیق کردند که این گرانی روز افزون هزینه زندگی قابل تحمل نیست و باید اقدامی فوری برای تعدیل نرخها و بهبود اوضاع اقتصادی و زندگی مردم بعمل آید.

اینها همه حرف بود که شنیدیم ولی در عمل چه دیدیم؟

بهای قند دو برابر گردید - بر قیمت سیگار و توتون ۴۰ درصد افزودند زغال و گوشت و مخم مرغ و سایر مایحتاج زندگی باز بشکل دوار انگیزی ترقی کرد. گفتند برف آمده! راهها بسته است! و باین جهت زغال نایاب شده! و تخم مرغ گران است!

راه باز شد، زغال هم رسید حتی فراوان هم شد اما هنوز منی ۱۴ تا ۲۰ ریال بفروش میرسد.





| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| آزاد | ۱۳۲۳/۹/۳۰    | ۱          |

ما از دولت نان و امان و  
آزادی بیان می‌خواهیم.  
باید، دست دزدان و  
غار تگران ارسارمانهای  
دولتی فوراً کوتاه شود.

|            |              |
|------------|--------------|
| نام        | تاریخ انتشار |
| آسیای جوان | ۱۳۳۲/۱/۲۶    |

قابل توجه آقای دکتر نصیری رئیس بانک ملی  
 بقلم: آقای: کتر میمندی نژاد - استاد دانشگاه

سه هزار میلیون ریال  
 پشتوانه اسکناس بر باد رفته

بموجب ارقامی که بانک ملی در تقویم سال ۱۳۳۲ انتشار داده  
 ارزش فلزات قیمتی و اوزر بانک سه هزار میلیون ریال کمتر شده ص ۲



|                 |              |
|-----------------|--------------|
| نام             | تاریخ انتشار |
| تهران اکونومیست | ۱۳۳۴/۶/۱۸    |

موضوع بهران بازار تازه ایست  
لیکن تمام محافل تجاری حدس میزدند از  
دوماه قبل وضع رو به بهبودی برودولی  
اینطور شد - یکبار نوشتیم که - حل  
مختلفی از قبیل تغییر نرخ ارز - کنفرانس  
ژنو و غیره باعث شد که هر روز بازار  
با انتظار بماند .

این موضوعات بر طرف شد و بازار  
نه تنها برای نيفتاد بلکه هفته پیش شایعه  
ورشکستهای جدید شنیده شد .

بطوریکه خبر نگار ماموضوع را  
تجزیه و تحلیل میکند فعلا مهمترین اشکال  
تجارت آنستکه قوه خرید از مردم سلب  
شده و واردات هم اشباع گردیده از طرفی  
مردم پول ندارند این واردات را بخرند  
که بازار تا اندازه ای برای بیفتد و از جانب  
دیگر تجار حاضر هستند کالاهای خود را  
باضرر زیاد بفروشند - موضوعی که قوز  
بقیه در صفحه ۵

| نام                | تاریخ انتشار  | شماره |
|--------------------|---------------|-------|
| نامه اتاق بازرگانی | ۱۲ اسفند ۱۳۳۴ | ۲۷    |

### وضع اقتصادی بازار تهران در هفته قبل بقرار زیر بود :

بطوریکه از منابع اقتصادی اطلاع حاصل شده اینطور استنباط میشود که کلیه اجناس و کالاهای صادراتی مرغوب ایران در خارجه بازار گرمی پیدا نموده و خریدار دارد و برای صدور آماده معاملاتی انجام میشود بویژه پنبه الیاف بلند پشم و کرک اعلا - فرشهای درجه ۱ مرغوب - کشمش و پسته - کنیرا و غیره بازار آن بهتر از هفته قبل است. انواع کالاهای وارداتی کماکان در حال رکود باقی است چون قوه خرید کم شده معاملات بوعده پاسفته هم بعلت فرار سیدن آخر سال کمتر انجام میشود و برکود بازار کماک مینماید بازار چای بحال رکود باقی است . بازار قند و شکر تغییری ننموده . بازار قماش مثل هفته قبل است ترقی نکرده فقط مختصر معاملاتی در مورد قماش نخی از قبیل چیت و چلوارد در حدود مصرف انجام شده . معاملات آهن آلات بهتر شده بازار اجناس بلور آلات و چینی آلات کماکان بمطنه هفته قبل باقی است فعالیتی مشاهده نمیشود بازار اجناس لوکس بحال رکود باقی است .

| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۳۵/۴/۴     | ۳          |

من گز ارش که یسیون کشاورزی مجلس شورایی در مورد اعتبارات کشاورزی که امروز تقدیم شد

از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال اعتبار  
 باندک کشاورزی تنها ۶۷۰ میلیون ریال آن  
 پرداخت شده که بهر قریه کشور فقط ۱۰ هزار ریال میرسد و ام  
 اعطائی تناسبی با احتیاجات مناطق مختلف ندارد



|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| کیهان | ۱۳۳۵/۱۱/۳    |

# الحمد لله که در يك چیز اولیم

گزارش اقتصادی سازمان ملل را در روزنامه مامیخواید. در این گزارش مشاهده میفرمایید که ایران از حیث ترقی هزینه‌زددگی در خاور میانه اول است.

بموجب این گزارش هزینه‌زددگی در این دو سال اخیر در ایران ۲۰ درصد اسرائیل ۱۷ درصد، ترکیه ۱۸ درصد و عراق يك درصد ترقی کرده است.

پس آنها که میگویند ایران در همه چیز از دیگران عقب است بسیار بیخود میگویند، زیرا این مملکت در بعضی چیزها که از جمله ترقی هزینه‌زددگی بعضی می‌شد و باری کسب و کسب قدرت

دولت بر حفظ تعادل در ترقی و تنزیل اجناس باشد از همه جلو است.

حالا شما خیال می‌کنید در آن کشور حالی که ۱۸ درصد ترقی کرده چه بوده و چه شده است.

مثلا در ترکیه گوشت يك من بیست لیره ترك بیست که ۱۸ درصد صدمه زیاد بزند ولی در ایران گوشت يك من بیست تومان است

سال گذشته ما در اسلامبول بودیم بیاد دارم که موز را یکی يك ریال و بهترین پرتقال را سه ریال خریدیم، آنگونه پرتقال در آن سال در تهران یکی ۶۰ ریال بود.

ما شبها پرستوزان



| نام        | تاریخ انتشار        | شماره صفحه |
|------------|---------------------|------------|
| شهرداری‌ها | شماره دهم، تیر ۱۳۳۸ | ۲۸         |

بطوریکه ملاحظه میشود شاخص هزینه زندگی از سال ۱۳۱۶ تا کنون مرتباً رو با افزایش بوده مثلاً در سال ۱۳۱۶ هزینه خوراک نسبت به سال ۱۳۱۵ (سال پایه) ۲۰ درصد، هزینه (مسکن)، سوخت و روشنائی، پوشاک و متفرقه بترتیب ۲۰، ۲۲، ۲۱، ۳۱ درصد و بالاخره شاخص کل نسبت به سال ۱۳۱۵ بیست و یک درصد ترقی نموده است و در آذرماه سال ۱۳۳۷ این تغییرات بترتیب به ۱۰۷۵، ۱۰۴۵، ۳۶۹۰، ۹۰۱، ۱۱۱۷ و در مورد شاخص کل به ۱۳۰۷ درصد یعنی به ۱۳/۰۷ برابر سال پایه رسیده است.

| نام                | تاریخ انتشار | شماره |
|--------------------|--------------|-------|
| نامه اتاق بازرگانی | دی ۱۳۴۰      | ۱۱۲   |

## نگاهی به بازار پائیز و پیش‌بینی بازار عید



بازار پائیزی امسال با گرفتاری مالی و بحران رو برو بود. از جنب و جوش خریداران داخلی کاسته شده بود و تقریباً در تمام ایام پائیز و ماه اول زمستان رکود در بازار و در رشته‌های مختلف وجود داشت. معضله‌ها به علت اینکه بازرگانان امسال از وجود بحران پیشاپیش خبر داشته و مقامات دولتی نیز آنرا تأیید کردند و بازرگانان توصیه نمودند که با احتیاط اقدام کنند، و رشکستگی عمده‌ای در بازار دیده نشد در حالیکه در سالهای قبل که بازار رونق داشت گاهگاهی و رشکستگیهای عمده‌ای بوقوع می‌پیوست. البته نباید گرفتاریهای مالی بازرگانان را از نظر دور داشت و قسمت عمده‌ای از آنچه که به احتیاط کاری تعبیر میشود مربوط به نبودن پول بود.



| شماره | تاریخ انتشار | نام                |
|-------|--------------|--------------------|
| ۲۶    | بهمن ۱۳۳۴    | نامه اتاق بازرگانی |

## گزارش اقتصادی وضع بازار در این هفته بدون قبول مسئولیت

### بازار کالاهای وارداتی

چون فصل آخر سال است اکثر بازرگانان برای جمع آوری مطالبات سالیانه و بستن حساب و دفاتر خود اجناس را بوعده و سفته های وعده دار معامله نمایند و بهمین دلیل بر رکود و کسادى بازار کمک شده .

اینک معاملات کالا های وارداتی بقرار زیر است :  
بازار قماش نخی و پشمی خارجه تقریباً کساد و معاملات عمده صورت نگرفته فقط بمقدار مصرف معاملاتی شده

بازار چای خارجه بحال رکود و مظنه هفته قبل باقی است .

بازار قند خارجه بمظنه هفته قبل باقی و ساکت است.

بازار اجناس بلور آلات و چینی بعلت زمینه زیاد در تهران و گمرکات را کد و در حال تنزل میباشد فقط مایحتاج از قبیل استکان نعلبکی و غیره مختصر معاملات انجام شده .



|            |              |
|------------|--------------|
| نام        | تاریخ انتشار |
| نهیب آزادی | ۱۳۳۹/۸/۱۹    |

من ناگزیرم این حقیقت دردناک  
ورنج آور را که اکنون مبتلا به عموم  
مردم است در اینجا اعتراف کنم و  
دولت را هشدار دهم فکری برای  
بهبود زندگی مردم بیاندیشد

زیرا من حتی نمیتوانم تردید داشته-  
باشم که زندگی در تهران به مراتب مشکلتر  
و سخت تر از پاره ای کشورها که بظاهر در  
آنجا گرانی است میباشد !

برای اثبات این حقیقت اضافه  
می کنم اگر در يك کشور خارجی  
گوشت یا تخم مرغ گران تر است در  
عوض درآمد مردم زیادتر بوده  
و امکان تهیه ضروریات زندگی  
برای مردم آنها میسر است .

اما در تهران خودمان اگر تخم مرغ  
سه ریال است و یا برتقال دانه ای ۷ ریال  
میباشد تهیه و استفاده از آن فقط برای عده  
معدودی که درآمد کافی دارند امکان  
پذیر میباشد و دیگران با عوایدی که  
روزانه بدست می آورند شاید نشود  
زندگی خود را با قلمای قنطاریه و برآه کنند  
و این وضع واقعاً دردآور و غیر قابل  
تحمل است .





| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۴۰/۱/۳۰    | ۸          |

طی ده ماه اول سال گذشته :

## درآمد گمرک ۸۰۵ میلیون ریال تقلیل یافته

### تقلیل درآمد گمرک باعث کاهش واردات و کم شدن ترخیص کالا است

که نسبت به میزان وصولی پیش‌بینی بندر بوشهر - بندر عباس - زاهدان شده برای ده ماه معادل ۸۰۵ میلیون بندر پهلوی - تهران را دانست \* ۸ هزار ریال گسری داشته است خرمشهر و بندر پهلوی که دو بندر این درآمد نسبت به مدت مشابه بزرگ تجارنی است که گسری درآمد نشان می‌دهند بندر شاهرور هم بندری سال ۲۸ نیز دوجود ۵۶۲ میلیون ریال گسری نشان می‌دهد گمرک خانه های مهمی که در مدت ده ماه اضافه درآمد داشتند اداره مرکزی و تبریز و آبادان و کرمانشاه بودند ازادارات مهمی که گسری درآمد داشتند باید خرمشهر - بندر شاهرور - اهواز -

طبق آمار گمرکی در ماه دی سال میلیون و ۴۶۲ هزار ریال گسری دارد ۱۳۳۹ جمع درآمد گمرک ۷۶۲ میلیون جمع درآمد گمرک در ده ماه اول و ۵۰۷ هزار ریال بود که نسبت به یک سال ۱۳۳۹ طبق همین آمار ۷ میلیون و ۱۱۲ هزار ریال بود دوازدهم بودجه سال ۱۳۳۹ در حدود ۱۱۲ و ۹۴۴ میلیون و ۹۹۱ هزار ریال بود

| نام        | تاریخ انتشار |
|------------|--------------|
| ایران نوین | ۱۳۴۴/۵/۱۹    |

## چرا تعداد ورشکستگان به تقصیر افزایش یافته ؟

● توصیه‌های حزب ایران نوین در زمینه کوشش برای ازدیاد کالاهای داخلی و بی نیاز کردن کشور از کالاهای خارجی يك ضرورت اقتصادی و تنها راه پیشگیری از اینگونه ورشکستگی هاست.

طبق خبری که اخیراً از طرف اداره تصفی و امور ورشکستگی وزارت دادگستری انتشار یافته یافته است.

تعداد ورشکستگان بازار افزایش از خلال آماري که در این زمینه انتشار یافته سه نتیجه مختلف میتوان گرفت و هر يك درخور بحث دقیق و کاملی است .

نخست اینکه چرا تعداد ورشکستگان از سال ۱۳۳۸ به بعد افزایش یافته دوم اینکه چرا ارقام مربوط به تعداد این قبیل بازرگانان دقمه در صفحه ۵



| نام         | تاریخ انتشار       | شماره صفحه |
|-------------|--------------------|------------|
| باختر امروز | نیمه دوم آبان ۱۳۴۹ | ۴          |

در جامعه ایران

## اقلیت ثروتمند

در وطن ما ایران اکثریت مردم در فقر و بیچیزی بسر میبرند . از نان شب و ابتدائی ترین وسایل زندگی محرومند . آنکس که کاری پیدا میکند باید صبح تا شب عرق بریزد تا لقمه نانی برای زن و فرزندان و احیاناً پدر مادر پیرش تهیه کند ، و چه بسا کسانی که کاری برایشان نیست و تمام خانواده باید يك شب دیگر را هم سر گرسنه به بالین بگذارند . و یا آن پیشه ور که با هزار خون دل دکه کوچکی کرایه کرده ، تمام ماه را کار میکند و آخر سر دخلش کفاف خرجش را نمیدهد . بدبختی ها فراوان است و همه از آن اطلاع داریم ، مصیبتی که گریبانگیر اکثریت قریب با اتفاق مردم مین ما است . دهاتی ها ، آنها که برای پیدا کردن کار بشهر میایند و گازی نمیابند ، کارگران شهر و حتی بستیزی از کارمندان پائین رتبه دولتی . تنها عده معدودی هستند که این دردها را نمیبینند ، و یا نمیخواهند ببینند . زیرا شکمشان سیر است ، و سیری شکمشان بخاطر گرسنگی مردم است . زیرا از برکت وضع موجود در ایران کارخانه دارند ، ملك و املاك دارند ، و یا سهرلشکر و سپهبد و وزیر و وکیل اند . اینها گردن کلفت های اجتماع هستند که بخاطر وضع موجود پول هنگفتی بدست میآورند . در رفاه کامل زندگی میکنند . نوکر و کلفت رانده و ماشین و خانه مجلل شهری و خانه ویلاقی لب دریا دارند ، و احیاناً برای تفریح تعطیلات عید را به لندن و پاریس و نیویورک میروند ، و بچه های شان را برای تحصیل و یا خوش گذرانی به اروپا و آمریکا میفرستند .

این اختلاف از کجاست ؟ چرا اکثریتی فقیر و اقلیتی ثروتمندند ؟ و از این مهمتر ، چرا ثروتمندان نسل اندر نسل ثروتمند و فقرا نسل اندر نسل فقیر میمانند ؟



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | آذر ۱۳۴۹     | ۴          |

## کارگر و ماشین

در شماره گذشته بحث ما بانجا رسید که اختلاف ثروت بی حدی که در ایران وجود دارد امری تصادفی یا طبیعی او خداداد نیست ، بلکه اقلیت ثروتمندی که بر جامعه ما فرمانروائی میکنند از طریق وسایل مختلفی که در اختیار دارند با دزدیدن دسترنج زحمتکشان بسر ثروت خویش میافزایند . این وسایل را به سه نوع عمده تقسیم کردیم و گفتیم گروهی از ثروتمندان ثروت خود را از طریق کارخانه و ماشین آلات صنعتی که در اختیار دارند بچنگ میآورند - گروه دوم از طریق ملک و املاکشان - و گروه سوم از طریق قدرتی که در حکومت دارند . و در واقع این سه طریق است که مسبب عمده تمام نابرابری های حاکم بر جامعه ما است .

همانطور که قبلا گفتیم باید این سه طریق را بدقت مورد مطالعه قرار دهیم و خوب بشناسیم تا بتوانیم با آن مبارزه کنیم و اجتماعی بوجود آوریم آسوده از گردن کلفت ها ، اجتماعی که در آن کار کردن متعلق بیکی و خوش گذرانی متعلق بدیگری نباشد ، اجتماعی که در آن هر کس بهمان اندازه که کار میکند بتواند از نعمات جامعه برخوردار شود . و در این راه

| نام           | تاریخ انتشار     | شماره صفحه |
|---------------|------------------|------------|
| مجله بانک ملی | سه ماهه اول ۱۳۵۰ | ۶۳         |

## ساری

بعلت کمبود محصولات کشاورزی قیمت گندم و جو ترقی کرده است . میزان اجاره باورود کارگران و کارمندان مربوط به طرح رومانی و دانشجویان مرکز تربیت معلم و انتقال مراکز ادارات دولتی از بابل به ساری سیر صعودی طی میکند .

| نام           | تاریخ انتشار     | شماره صفحه |
|---------------|------------------|------------|
| مجله بانک ملی | سه ماهه اول ۱۳۵۰ | ۶۴         |

### کاشان

بعلت رکود در دادوستد فرش که مهمترین رقم کالای صادراتی کاشان است بهای فرش تنزل نمود و معاملات عمده‌ای صورت نمیگیرد، بقرار اطلاع قیمت فرش موجود در انبارهای این شهرستان ۱۲۰۰ تا ۱۵۰۰ میلیون ریال تخمین زده میشود که هیچگاه سابقه نداشته است. بععل فوق گردش پول در بازار کاشان یافته و محدودیت اعتباری اخیر نیز موجب افزایش نرخ بهره در بازار آزاد گردیده است.

| نام           | تاریخ انتشار     | شماره صفحه |
|---------------|------------------|------------|
| مجله بانک ملی | سه ماهه دوم ۱۳۵۰ | ۵۰         |

### مشهد (خراسان):

وضع کشاورزی و دامداری این منطقه بعلت کاهش شدید بارندگی رضایت بخش نبود. تعدادی از دامهای جنوب خراسان بعلت کمبود علوفه به نواحی شمالی خراسان انتقال داده شدند. عده‌ای از جمعیت این مناطق هم به مازندران و شهرستانهای دیگر کوچ کردند محصول غله بسیار کم و مقدار قابل توجهی از سایر نقاط وخارج به این منطقه وارد شد. با اینحال وضع قالیبافی مقرون بصرفه بود. اجرت کارگران ساختمانی کاهش محسوسی داشت و گردش پول کند بود.



|                     |            |
|---------------------|------------|
| نام                 | تاریخ نشر  |
| مجله تهران اکنونیست | ۱۳۵۳/۱۰/۲۸ |

## در اتاق در بسته نمیتوان نرخ تعیین کرد

سیب زمینی و پیاز از جمله محصولی است که در تمام فصول جزو مواد غذائی مصرف زیادی دارد و نوسان قیمت آن مورد توجه خانواده ها قرار میگیرد زیرا این دو نوع محصول در تمام طبقات مصرف دارد اعم از غنی یا متوسط . هم اکنون زمینه سیب زمینی و پیاز کم و قیمت آنها هم بدلیل عرضه و تقاضا ترقی کرده است علت کمی زمینه پیاز اینست که محصول تبریز که هم مرغوب و هم فراوان است دچار یک نوع آفتی شده که باعث پوسیدگی آن شده و بدیهی است در چنین شرایطی مقادیر زیادی پیاز به علت گندیده گی از بین رفته است .



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| بورس | ۱۳۵۴/۴/۳۰    | ۱          |

## خریدار طلا، هم موقع خرید و هم - موقع فروش طلا ضرر میکند

دیروز عده‌ای از فروشندگان طلا در بازار تهران به بورس اظهار داشتند که کارخانه داران و سازندگان طلا هر روز بعنوان اینکه دستمزد کارگر افزایش یافته اجرت کار ساخت طلا را بدخواه خود بالا میبرند. و این خریدار است که چوب این افزایش کارمزد را میخورد و مزایای کارگر که هر روز ترقی نمی‌کند آنگاه مشتری طلا پس از مدتی که بخواهد طلا خریداری شده را تعویض و یا بفروشد باید مقدار زیادی بعنوان مزد ساخت ضرر کند.

بقیه در صفحه ۴



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| بورس | ۱۳۵۴/۶/۱۲    | ۱۴         |

## از تصرف اراضی با تلاقی اهو از بعنوان فسق زراعتی جلوگیری کنید

این انقلاب شاه و ملت باید نه تمام مسئولین بر باشد نه از تجاوزات این شرکت دولت و شهری چلو شرکت اجازه دارد هیچ متری ۳۰ ریال را که در خریداری نموده است ۷۰۰ تومان یا کوغله عاقل برساند و این گران فرو از بر نامه اصلی خودش

زمینی را که در سال پیش متری ۳۰ ریال خریده اند در حال حاضر متری ۷۰۰ تومان میفروشند

این عمل موجب تحریکات مردمی برای مخافه سازی و سرانجام مملکت از جمله شهر شدن اهو از بوجود آید و آن جمله شرکتی است که با مشارکت بعضی از متنفذین و سرمایه داران تهرانی با حمایت و همکاری اصحاب نفوذ و مقامات محلی و با استفاده از موقعیتی که در مرکز داشتند و



| نام   | تاریخ نشر  |
|-------|------------|
| آینده | ۱۳۵۶/۱۲/۲۶ |

آینده: نشریه خبری آلمان فدرال و برلین غربی - سازمان جوانان و دانشجویان دموکرات ایران

## نان هم گران شد

خیلی بی سروصدا و بی آنکه روزنامه های فرمایشی حتی سطری در این باره بنویسند ، قیمت نان تا کیلویی ۸/۵ ریال در تهران گران شد و در حال حاضر نان تافتون که تا چند هفته پیش کیلویی ۱۶/۵ ریال قیمت داشت ، کیلویی ۲۸ ریال ، نان لواش ۱۷ ریال بود حال کیلویی ۲۵ ریال ، نان سنگک ۱۵/۵ ریال بود حال هر کیلو ۲۱ ریال ، نان بربری که ۱۴/۵ ریال بود حال کیلویی ۲۰ ریال فروخته می شود .



|           |           |
|-----------|-----------|
| نام       | تاریخ نشر |
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۱۰/۱ |

آمار، از جنایات‌های ضد مردمی و ضد ایرانی حکومت هویدایی، پرده برمی‌دارد و در زمینه کشاورزی از رخدادهایی سخن می‌گوید که تاریخ گشت و برداشت ایران، حوادثی چنین فجیع را به یاد ندارد. سرنوشت تولیدات کشاورزی که آمار و ارقام‌اش را، مرکز آمار ایران و باران هویدا، تهیه کرده‌اند، با تمام چشم‌پوشی‌ها، فراموشی‌ها و نادیده انگاشتن کمبودها، آنقدر وحشتناک است، که جز جایت و خیانت، چیزی دیگری به حساب نمی‌آید. جنایتی که ملتی را سالها به نقب برده است و باعث شده است، کشور صادر کننده تولید کشاورزی، چشم به دست محصولات غذایی یگانه داشته باشد.

و حقیقت تلخی است، سخن آمار و ارقام. این سخن را مرور می‌کنیم.

### سقوط کشاورزی ایران از زبان آمار

● طی ۱۴ سال نه تنها بر تولید گندم در کشور افزوده نشده بلکه ۴۸ هزار تن هم کم شده است.

● بین سالهای ۵۴ و ۱۳۵۴ نزدیک به ۴۵۰ هزار تن از تولید گندم کاسته شد و تولید ۴ میلیون تن گندم به ۴۸۰ میلیون تن سقوط کرد.





● تنها در یکسال متجاوز از يك سوم  
كل توليد جو مملكت کاهش يافت.  
● در مدت ۵ سال توليد برنج از ۱۴۵۰  
هزار تن به ۸۴۶ هزار تن تقليل يافت.  
● يك چهارم توليد نيشكر طی ۳ سال  
اخير كسر شده است.  
● پنبه در دو سال اخير از ۷۱۶ هزار تن  
به ۴۴۶ هزار تن تقليل يافت.  
آمار كهنه



فصل دوم:  
مصائب فرهنگی



## مصائب فرهنگی

مصائب فرهنگی در عصر پهلوی به اشکال مختلفی پدیدار شده بود که از آن جمله می‌توان به خلل در اندیشه فرهنگی جامعه، فروش اموال فرهنگی و تاریخی توسط حکومت، برخورد شدید با نشریات و مطبوعات، فحشا، کاستی و خلل در متولیان و ادارات فرهنگی و نیز اوضاع نا بسامان کتاب و سینما اشاره کرد.

در این فصل از نشریات حبل المتین، آینده ایران، اطلاعات، نسیم شمال، ندای آزادی، مرد امروز، آزاد، کسری، آینده بشر، کیهان، اطلاعات هفتگی، آذر باختر، کانون وکلا، آهنگ شرق، آژنگ، خاک و خون، نگین، بورس و جوان استفاده شده است.



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المئین | ۱۳۰۸/۳/۱۴    | ۱۰         |

مهاجران ما کثرت برخی از حکام ایالات و ولایات  
حاضر نشده اند که خویشان را پای بند قوانین مملکتی  
قرار دهند و گوشه‌های آنها تاب اجتماع نقادی مودبانه  
جراید ملی را هم ندارد - همینکه از دروازه طهران  
خارج و به محل ماوریت خود رسیدند خیال میکنند حاکم  
مطلق دوره استبداد و مالک رقاب جمیع طبقات اند -  
حتوز راضی نشده که رعیت را فرزندان پادشاه بشناسند  
و فرمایشات ملوکانه را که اقلاد درجراید طهران میخواهند  
آویزه گوش ساخته در ایالات و ولایات با مردم  
رفتار کنند - از این است که هر روز شنیده میشود  
که از خود خواهی همین حکام و ولات یکی بعد دیگری  
روزنامه‌جات ملی در مصاف تعطیل می‌آیند - ما نمیدانیم  
اگر از حکومت همدان و ایالت فارس برش شود که  
بچه گناه جریده کلستان و کلنگون را با آنها  
خدمات درخشان به ملت و دولت توقیف نموده  
اید جز اینکه بگویند که با میل و مرضی ما قلم فرمائی  
نشده و سرپوش از روی اعمال ناپسندیده برداشته  
چه خواهند گفت - این دو جریده به‌عالم تمدن عصر  
پهلوی چه خدمات نمایانی نموده و هزاره ملت امید  
مزید خدمت را از آنها داشته و دارند - حکام و ولات  
باید بدانند که اعلیحضرت پهلوی اگر چه دیرگیر است  
ولی سخت گیر است و نباید تصور کنند که از حرکات  
و ساواک آنان با مردم خصوصاً ارباب قلم بی‌اطلاعند -  
ما خیلی زود متنا داریم که حکام و ولات بخود  
آمده بجزایران مافات پردازند -



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| آینده ایران | ۱۳۱۳/۱۱/۲۰   | ۸          |



| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۴/۱/۲۱    | ۱          |







چنانکه اطلاع داده بود یم اشیاء مکشوفه در نتیجه حفاری شوش روز گذشته با حضور آقای رئیس الوزراء در وزارت معارف بین دولت و هیئت حفاری فرانسوی تقسیم گردید .

حفراتی که در شوش چند سال است بعمل می آید توسط هیئت فرانسوی است که حسب العاده در آخر ماه مارس خاتمه مییابد . این حفاریات با نظارت نماینده وزارت معارف انجام می گردد ، و هیئت مذکور باتفاق آقای سیهیدی مفتش اداره عتیقات بطهران وارد شده اند .

مدیر هیئت مزبور آقای دمکنم می باشد که در این فصل بمعاونت آقای واندرمک کتیبه شناس ، و آقای آنوالا دکتر درفلسه ، و آقای بروتون عیایات حفاری را انجام داده است .

اشیاء مکشوفه در ۲۷ صندوق حمل و بوزارت معارف تمویل گردیده . عملیات حفاری در قسمت های قدیم آکروپول شوش برای کشف کتیبه های قدیم تر از لوحه های پرتو عیلامی شوش که متعلق بسه هزار و دوست سال قبل از میلاد مسیح است ادامه داده شده و تا بحال بیش از يك نمونه از کتیبه های مزبور که فعلا در پاریس تحت مطالعه متخصصین است شناخته نشده ، این تحقیقات هنوز منتج بنتیجه نگردیده ولی کشف مهرهای متعدّد و اسباب بازی های اطفال و مجسمه های كوچك باعث می شود که وجود خط در چهار هزار سال قبل از میلاد مسلم فرض شود



در قسمتی از خرابه ها در اطراف بی های  
بنای معابد قرون ۲۳ و ۲۵ قبل از میلاد  
ظروف رنگین سیاه و قرمز و بعضی جواهرات  
طلا و نقره آلات و ادوات و اسلحه مسی یافت شده .

چیز عجیبی که کشف گردیده يك جفت  
سندل ( کهش راحت بی داشته ) است از مس که در  
قبر دختر جوانی بدست آمده ؛ هیئت مزبور تقریباً  
چهارصد قطعه لوحه های نوشته از کل عام متعلق بدو  
هزار و پانصد الی هزار سال قبل از میلاد کشف  
نموده است در يك جاه عصر ساسانی خوشی متعلق  
به آن دوره کشف کرده اند که آثار هخامنشی و ساسانی  
در آن ها مشهود است .

بالاخره ظروف مرمری و بتیوم ( غیر )  
و گردن بندهای مروارید از طلا و نقره و بافت کشف  
گردیده است . حفاریاتی که در یکی از خرابه های آن  
حوالی باعث کشف اجزای یخته گردیده کردی  
آن ها خطوط سمیتی و انزانیات بنام آنتاس کال پادشاه  
عیلام شوش در قرن یا زده نوشته شده است

محل آن متعلق است به دوران داذی و آن  
شهری است که در کتیبه های آشوری نام برده شده  
و معروف است که در قرن هفتم قبل از میلاد توسط  
آسور بانیپال تسخیر و غارت شده است .

در گراور فوق آقای رئیس الوزراء مشغول  
امضاء کردن دفاتر و صورت مجلس تقسیم اشیاء میباشد





| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۴/۱/۲۶    | ۳          |

### لغو امتیاز

امتیاز روز نامه شفق سرخ از طرف وزارت  
معارف لغو و روز نامه مزبور از این بیهوده منتشر نخواهد شد

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۴/۲/۷     | ۳          |

### تقسیم اشیاء مکشوفه

روز چهارشنبه گذشته اشیاء مکشوفه از کوه  
تپه وانه در نزدیکی رهنائیه بر اثر حفاری تجارتی  
آقای محبوبیان بین دولت شاهنشاهی و مشار الیه  
بحکم قرعه تقسیم گردید اشیاء مزبور عبارت است از  
دهنه های مفرغی اسب که دارای مجسمه اسب می  
باشد و دوری مفرغی که در وسط آن صورت پیر  
مردی که در دو دست وی دو حیوان قرار گرفته  
نقش شده و علاوه بر اشیاء مزبور ظروف سفالین منقش  
و اشیاء دیگری هم که اغلب آن ها مطابق با نمونه  
دوره آشوری ها می باشد در بین آثار مکشوفه سابق  
الذکر وجود دارد



| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۹/۵/۶     | ۱          |

## تقسیم اشیاء مکشوفه

روز ۳ شنبه اول مرداد جلسه تقسیم  
اشیائی که در کاوشهای علمی نیشابور پیدا شده  
با حضور آقای وزیر فرهنگ و آقای گدار رئیس  
موزه ایران باستان و آقای آبن رئیس هیئت  
علمی تشکیل شد و اشیاء بدو سهم مساوی  
تقسیم گردید و بقرعه سهم شماره یک بدولت  
ماهنشاهی تعلق یافت. مکشوفات نیشابور در  
سال جاری از اشیاء نفیس دوره های اسلامی  
است و دارای اهمیت تاریخی فراوانی میباشد



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| آینده ایران | ۱۳۲۰/۸/۲۰    | ۱          |

## قابل توجه فرماندار محترم نظامی تهران

در این روزها مردم شکایت میکنند که در معابر همگانی  
ولگرد ها دسته بندی نموده و راحتی مردم را می گیرند توقع داریم  
با دقتی که فرماندار محترم پای تخت بحفظ نظم و آرامش شهر و  
آسایش مردم مبذول میدارند برای جمع آوری ولگردان و کار  
کردن اجباری آنان و جلوگیری از رفتار وحشیانه آنها اقدام  
فوری و مساعد فرمایند \*

آینده ایران

| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نسیم شمال | ۱۳۲۲/۱/۱۱    | ۵          |

## روز نامه پرورش

### چه شد ؟ !

روز نامه نوزده ساله پرورش که  
از خوش سابقه ترین جرائد ایران محسوب  
میشود نمیدانیم بچه عات و جهتی هنوز  
اعتیاد آن صادر نشده .

از وزارت فرهنگ خواستاریم که  
هر چه زود تر این روز نامه ملی کهن  
را از قید ضرر و خسارت برهانند



| نام        | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------------|--------------|------------|
| ندای آزادی | ۱۳۲۳/۷/۱۴    | ۵          |

## توقیف جراید

هفته گذشته روزنامه های یویو و ترقی

توقیف شود

ندای آزادی - خبر توقیف روزنامه  
آبرومند ترقی بسیار مقبذل و بازادی شده  
و همه کس میدانند عاری از حقیقت میباشد  
زیرا آنچه تا کنون دیده شده از انتشار  
جراید ملی جلو گیری مینمایند که حقایق  
کمتر نوشته شود و جراید مزدور که مینویسند  
باید در مجلس بسته شود یا زندیق ظالمی  
را پس از مرگ در دل شب برای مناجات  
بدرگاه باری تعالی میفرستند یا بمزدوری  
خائنین بزرگان و رجال آزادی و نویسندگان  
نامی بدگوئی میکنند همیشه از خطر توقیف  
مصون میباشند

ولی تا کنون سابقه نداشته که روزنامه  
فکاهی را توقیف نمایند و اگر توقیف روز  
نامه یویو حقیقت داشته باشد معلوم میشود  
متصدیان مربوط تمیز مطالب جدی باشوخی  
را از یکدیگر نمیدهند

ما انتظار داریم برای کشف حقیقت  
تکذیب نمایند که توقیف روزنامه ترقی بی  
موضوع بوده و در صورتیکه روزنامه یویو  
حقیقتا توقیف شده است قرار رفع توقیف  
او را زودتر صادر نمایند -



|            |              |           |
|------------|--------------|-----------|
| شماره صفحه | تاریخ انتشار | نام       |
| ۷۰۱        | ۱۳۲۴/۵/۱۳    | مرد امروز |

بقلم م. نویسنده: «برقی که جهنم را میسوزاند!»

لجن زار تهران

در منجلاب فحشاء

جائیکه عواطف و

احساسات بشری در

اعماق کثافت غوطه ور شده و ملکات فاضله

بشری

در ظلمات ننگ و بد

نامی محو و مضحک میگردد!





در محلاتیکه خانمهای شوهردار و نجیب، در  
کوچه‌هاییکه دختران غنی و فامیلی - در خانه‌هاییکه  
مردان متاعل و شرافتمند حق ندارند ایاب و  
ذهاب نمایند.

یکی از نویسندگان توانا و هزار مدت یکماه  
به این خانه‌ها و محلات رفته و مطالعات و شهودات  
خود را راجع به افرادی که در این اجن زارها  
زندگانی نموده و بنام زنان بدکار معروف شده اند  
ضمن سلسله مقالاتی تهیه و از شماره آینده بنظر  
خوانندگان مردا و وز موردا شد.

| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| آزاد | ۱۳۲۴/۵/۲۹    | ۴          |

میشود آقای رئیس کلانتری بغش ه که  
بایستی مترصد باشند از اینگونه معافل  
فساد که در منطقه ایشان تشکیل میشود  
جلوگیری کنند خودشان نیز در مجلس  
مذکور شرکت می کنند .

نامه آزاد- ما با کمال تعجب این  
نامه را منتشر کردیم و امیدواریم از طرف  
شهربانی تکذیب شود زیرا رئیس کلانتری  
بغش ه جوان اخلاقی و ظاهر الصلاحی  
بنظر میرسد

نامه های وارده

### قمار خانه معیر

مدتی است آقای معیر و نورچشم  
عزیزشان که باظهار خودشان از جوانهای  
قرنک رفته و تحصیل کرده هستند در محله  
که بنام خود شان معروف است  
قمارخانه باز کرده و مشغول خالی کردن  
جیب مردم ساده لوح و کلاشی هستند از  
همه عجیب تر اینست از قراری که شنبده



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۵/۵/۲۴    | ۲          |

**توقیف مرد ایران**

بهیچ وجه نویسندگان و اداره کنندگان آن را از کار باز نماند  
 و خود را برای روز «آزادی» و انتشار مجدد روزنامه آماده میکنند

**توقیف مرد ایران**

ما را در مبارزه با عوامل بدبختی ملت و فداکاری در راه مصالح مملکت  
 سرسخت تر خواهد نمود و بهیچ وجه در روش ملی ما تغییری نخواهد داد

**هشتر کین مرد ایران**

ایام توقیف روزنامه جزء مدت اشتراک محسوب نخواهد شد و به  
 از انتشار مجدد به میزان مدت آبونمان روزنامه ارسال خواهد گردید

۳-۲

**دفتر مرد ایران**

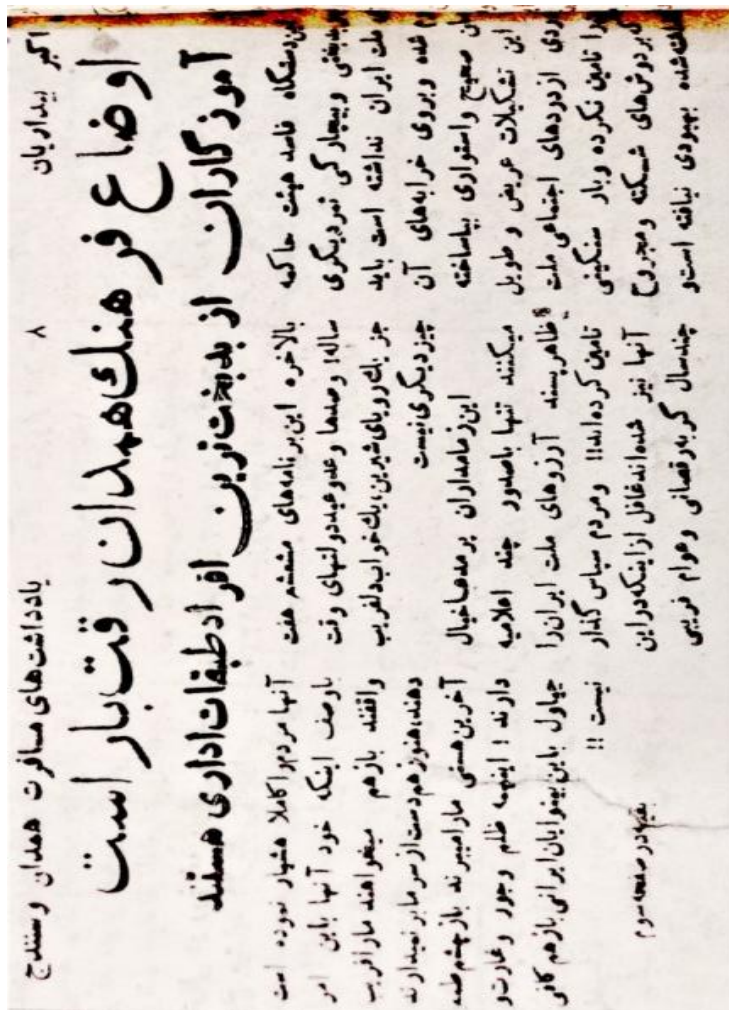
| نام       | تاریخ انتشار |
|-----------|--------------|
| آینده بشر | ۱۳۲۶/۵/۲۳    |

**توقیف قیام ایران**

با کمال تأسف مطلع شدیم که روز  
 گذشته روزنامه مبارز قیام ایران توقیف شد  
 ما پس از ابراز همدردی با آقای صدر مدیر  
 محترم روزنامه انتظار داریم هرچه زودتر  
 سوء تفاهم رفع و ستاره درخشان سیاست  
 طلوع نماید



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۶/۹/۲۲    | ۱          |







| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۳۰/۱/۸     | ۳          |

**اختلاسی در فرهنگ**  
**اردبیل - اختلاسی در اداره**  
 فرهنگ اردبیل از طرف باز پرس کشف  
 و تعلیب میگردد اهالی از وزارت  
 فرهنگ و بخصوص آقای دکتر اقبال  
 استاددار آذربایجان انتظار موجب  
 بیشتری برای بهبود وضع فرهنگ را  
 دارند.

| نام                | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------------|--------------|------------|
| مجله اطلاعات هفتگی | ۱۳۳۲/۱۱/۲۳   | ۳۰         |

**دختر هیجده ساله ای برای گرفتن انگشتر خود**  
**رفت و قربانی شهوت و جنایت گردید .**  
 حسن بانیرك ماهرانه ای ملیحه را بخانه خود کشانید و دامان  
 عفت او را با تهدید آلوده ساخت  
 ملیحه وقتی نیمه چاقو را روی قلب خود دید بیوش شد و در آغوش این دیو سیرت پلید افتاد  
 دادگاه حرم را محکوم بزندان و پرداخت صد هزار ریال خسارت نمود و او را شایسته چنین مجازاتی دانست



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| آذر باختر | ۱۳۳۳/۲/۲۲    |

## مصالح مملکتی و مطبوعات.....

روزشه شنبه‌ی هفته‌ی قبل پس از پنج‌ماه تعطیل اجباری و قطع رابطه با خوانندگان عزیز ، بازحمات بسیار و کوشش بی‌حد ، توانستیم برای مرتبه‌ی دیگر با انتشاره‌این‌روز نامه استفاده از امتیاز دادایران باخوانندگان محترم تماس بگیریم ولی بقدری مامعذور بودیم و کنترل شدیم که میتوانیم ادهاکنیم که بجای مامحررملی خان یاروفا دارمطبوعات مدیرروزنامه بود ....

برای انتشار روزنامه پس از گذشتن ازچند عقبه ، از صاحب امتیاز و غیره که منجر بحذف عبارات و گاهی مقالاتی شد، بچندچاپخانه رجوع کردیم و بالاخره پس از اقناع یکچاپخانه که هنوز دستوری باو نرسیده بود ؛ باهزار ترس و لرز شروع بکار کرده و مطالبی که با کوشش و فکر بسیار درمورد امور مملکتی وحوادث اتفاقی تهیه کرده و شاید تاثیر بسیار درترویج افکار عمومی و روشن شدن ذهن خوانندگان و بالارفتن پرده هائی میشد ، بچاپخانه داده و خودمانهم خواب و استراحت دایر خود حرام و سمت نظارت و تصحیح را قبول کردیم ، درست تا ساعت ۳ بعداز نیم شب کوشیدیم تاموفق شدیم پس از چندین دفعه بازپرسی درحضور محررملی خان و عوض کردن جملات و مقالات و خلاصه بهم ریختن صفحات ، چیزی بنام روزنامه منتشر کنیم و تازه تا صبح ، دست روزنامه فروشها ندیدیم باور نیکردیم که اجازه‌ی انتشار آنرا داده باشند .

این مشکلات و کنترلها و تحدیدها موجب شد که با یکدنیا تاسف شماره‌ی اول روزنامه‌ی ما پس از محاق توقیف ، اولاً مطالبش بدلخواه ما نباشد و ثانیاً همان مطالب هم کاملاً درست و بدون غلط و در جای خوداز آب درنیامد .

خوانندگان گرامی بخوبی میدانند که اینک کلیه‌ی مصالح مملکتی در تحدید مطبوعات تمرکز یافته و بیشتر اذهر چیز کوشش میشود که مطالبی غیر از آنچه مورد نظر است ، بکوش مردم نهاده و منتشر نشود و لذا مطمئنیم که با در نظر گرفتن تمام این موضوعات ماراچندان مقصر ندانسته و برعکس همانطور که از شماره‌ی اول معلوم شد ، خادمین خودرا بخوبی تشخیص داده و از تشویق آنها کوتاهی نخواهند کرد و ما هم بااستظهار بحق و حقیقت و اتکاء بطبقه‌ی جوان و روشنفکر مملکت نهایت کوشش و سعی خودرا نموده و مینماییم که بهم خود در روشن کردن اذهان عمومی و انتشار اخبار پشت پرده خدمتی بوطن انجام داده باشیم .

هویت تحریریه



| نام         | تاریخ انتشار               | شماره صفحه |
|-------------|----------------------------|------------|
| کانون و کلا | فروردین و اردیبهشت<br>۱۳۳۶ | ۳-۱        |

ولی برعکس مادایره تحقیق و مطالعات را در کلیه امور محدودتر ساخته و فقط به اسقاط تکلیف و رجز خوانی می پردازیم و به دانشهای عامیانه اکتفا کرده و انتظار داریم از این روش تحول و تقویری در کلیه شئون حیاتی ما دست دهد .

سازمانهای ما بدست دو مستحفظ سپرده شده است یکی جهل و دیگری بی قوائی و آنچه را که پدران ما ساخته اند به تخریب آن دست میزنیم و هرچه از جامعه بعنوان امانت بما سپرده شده است در صدد تصاحب و تملك آن بر می آئیم و چیزی که بحساب نمی آید کشور و افراد آن میباشد .

با این عوامل از قبیل مجلات مفتضح و فیلمهای مخرب اخلاق و قمارخانه ها که در کشور ما وجود دارد و کلیه افراد اعم از مرد و زن و اطفال ما را آلوده نموده محال است جامعه ما روی عافیت به خود به پند و ما را در طریق علوم و فنون بیندازد و کسی هم به فکر چاره جوئی نبوده بلکه برعکس در تقویت و بسط آن ساعی و کوشا میباشد .

این فساد اخلاق و عقب ماندگی از قافله تمدن و فلاکت و بدبختیها و هرج و مرج مولود اجتماع ماست و کلیه امور ما از همین جامعه باید الهام بگیرد .



|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| آهنگ شرق | ۱۳۳۸/۸/۱۶    |

## استخراج آراء

# در فرهنگستان

بما خبر داده اند:

— آقای تجدد ، رئیس - حوزه ۹  
(باشکاه ارامنه) چون ملاحظه نموده موضوع  
تعویض آراء در حوزه ایشان نیز از حیطة  
تصور بمرحله عمل رسیده ، قرائت آراء  
را تعطیل نمود و فرهنگستان را ترك  
گفت .

— آقای موسی شیبانی ذکا السلطنة  
عضو انجمن فرمی شماره ۶ چون ملاحظه  
نمود که پاکنها و آراء صندوق آن حوزه  
موض شده است استعفاداد و فرهنگستان را  
ترك نمود .

— رئیس و نائب رئیس انجمن فرمی  
حوزه ۴ و ۵ هنگام گشودن صندوق دیدند  
مهرها دست خورد گی دارد ، اعتراض لازم  
را تقدیم مقامات مربوطه نموده ، استعفا  
داده و فرهنگستان را ترك گفتند .



|      |              |
|------|--------------|
| نام  | تاریخ انتشار |
| آژنگ | ۱۳۴۳/۸/۱۴    |

## تصرف باشگاه فرهنگیان!

تصرف محلی که مورد نیاز و علاقه طبقه ای شریف و زحمتکش است به عنوان ایجاد پارک نه هنر است و نه شاهکار بلکه مایه ملال و آزرده می خاطر گروه کثیری است - اینک نه شهرداری را باین محل عنایتی است و نه وزارت فرهنگ را اجازتی که در مقام ترمیم برآید!

|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| خاک و خون | ۱۳۴۵/۱/۲۳    |

## مردم را از چنگال انحصارگران عالم سینما نجات دهید

هفته گذشته آقای وزیر فرهنگ و هنر به نکته جالبی اشاره کردند که مورد بحث های گوناگون قرار گرفت. ایشان گفتند که داستانور فیلمها دردی را دوا نمیکند و باید کاری کرد تا واردکنندگان فیلم خود فیلم های خلاف عفت عمومی را وارد نکنند.

تاچونیکه بخاطر داریم این نخستین بار است که یک مقام مسئول درمورد سینما بواقعیت امر اشاره مختصری کرده است. وقتی پای مقاله نویسی به میان میآید همه مینویسند که سینما و تأثیر یکی از مؤثرترین وسائل تربیت است. هرکس هم که میخواهد سینما را پر کند و یا فیلم تهیه کند فوری مدعی میشود که برای خدمت پالاه فرهنگ و هنر کمر خدمت بسته است از طرف دیگر در هیچ محفل و مجلسی نیست که سخن از مفاسد اخلاقی و بقیه در صفحه ۳

صدای





| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| مجله نگین | ۱۳۴۷/۷/۳۰    | ۲۶ و ۳۰    |

## مسائل اساسی کتاب

- ۱- بدین ترتیب ، مشکل اساسی کتاب ، در ایران ، بنابر نظر خریدار و ناشر ، بطور خلاصه عبارت است از :
  - ۱- گرانی کتاب .
  - ۲- کمیابی کتاب خوان ، اعم از تألیف یا ترجمه .
  - ۳- عدم امکان افزایش بهای کتاب ، همگام با افزایش سریع سطح زندگی .
  - ۴- کمی خریدار ، در نتیجه پائین بودن سطح انتشار که خودموجب گران شدن غیر لازم کتاب می شود .
  - ۵- کندی سرعت فروش کتاب ، و در نتیجه حبس سرمایه .
- بدیهی است مسائل اساسی کتاب ، متأسفانه تنها بهمین فهرست پنجگانه ، پایان نمی پذیرد . ضمناً نیز ، پاره ای از این مشکلات ، علی رغم نظر خریداران و ناشران ، مشکلات واقعی کتاب محسوب نمی شوند . بلکه هر دو گروه ، در تشخیص و آسیب شناسی خود ، چنانکه خواهیم دید ، دچار لغزش ها ، و گزافه بینی هایی شده اند که خود این عدم تشخیص صحیح - از مهمترین مسائل کتاب ، و اقتصاد بیمار آن بشمار می رود .



امروز گویا برای همه مردم ممالك شرق از عامی گرفته تا روشنفکر و از غربزده تاسنت‌گرا و از چپ تا راست این نکته مسلم شده که برای ممالك آنها اخذ تکنیک غربی وظیفه محتومی است که انجام آن لاجرم نشانه تکامل اجتماعی آنان خواهد بود. از نظر آنان تکنیک و صنعت غربی میراث و فرآورده بسیار مفید و لازمی است که تکامل غرب برای جامعه بشر باقی گذاشته و هر جامعه دیگری به ناچار در سیر تکاملی خود به آن محتاج خواهد شد و سرانجام از کسب آن ناگزیر خواهد بود. تکنیک غربی در نظر این مردم مانند مانده‌ای آسمانی و از بهشت فرستاده جلوه کرده که خود را ملزم به اخذ آن میدانند بدون آنکه اجباری در اخذ حواشی و ملحقات اجتماعی و طبقاتی این تکنیک برای خود قایل باشند. البته در مورد چگونگی اکتساب تکنولوژی غربی طرز فکرها متفاوتست ولی همه این طرز فکرها در يك امر مشترکند و آن عدم درك صحیح مسأله است. اندیشه‌ها در این مورد بر مبنای و اساسی مستدل و منطقی استوار نیست و آنچه پیشنهاد میکنند خود نمیدانند چه نتیجه‌ای دارد و به کجا خواهد انجامید.



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| بورس | ۱۳۵۴/۶/۳۰    | ۲          |

## قیمت کتاب گاهش نیافته

**کتاب نویسان : کتاب خوان کم است**  
**مردم : کتاب گران است**

۴۵۰ ریال قبل روی دوپست  
ریال ۴۰ درصد تخفیف داده  
شد ولی حال روی ۱۵۰ ریال  
۲۰ درصد تخفیف میدهند در  
واقع این کتاب قبل از دیمه  
و بعد از دیمه و حالا ۱۲۰ ریال  
فروخته میشود کتابفروشان  
عقیده دارند که کتابخوان در  
ایران کم است و باید تعداد  
کتاب خوان زیاد شود. این  
کتاب زیاد چاپ شود و قیمت  
آن نیز کاهش یابد ولی مردم

اتحادیه کتابفروشان و  
ناشرین طی اطلاعیه‌ای اعلام  
داشتند است که کتاب ها به نرخ  
دیمه ۵۳ بفروش میرسد و  
قیمت هایی که بعد از دیمه  
۵۳ روی کتاب ها بوسیله چسب  
اتصال شده بود به نرخ دیمه  
برگردد.  
یک مقام آگاه در این مورد  
گفت نرخ کتاب هیچگونه  
تغییری نکرده کتابی که ۲۰۰  
ریاله قیمت داشت و حالا شده

| نام       | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|-----------|-----------|------------|
| مجله جوان | ۵۷/۱۰/۸   | ۳۱         |

**هدر دادن بودجه بیت المال بخاطر  
انتشار يك مجله بی خاصیت**

● شیر و خورشید سرخ، بی دریغ قصد هدر دادن پول های مملکت را دارد





فصل سوم:  
مصائب اجتماعی



در عصر پهلوی، مصائب و معضلات اجتماعی وسیعی به منصف ظهور رسیده بود و همین امر سبب نارضایتی طیف گسترده‌ای از جامعه شد که این بخش یکی از مهمترین عوامل شکل‌گیری انقلاب ۱۳۵۷ بود.

چنانکه مشاهده خواهد شد اموری از قبیل معضلات بهداشت و درمان، رشوه‌گیری، نا امنی، خرید مدرک، فساد دستگاه قضایی و انتظامی، تبعیض، عدم پابندی مسئولین به وعده‌های خود و فساد مدیریتی در آن زمان وجود داشته است. در این فصل از نشریات ایرانشهر، جبل‌المتین، نهیب آزادی، اطلاعات، مینو، آینده ایران، نسیم شمال، آفتاب تابان، آزاد، مشعل، نوروز ایران، داد، کسری، پرخاش، مرد امروز، آینده بشر، نقش جهان، نغمه دنیا، مام وطن، نور آزادی، نمایشگاه، کیهان، آتش شرق، پیام، خوشه، هدایت، رستاخیز گرگان، پارس، رمز ترقی، نوای ظفر، پرچمدار صلح، میهن پرستان، آذر کیش، آزادی قاینات، مصلحت، آسیای جوان، چلنگر، کانون وکلا، نامه اتاق بازرگانی، دیپلمات، اتحاد ملی، بورس، ایران نوین، خراسان، خاک و خون، آژنگ، باختر امروز، ناطق خراسان، تهران اکونومیست، رستاخیز روستا، آینده، رستاخیز و جوان استفاده شده است.



| نام           | تاریخ انتشار    | شماره صفحه |
|---------------|-----------------|------------|
| مجله ایرانشهر | اول مهرماه ۱۳۰۵ | ۴۰۷        |

هر مدرسه‌ای در ایران نواقص و معایب بسیار دارد. مثلاً مدارس که در تحت نظر معارف اداره می‌شود از حیث تدریس و تعلیم و سنگینی مواد تدریسی خراب است و وقت محصلان بکلی ضایع می‌شود و دماغشان خسته، کمر هم پیوسته اما نتیجه تقریباً هیچ، زیرا نه معلم طریق تعلیم را میدانند و نه شاگرد راه تعلم و نه رئیس ترتیب تعیین پروگرام. فقط یکی دو مدرسه خارجه داریم که آنها بالنسبه معلم صحیح تربیت می‌نمایند اما چه فایده که اغلب سواد حسایی ندارند و طوری تحصیل نکرده‌اند که بدرد ایران بخورند و گاهی بقدر تحصیلاتشان سطحی می‌شود که در تکلم بزبان مادری خود و امیامتد تا چه رسد بعلوم عالی.

| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المبین | ۱۳۰۵/۹/۲۹    | ۱۷         |

### نظام اجباری

چون وزارت جنگ در ماه آبان ماه شروع باجرام قانون نظام اجباری می‌نماید وزارت داخله در صدد تاسیس دوایر سجل احوال در تبریز و بروجرد و مازندران و کرمانشاه بر آمده و مامورین آن تعیین و احکام آنها صادر و مقرر گردید زود تر بسمت ماموریت خود حرکت نمایند

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۰۶/۱۰/۱۹   | ۱          |

معتمد استر آبادی راجع به آب شهر استر آباد  
 اظهار داشت آب که وارد شهر استر آباد می  
 شود از دهی می‌گردد که از کشتافات می‌گردد  
 و میتوانم عرض کنم که چهار خمس اهالی استر آباد  
 مبتلا به انواع و اقسام امراض میشوند و فقط  
 آقای دکتر بهرامی رئیس کل صبحه در این مسافرتی که  
 با اتفاق آقای دکتر سنک نموده بودند معایناتی راجع  
 به آب رود خانه مزبور نموده و تصدیق کرده اند  
 که مرض مالاریا و انواع امراض تناسلی شیوع  
 کاملی در شهر استر آباد یافته و سبب اصلی آن آب  
 مزبور و لزوم پوشاندن روی انهار میباشد -



واقعا برای يك مملكتی كه میخواهد از دو سمت مهم  
 بدو استیلا داشته باشد خیلی مایه تأسف است كه  
 تا كيون جهازات مهمی پیدا نكرده ایم — ما بایستی سیادت  
 درمائی پیدا كنیم و بالاخره این یشرف باید برای  
 ما حاصل شود . عرض بنده راجع بمسائل  
 متقابله خارجی است ما باید در مقابل دنیا معامله  
 متقابله نموده همان معاملاتی را كه دیگران  
 نسبت به اتباع ایران ورود و خروج مردم  
 میکنند تعمیرات و التزامات از تجار و مردم  
 میگیرند ما هم باید همان معاملات را بنمائیم  
 متاسفانه در مملكت ما هیچ توجه نمیشود هر  
 كس می آید در مملكت میرود تجارت می  
 كند بدون اینکه هیچ باز پرس و تعهدات  
 و التزاماتی باشد بنده كاملا دارای این عقیده  
 هستم كه همان رویه را كه دیگران نسبت به  
 اتباع ما معمول میدارند و همان تعهدات و تقیضاتی  
 را كه در موقع ورود بسرحد می كنند ما هم  
 بایستی بنمائیم و هیچ مانعی برای اجرای این  
 منظور نمی بینم عرض بنده فقط توضیح همین  
 مطلب بود

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۰۶/۱۰/۱۹   | ۳          |

## خشکه بار ایران

قنصل ایران در عتبات عالیات راپرتی بوزارت امور خارجه ارسال و اشعار داشته است که چون خشکه بار وارده از ایران به بین النهرین فوق العاده کثیف و بهیچوجه رعایت نظافت در آن نمیشود و برعکس خشکه بار های وارده از هندوستان در کمال پاکیزه گی و نظافت و در جبهه های مخصوص فرستاده می شود از خریداران خشکه بار ایران هر روزه کاسته شده و در فروش آن نکث قابل توجهی پیدا شده است بطوریکه بهیچوجه با مال التجاره خشکه بار وارده از هندوستان نمیتواند رقابت نماید .

راپرت مذکور از طرف وزارت امور خارجه برای اطلاع و اقدام به وزارت تجارت ارسال گردیده است



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المتين | ۱۳۰۶/۲/۱۹    | ۲۲         |

باج چاقی با تشویق کردن لغوی  
 چندبست که قائد معبد علیخان انکالی صدای  
 مردم میباب را بلند کرده تا بهال چندین تلگراف  
 و عرض حال بقیات مربوطه نموده اند نزه میخوانم  
 که آقای حکمران و رئیس ساخو بهال این خان گرفته  
 وقت آورده مبنی اعانه از تجار و ملاکب  
 میباب گرفته که یاج سیل بهار الیه بدهند خوب  
 فکر کنند اما این عمل تشویق به کردن کلانی نیست  
 پشت مر سبکی از کوه های میباب هزار بلوچ و  
 بهاسگردی گرفته نشسته اند بهجربکه خان انکالی  
 بهمت خود رسید دیگر انهم با به میدان میگذارند همه  
 ساله در میباب رسم بود که امام تاینتان وقتیکه بهاتین  
 و نخیلات این حدود میوه داشت تا اونی بروز میکرد  
 اما امسال از حسن سیاست اولیاء امور پیش ماه قبل  
 از موسم تا اونی شایع گردید مسئله که خیلی باید در





| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المئین | ۱۳۰۷/۱/۲۸    | ۱۰         |

معلوم می‌شود که بزرگترین جرم در کلیه ایران  
 خصوصاً فارس جریده نگاری است که هم سانسور  
 می‌بیر آنان را در تحت فشار داشته و هم از روی  
 قانون عدلیه آن‌را حبس و جریمه می‌کنند -  
 قانون و عدلیه مقدس است بحق یا ناحق هرکس  
 را سزا بخشد - خوار جریده نگار باشد یا غیر آن  
 آن حکم را مقدس باید دانست و اطاعت کرد -  
 در موضوع سانسور چه باید گفت نمیدانیم در  
 مملکتی که عدلیه دائر و قانون نظامی (مارشل لا)  
 جاری نیست سانسور چه معنی دارد -  
 سانسور در غیر ایام قانون نظامی حمل به دو امر  
 می‌شود - اول ظلم مأمورین دولت - دوم خوف  
 دولتیان از افشای مظالمشان - به عقیده ما سانسور  
 دامن عدل پهلوی را لکه دار می‌سازد و مأمورین  
 جنایت ار را تقویت می‌بخشد - جرائد آزاد بزرگترین  
 خدمت را به عدل مملکت و شخص پادشاه می‌نمایند -  
 و سانسور نتیجه ضد آنرا به مانع شود می‌آورد -  
 مأموران ولایات سانسور را بدرجه قوی ساخته  
 که نگارشات يك روزنامه را در شهر دیگری اجازه  
 اشاعه در شهر خود نمی‌دهند و در حقیقت ترویج يك  
 گونه ملوای الطوائفی را در مملکت می‌نمایند -



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| مینو | ۱۳۰۷/۳/۲۶    | ۴ و ۳      |

## مراسله

حضرت آقای مدیر مستدعیست بطور ذیل که اجمالاً وضعیت حاضره جنوب را نشان می دهد در کرامی نامه مینودرج فرمائید :  
 هر چند قدرت اولیاء دولت متبوعه در سایه توجهات مخصوصه اعلیحضرت شهرباری متنفذین را کاملاً مرعوب و همه را مخدول و منکوب ساخته ، لکن بعضی مغرضین هنوز محرمانه دست از اعمال دسیسه و اغراض خصوصی بر نداشته بانواع و اقسام وسایل در ایذا و زحمت ضعفاء رنجبر متشبث و متوسلند ؛

خصوص در قسمت فارس و جنوب این بنده که مسافر آن حدود هستم و تا یکدرجه بی اطلاع از جریان اوضاع آسمانان نیستم اگر شمه از سلوک و رفتار مغرضین که نسبت بضعا و مظلومین محرمانه و غیر مستقیم مجری و معمولست شرح دهم :

البته موجب رقت خاطر عالی و خوانندگان آن کرامی جریده فراهم میگردد ولی چطور و چگونه ممکنست شرح داد و از دسائسی که برضد شرح دهنده شریوع خواهد شد مطمئن و ایمن زیست

مثلاً : مزرعه هر مائی که واقعه ( در فرمشکان کوار ) دوازده

فرسخی شیراز است ، بیچاره مالک ، یا مستاجر و مباشر باتفاق مشقی زارع زحمت کش و رنجبر بد بخت برای اعاشه و گذران سالانه خود و عیال و اطفالشان با تحمل هزار قسم زحمت و مشقت در کما و سرما کشت کرده و تنها باین امید خورسند که مایه زندگی



سالانه خود را خواهند داشت :

غفلتا شبانه پنجاه نفر مسلح هجوم نموده کلیه کشت و زراعت را از ریشه محو و نابود ساخته '

علاوه بر شکستن دست و پا و جراحت اعضای عده از ساکنین محل و با مالی زراعتیکه حیات جمع کثیر و جم غفیر را از حیث کرسنکی حفظ و تامین مینمود از زحمت کشی در آینه بنز بواسطه گرفتاری باز ماندند :

یا للعجب بانه چرا هجوم کرده و محله بمزرعه علیا و بعضی دهات اطراف برده چه غرض شخصی و نظر خصوصی باین کشتکی داشتند؟ خودشان البته هیچ !

زیرا مهاجمین غیر از آلت محضه هیچ و هیچ نبوده و نیستند آری :

آنها و امثالشان فقط برای پیشرفت مقصود دیگران که خود را صورت در پس پرده مستورو جای گیرند مرئوس این قبیل حرکات

... در ادامه



آقای امیر لشکر نیز کتباً حکمی به حکومت قشقا ئی صادر  
فرمودند دیگر نتیجه چه شد چه عرض کنم؟  
خلاصه اینکه بجای داد رسی شاکي و عارض را گرفته  
پنجاه تومان علاوه جریمه نمودند!

بهر حال کسی تا کنون بفریاد تظلم آنها و صدها نظایر و امثال

نرسیده

آنچه معلوم و محقق است همان پامالی حقوق مظلومین  
و نا بودی مایه حیات صد ها رعایای فلک زده بد بخت است  
( که آیا در سنه آتیه حیات خود و عائله بریشان روزگارشان را  
بوسیله سؤال و کدائی میتوانند حفظ نمایند یا نه تمامشان از کرسنکی  
و بی قوتی در مناظر عمومی و معابر تلف و هلاک خواهند شد )





| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المتین | ۱۳۰۸/۲/۳۱    | ۲۵         |

### قابل ملاحظه نظمیه مشهد

باید نظمیه مشهد مذاقه نماید از بعض مهاجرین  
 افغانی که به مشهد بعنوان زیارت می آیند چه همه آنها  
 تنها برای زیارت نیست مثلا یک نفر حاجی میرزا محمد  
 مهدی خان هست که خودش شیعه مذهب و در زمان  
 امیر حبیب الله خان قرض دار دولت افغانستان شده  
 پنج شش سال قبل گریخت رفت مشهد آنجا  
 دکانداری کرد و آن قدر جاسوسی نموده که  
 امیر امان الله خان پیدایش خدمت اش امر به  
 اضرار و قرض های قدیمی اش عفو نموده  
 و خودش را مدیر گمرک جلال آباد ساخت حالا که از  
 جلال آباد دست خالی و غارت شده برگشت دوباره  
 عازم مشهد شده خلاصه دیگر ها هم هستند که بنده  
 نمی شناسم باید نظمیه مشهد خیلی مواظبت نمایند -



| شماره صفحه | تاریخ انتشار | نام         |
|------------|--------------|-------------|
| ۳          | ۱۳۱۱/۱۰/۳    | آینده ایران |

خرید دیپلم - فروش تصدیق  
 آقای مدیر محترم! عطف بمقاله  
 فاضله محترمه مهر تاج خانم  
 رخشان در شمار های ۵ و ۶  
 سال سوم راجع به خرید دیپلم -  
 فروش تصدیق از هر حیث  
 جالب توجه بود اکنون بنده هم در  
 تایید مقاله ایشان شرح ذیل را مینویسد:

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۹/۴     | ۲          |

**در شهرستانها**

**اجرای حکم اعدام**

فیشابور - شیر محمد فرزند محمد شصت  
ساله ساکن دهستان طاغان کوه فیشابور بواسطه  
ارتکاب قتل کر بلائی ابراهیم سراج طوسی که از  
قهران بمشهد میامده بموجب حکم صادره از محکمه  
جنائی حراسان در تاریخ ۱۸۰۹۴ ساعت ۶ صبح  
در فیشابور اعدام گردید.

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۹/۹     | ۲          |

**در شهرستانها**

**اجرای حکم اعدام**

مرقد ۴۷ - احمدام دارائی قاتل که از  
طرف دیو اسالی جنائی نیز بر محکوم با اعدام شده  
بود در بخش علمدار با حضور دادستان شهرستان  
سیرق و جم غفیری از اهالی بدار آویخته شد و  
حکم صادره اجرا گردید





| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۹/۱۱    | ۶          |

## آگهی

بعموم مالکین و مستاجرین آگهی داده میشود:  
 مغازه ها و دكاكين يك اشكوبه واقعه در خیابان  
 های شهر تاول اسفند بایستی کمینه بدو اشكوبه  
 تبدیل شود ساختمان مغازه ها و دكاكين يك  
 اشكوبه موقوف و پروانه های ساختمانی مغازه ها  
 و دكاكين که تابحال داده شده بموجب این آگهی  
 از درجه اعتبار ساقط و مالکین بایستی برای تبدیل  
 آن بامراجعه بداره ساختمان و فنی فوراً اقدام کنند  
 از اول اسفند چنانچه مغازه یادگانی در خیابانها  
 يك اشكوبه باقی بماند از دایر شدن آن جلوگیری  
 خواهد شد. شماره ۱۵۱۹۱ آ- ۶۸۸۰ شهرداری تهران



|         |              |
|---------|--------------|
| نام     | تاریخ انتشار |
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۹/۲۲    |

## در شهر ستانها

### اجرای حکم اعدام

کرمانشاه ۱۷ - ناصر سنجری فرزند  
 بدله که چندی پیش مرتکب قتل سید صادق تامنی  
 ارباب خود شده و در دادگاه جنائی عرب محکوم  
 با اعدام گردیده بود صبح امروز حکم صادره در  
 سزومیدان کرمانشاه با حضور جمعیت زیادی از  
 اهالی و ماورس مربوطه اجرا گردید و بدار  
 آویخته شده ناصر مزبور از طعولیت مستحکم تامنی  
 مقتول بوده و در خانه او بزرگ شده بود تا اینکه مرحوم  
 تامنی از منزل شهری يك كيلومترى شهر بیاغ خود  
 رفته و در آنجا اقامت میکند و فقط ناصر را برای  
 خدمتگذاری خویش میبرد شبی درین خواب ناصر  
 ارباب خویش را بوسیله تبر مقتول و قطعات بدن او  
 را در کودالی دهن و روی آن را درخت انکور  
 غرس مینماید و بکسان مقتول اظهار میدارد که



| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۱۰/۸    | ۱          |

## قضائی

### در دیوانعالی جنائی

## نتیجه اجرای مقاصد سوء چند دهبان بوسیله رعایای ساده لوح

در دهستان خاقاه و جاورسیان از توابع اراک بر اثر تحریک دهبان ها اختلاف نظری بین رعایای آن ها پیدا می شود و کدخدا های دهستان های مزبور رعایای ساده لوح را برای پیش بردن مقاصد خود بجان یکدیگر انداخته و غالباً باهم مناقشه و منازعه داشته اند . اشخاص ذنبع دیگری هم دامنه این اختلافات را توسعه داده و موافق پرونده هائی که تهیه شده زارعین و کشاورزان را آلت اجرای مقاصد خود می کرده اند .

در اواخر اردیبهشت ۱۳۱۷ رعایای دهستان های مزبور بعنوان بردن آب نزاع نموده وعده ای از آنها مضروب و مجروح می شود مأمورین محل رفته و مرتکبین را دستگیر نموده و برای بازجوئی باراک میفرستند . بعد از وقوع این قضیه کدخداها اختلاف و مشاجره را بین رعایا ادامه داده و باینکه عده ای از آنها بر سر نزاعی که قبلاً واقع گردیده بود مورد بازجوئی و زندانی شده بودند کدخداها دومرتبه موضوع کوچکی را بانه قرار داده و رعایا را بجان یکدیگر می اندازند ، مشاجره در گرفته و در نتیجه عده ای مجروح و مقتول میشوند .

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۱۰/۱۱   | ۶          |

**اجرای حکم اعدام**  
**سیرجان ۲۸ -** ماشاءالله نام چاه کونوئی  
 که بکناه دزدی مسلحانه محکوم باعدلم شده بود  
 روز ۳شنبه ۲۷ آذر ماه حکم صادره اجرا و اعدام گردید

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۱۸/۱۰/۳۰   | ۸          |

**دستور کشت تریاک**  
**الیگودرز ۱۸ -** کشت تریاک که مدت چهار  
 سال در این حوزه منسوخ شده بود امسال اجازه کشت  
 آن داده شده و مراتب بوسیله مامورین مربوطه بکلیه  
 مالکین و کشاورزان ابلاغ گردید.



| شماره صفحه | تاریخ انتشار | نام       |
|------------|--------------|-----------|
| ۳          | ۱۳۲۱/۴/۲۷    | نسیم شمال |

## از گوشه و کنار

بطوریکه اخیراً بما خبر میدهند پیش آمد  
مهمی در اداره کل بخش اتفاق افتاده که ما گزارش  
منبر خود را ذیلاً جهت اطلاع قارئین محترم درج  
می نمایم .

کوپنهای مصرف شده اهالی که بوسیله  
عاملین فروش تحویل اداره کل بخش میشد .

روزی در حدود هزار عدد از آن با  
زبردستی آقای م که یکی از کارمندان صحیح  
العمل (:) میباشد کش رفته شده میشود این قسمت  
با دستگیری آقایان روث دوتفر عامل فروش آن اداره  
انجام یافته میگویند دو سه نفر دیگر هم در اینکار  
شریک بوده اند خدا میداند





|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| آفتاب تابان | ۱۳۲۱/۵/۱۷    |

خوانندگان گرامی بخوبی میدانند  
 که غالبی از متمولین کنونی یعنی کسانی  
 که در این دوره بیست ساله متمول و  
 متمکن شدند قبلاً آهی در بساط نداشته  
 و برای بومیه خود معطل بودند میتوان  
 بجزرات سوگند خورد که اگر در زمان  
 بی چیزی خواب ایام سعادت و بزرگواری  
 کنونی خود را میدیدند حتماً از شادی  
 سسته میکردند ولی روزگار یا پیش  
 آمد یا بقول آقایان شانس رو نمود و  
 صاحب همه چیز بدون خون دل خوردن  
 میا مسافرت قدهار رفتن یا بار تجارت  
 دهند را بستن شدند و اکنون هم برای  
 شی کم کردن شاید شجره نامه درست  
 کرده و نسبت خود را بسلاطین کیان  
 و ثروت خود را مرده ریک آفات  
 میدانند که بنحوی عجیب و غریب از  
 دستبرد روزگار مصون مانده و در چند  
 سال قبل ناگهات بوارت بالاستحقاق  
 رسیده است .



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| آزاد | ۱۳۲۱/۶/۲۹    | ۲          |

## دیکتاتور کوچک

دو اثر سوء رفتار آقای ارباب مباشر  
مرد آباد (ملکی علیا حضرت ملکه سابق)  
رعایا و رنجبران آنجا دست از کار و  
زندگی خود کشیده و مابوسانه در تهران  
رای تعیین تکلیف و آزادی از دست  
دیکتاتور کوچک سرگردانند

آقای ارباب مباشر مرد آباد رعایای  
بدبخت و زحمت کش را بانواع و اقسام  
تحت فشار قرار داده و نزدیک است بکلی  
آنها فاقدهستی شوند همه رعایای مرد آباد  
از رفتار او بستوه آمده اند و در روزنامه  
اطلاعات و ستاره شرح بیچارگی خود را  
مفصلاً بعرض اولیاء امور کشور رسانیده اند  
ولی تلاش این مشتمل مردم فقیر تا کنون  
بجائی نرسیده و دیکتاتور کوچک هنوز  
بار رفتار ناخایست و ناهنجار خود مشغول  
کار می باشد





| نام  | تاریخ انتشار                 | شماره صفحه |
|------|------------------------------|------------|
| مشعل | سال ۱، شماره ۳۰، آبان (۱۳۲۱) | ۳          |



می بینیم :

از محل اعتبار این کار در وزارت  
کشاورزی فقط دو اتومبیل ۴۲ خریداری  
شده است .

می بینیم :

داروهای وزارت بهداشتی در نتیجه  
انبار کردن در انبارهای مرطوب فاسد و  
از حیض انتفاع افتاده است .

می بینیم :

علاوه بر آنکه از تعداد مدیران  
کل وزارت بهداشتی کم نشده عده ای از  
بزشکان هم از خارج به تهران آمده اند

می بینیم :

نتیجه خدمتگزاری صمیمانه و مبارزه  
کردن با سوء استفاده و اختلاس منجر  
باین میشود که يك کارمندی را بدون  
اینکه تقصیری کرده باشد و بدون هیچ  
دلیل از خدمت معاف میکنند یعنی چشم  
و گوش خود را از دیدن و شنیدن حقایق  
باز دارند .

می شنویم :

برای کشت پائیزه اقدامات مؤثری  
بعمل آمده است .

می شنویم :

باید اموال دولتی حفظ شده و از  
حیف و میل جلوگیری بعمل آید .

می شنویم :

از تعداد مدیران کل کاسته و از  
تشریفات چشم خواهند پوشید و حتی  
آقای وزیر بهداشتی در مجلس وعده  
کردند مدیران کل را کم کرده و پزشکان  
را به رستورانها بفرستند .

می شنویم :

شخصی بنام علی شقایق عضو وزارت  
کشاورزی برای خدمت بهین تلگرافاتی  
بمجلس و مطبوعات معاברה نموده و  
ادعا دارد که اسناد و مدارک تظلم در  
دست دارد که در وزارت کشاورزی سوء  
استفاده هائی میشود و بلافاصله می شنویم  
که آقای وزیر کشاورزی به خدمت او  
خانه میدهد .



|            |              |      |
|------------|--------------|------|
| شماره صفحه | تاریخ انتشار | نام  |
| ۲          | ۱۳۲۱/۹/۱     | مشعل |



می بینیم:

که هنوز کمیته وزارت فرهنگ مشغول کار بوده و چون سدی از پیشرفت جوانان لایق و درستکار جلوگیری مینماید

می بینیم:

نورچشمی ها با آنکه نه سابقه روشن و نه تحصیلات قابل دارند با مقام ریاست و حقوق کافی فوراً استخدام میشوند

می بینیم:

که آشنایان و دوستان بعضی از رؤسای ادارات بازرگانی و پیشه و هنر صندوق صندوق صابون تحویل می گیرند



می شنویم:

که وزیر فرهنگ می خواهد وضع تاسف آور فرهنگ را سر و صورتی بخشیده و کار را با شخص کاردان وی نظر بسپارد

می شنویم:

بین کارمندان دولت تبعیض قائل نشده و مملکت ترقی فعالیت و درستکاری است .

می شنویم:

که صابون بطریق چیره بندی توزیع خواهد شد



|      |              |
|------|--------------|
| نام  | تاریخ انتشار |
| مشعل | ۱۳۲۱/۹/۳     |



می بینیم:

پس از مطالعات طولانی و کمیون  
های متمادی هنوز بر که ای دست نیاورده  
و نتوانسته اند بطور مشخص سوء استفاده  
کنندگان را تعیین نمایند و بیش از دو  
ماه است که آقای وزیر بهداشتی در  
مجلس وعده کردند که نتیجه را اظهار دارند  
ولی گویا قضیه سرا جام مشغول مرور  
زمان خواهد شد.

می بینیم:

بنگاه بهره برداری وزارت دامپزشکی  
در همان تاریخ هر تن سیب زمینی را  
بببلغ سه هزار ریال یعنی خرواری نهصد  
ریال خریداری نموده است



می شنویم:

مقدار زیادی از داروها و لوازم  
جراحی وزارت بهداشتی از بین رفته و  
موضوع تحت رسیدگی قرار گرفته و حتی  
عده ای هم از وزارت دارائی و دیوان  
کیفر برای روشن شدن قضیه به وزارت بهداشتی  
اعزام و مشغول رسیدگی هستند.

می شنویم:

که وزارت کشاورزی برای کشت  
بهاره سیب زمینی را از قرار خرواری  
هزار و ششصد ریال بحساب منظور  
داشته اند.





|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| آفتاب تابان | ۱۳۲۱/۹/۷     |

## چندین ملیون ریال زیان وارده صدها بیمار از بی داروئی میمیرند ؟

### جان ایرانی ارزشی ندارد ؟؟

در این موقع که بعلمت جنگ جهانی و بی رحمی مثنی مجتکر بی انصاف و بی وجدان دارو کمیاب و بطور تحقیق روزی هزارها نفر ایرانی بینوا در اثر عجز از تهیه دارو بالاخره جان بجان آفرین در آذروی تپه و رسیدن دارو تسلیم مینمایند شهرت یافته که هزارها آمپول سولواسالورسن که دو سال و نیم پیش دولت وقت برای مصرف بیمارستان های تهران و شهرستانها خریداری و انبار نموده و امروزه بیش از چندین ملیون ریال ارزش دارد و همه روزه مورد تقاضای بیماران و بیمارستان های مرکز و شهرستانها است در اثر توجه و وظیفه شناسی و دلسوزی و نوع پروری ! متصدیان مربوطه که از انجام تقاضاها خود داری می نمایند قسمت عمده آنها فاسد و غیر قابل استفاده و بقیه نیز منتها تا چند روز دیگر خراب خواهد شد . و گویا چون بمقام وزارت گزارش شده فرموده اند : « الحمد لله که در زمان وزارت من خریداری نگردیده است ! » و بهمین جمله کوتاه و مختصر و متین چنین موضوع حیاتی ملت يك کشور پهناور را حل فرموده و ضمناً مسئولیت این امر مهم را هم بمعده سلف خود محول و چون در زمان وزارت ایشان خریداری نگردیده پس مسئولیت فاسد شدن و بمصرف نرسیدن آنها ربطی باباشان و زمان وزارت معظم له ندارد « یاد دیوان بلخ بغیر » خیال میکنیم بجا باشد اگر سؤال شود گذشته از اهمیت موضوع که با جان افراد این کشور بستگی دارد آیا از لحاظ مادی زیان وارده بدارائی دولت و بیت المال يك ملت فقیر را کی باید جبران نماید ؟ و مسئولیت آن بمعده کیست و آیا این گناه بزرگ قابل تعقیب و رسیدگی نیست ؟ و آیه این دارو مورد مصرف و لزوم واقع نگردیده و بیمار آمیزشی درایران وجود نداشته و ندارد ؟ ما از وزارت محترم بهداری تقاضا داریم در صورت عدم صحت خبر فوق موضوع را پس از بررسی دقیق بما اطلاع فرموده و تکذیب فرمایند تا رفع سوء تفاهم بعمل آید و از این شایعه جلوگیری شود و خدای نخواست در غیر این صورت علت و مسئولین امر را حقه حقیقه قابل سرزنش و تعقیب میباشند برای اطلاع و معرفی بجامه مرقوم فرمایند تا از تظایر موضوع جلوگیری شود .



|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| نوروز ایران | ۱۳۲۲/۵/۱۷    |

# اوضاع و خیم و اسف انگیز زنجان

صد رحمت بمستبدان

بیست سال پیش

دیروز یکی از زارعین خوئین چای  
خمس را بحالت بیچارگی مشاهده نمودم  
که آثار بدبختی از جبینش هویدا بود و  
طوری گرفتاری او را احاطه کرده که  
مجنون وار در خیابان ناصریه بالا و پائین<sup>۳</sup>  
میرفت چگونگی را سؤال نمودم پس  
از اینکه چندین مرتبه سؤال خود را تکرار  
کردم آخر الامر توجه او را جلب و برای  
دادن پاسخ حاضرش ساختم



گفت گویا شما نمیدانید شخص من دارای چندسر عائله بوده و امیدواری های من درخوئین چای خمه منحصر بچند قطعه کوچک زمین و یکقطعه باغ است آنها را هم جبار خونریز محمود ذوالفقاری مقتدر بنام خود ضبط نموده نتیجه عمر من وزندگی و یلدکاریهای اجدادم را بر من حرام می سازد امیدی دیگر ندارم جز بیچارگی عاقله بیچاره بدبخت نمی دانم چگونه بسز میبرند جز فکراتتحرار چیزی بنظرم نمیرسد . گفتم دوائر دولتی برای رسیدگی بهمین اوضاع برپاشده جزمرک هرچیزی را چاره ای است دوباره سخن آغاز نموده با حالت غضب مرا مخاطب ساخته گفت گویا ازسوابق بی اطلاع محض بوده یاخودرا درکوچه پس کوچه پنهان میداری آیا نمیدانی درسال گذشته تلگراف ها از دست این جبار خونریز بمقامات مربوطه شد فوری بوسیله پول وصله های درونی و اندرونی را رفو نموده و بر جایتهای خود افزوده است گفتم گفتار شما صحیح است ادارات ساخته شده اما برای من و تونه برای پولدارها اینهاخودشان مستقل و اساسا تابع هیچ قانونی نیستند .



| نام | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----|--------------|------------|
| داد | ۱۳۲۳/۳/۵     | ۲          |

## قابل توجه آقای وزیر

کشاورزی و دکتر میلسپو

آقای دکتر میلسپو . شما در این مدت توقف در ایران درد های ما را تشخیص داده اید و فهمیده اید که چگونه این ملت باستانی بایر دباری هر چه تمامتر تمام مصائب و بدبختی هارا بخود تحمیل مینماید شما برای درمان درد مالی این کشور آمده اید .

شمارا برای آن آوردیم که از هرج و مرج و بی نظمی های امور مالی کشور ما جلوگیری کنید شما را آورده ایم که با حسن تدبیر و درایت شما زارعین و طبقه زحمت کش که با خون دل ارزاق این مملکت را فراهم مینمایند در رفاه و آسایش باشند





آقای دکتر میلسیو . اگر شکر سرخ و چای (این را هم که بسم الله فلا نمی دهند) و قماش دولت بطور چیره بندی می دهید و می خواهید بگوئید که زارعین ما به حاجت خود را ب قیمت نازل تهیه میکنند اشتباه بزرگی است در آن صورت بر ملت ایران ثابت خواهید کرد که جزایر محیط تهران و اطاق خود از جای دیگر اطلاعی ندارند .

در ولایات علاوه بر اینکه سهمیه شکر سرخ و چای و قماش در شهرها که بمردم نمیرسد سهل است در دهات حومه شهرها ابداکوین بین رعایا توزیع نشده تا چه رسد به دهات و قراء دوردست

یک نفر زارع فعال با عوامد سالیانه خود نمی تواند مصارف شکر و چای و قماش و تنباکو و . . . پنج الی شش ماه خود و عائله خود را تامین نماید

آقای دکتر . اگر شما می خواهید خدمتی به این کشور کنید و اگر بخواهید چون مستر شوستر نامتوان در نزد ایرانی با احترام یاد گردد دست منفعت طلبان ناپاک و معتکربین را کوتاه کنید چاره برای جلوگیری از قیمت فاحش اجناس و فراوانی آن بیندیشید و توجهی به زندگی و عوامد کشاورزان با قیمتی را که برای غلات تعیین میشود مینمایید و . . . و . . . آ نوقت است که توانستید از قحطی و گرسنگی و فقر جلوگیری کرده و مردم ایران را مرهون زحمات و خدمات خود - کنید .



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| آزاد | ۱۳۲۵/۳/۱۸    | ۲          |

# جنگ خون و رشوه

## جدال وجدان با عشوه

چگونه قاضی راضی میشود

اثر اعدام قاضی خائن بالاتر از اعدام قاتل است

مسبب اصلی اینهمه جنایات عدم مجازات فساد است و بس

اصلاحات از قوه قضائیه باید شروع شود

آئین نامه فرمانداری نظامی با طرز امروز برخلاف قانون

احادی و مسبب شروع رشوه و بهم زدن تار و پود جامعه است

زامنی های بی غنمی ها قتلها غارت ها خرابیها همه مرهون عدم

مجازات شدید برای یکمشت نظامی انجام گسیخته و بی ایمان است

این داستان حقیقی و سنگنت انگیز خونین را از روی کمال

دقت مطالعه کنید تا کلید کشف کلیه جنایات بدست شما افتد

قابل توجه دانشجویان حقوق و کلیه دانشمندانی که دارای

ذوق قضائی و حس کنجکاوی برای کشف اسرار پندو بستهای

مهمواره در سازمانهای قضائی میباشد



|            |              |      |
|------------|--------------|------|
| شماره صفحه | تاریخ انتشار | نام  |
| ۲          | ۱۳۲۵/۳/۲۰    | کسری |

## ادعانه بر علیه رئیس ثبت شمیران

در دادسرای دیوان کیفر علی ملاز  
رئیس سابق ثبت شمیران و رضا تقی زاده  
کارمند ثبت شمیران با اتهام اخذ رشوه مورد  
تعقیب واقع و پرونده پس از تکمیل باز  
جوئی و صدور کیفر خواست به دادگاه  
فرستاده شده است .

|              |       |
|--------------|-------|
| تاریخ انتشار | نام   |
| ۱۳۲۵/۴/۲۷    | پرخاش |

جناب آقای استاندار - بدوت  
پیرایه عرض میکنیم مردم دیگر از این وضع ننگ  
آور برق شهر بترسند و دیگر سکوت  
برای جنابعالی و هر شخص اصلاح طلبی جائز نیست  
ما از آنجائیکه از اقدامات مقدماتی شما  
راجع برق شهر اطلاع داشتیم تصمیم بسکوت  
گرفتیم تا ببینیم نتیجه عملیات کمیون برق  
چه میشود ولی یکماه دیگر هم دنباله سالها و  
ماههای گذشته سپری شد و همانطوریکه پیش  
بینی میشد اقدام مؤثری بعمل نیامده است لذا امروز  
بی پرده با جناب عالی صحبت میکنیم زیرا تا آنجا  
نیکه حس کرده ایم شما بر خلاف سلف خود با  
حسن نیت میل دارید با احترام افکار عمومی بایست  
اوضاع خاتمه دهید و نمیکند از چریان شرکت  
برق را مستقیماً زیر نظر قرار دهید از این رو  
قضایا را برای اطلاع جناب عالی مو شکافی میکنیم  
تا بهتر بتوانید تصمیم مقتضی اتخاذ فرمائید .



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| پرخاش | ۱۳۲۵/۵/۱۷    | ۱          |

### آقای رئیس شهر بانی توجه فرمائید

## ناامنی و سرقت اصفهان را تهدید میکند

در هفته گذشته اخبار شکست انگیزی از جریان سرقت‌های متعددی که در نقاط مختلف شهر روی داده است بما رسیده و ناگزیرمان ساخت که امروز نظر آقای رئیس شهر بانی را بدان معطوف نموده و اصلاح این وضع را خواستار شویم البته خود آقای رئیس شهر بانی بهتر از ما از جزئیات این گونه اتفاقات مستحضر هستند و بهترین نمونه آن سرقت منزل فرمانده لشکر اصفهان میباشد گرچه طبق اطلاعاتی که بدست آورده ایم منزل ایشان در شب مذکور دارای نگهبانی نبوده ولی این حقیقت را هم نمیتوان گمان کرد که منزل فرمانده لشکر هر چند هم بدون حفاظ باشد از منازل مردم عادی برای جلوگیری از اینگونه عوامل مسلح تر خواهد بود و درحالیکه اینگونه منازل با وجود نفرت نسبتاً متعددی از دستبرد مصون نباشد تکلیف منازل مردم بیچاره و کارمندان دولت که تمام روز را دنبال بدبختی‌های خود هستند بقیه در صفحه سوم

| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۵/۵/۲۳    | ۱          |

## باید فکر اسامی

### برای اصلاح کشاورزی شود

اضافه کردن صدی بانزده سهم زارعین درد آنها را دوا نمی‌کند





|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| پرخاش | ۱۳۲۵/۵/۳۱    |

# نا امنی اصفهان را تهدید

میکند

و در حالیکه هر روز اخبار شومی از نقاط  
مختلفه این استان بگوش میرسد اولیای  
دولتی جرأید حقگور را مغرض دانسته و  
این عملیات را بنا امنی کاغذی تعبیر کرده  
و معتقدند که امنیت بنحو کامل حکم -  
فرماست و معلوم نیست که عاقبت چه  
ننگی برای این ملت بدبخت ببار آورند.



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| پرخاش | ۱۳۲۵/۶/۲۸    | ۱          |

در بین تمام مؤسسات و شعب  
شهر داری بیمارستان امین تنها بنکاهی  
است که مورد استفاده طبقه سوم یعنی  
توده فقیر و بی چیز میباشد - این  
مؤسسه پناهگاه بیمارانی است که از  
همه جا رانده شده و از شدت استیصال  
و فقر بآنجا رو میآورند تا کسی از  
نزدیک تیافه و وضعیت مراجعین این  
بیمارستان را نبیند نمیتواند به اهمیت  
موضوع مورد بحث ما پی ببرد .  
افرادی که برای ملاقات پزشکان  
و یا توصیه برای نوکر یا رعایای  
خود باین بیمارستان می آیند و چند  
لحظه شاهد وضع ناگوار این توده  
بدبخت، این توده بی چیز و ستمدیده،  
این توده فقیری که با هزاران امید  
باین بیمارستان مراجعه می کنند میشود  
بی اختیار اظهار تأسف نمود و بر  
اولیاء اموری که در خواب غفلت  
فر و رفته و ابداً توجهی بحال این  
بیچارگان ندارند تفرین میفرستند  
با اینکه تیپ تروتمندما آنقدر سنگدل  
و بیرحمند که این مناظر باین زودینها  
نمیتواند آن ها را متأثر سازد ولی  
وضع این بد بختان آنقدر حزن آور  
است که ولو برای يك لحظه هم باشد  
آن ها را تحت تأثیر قرار میدهد مثلاً  
وقتی حضرت والا شاهزاده های بون  
بقیه در صفحه ششم



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| مرد امروز | ۱۳۲۶/۲/۱۹    | ۸          |

## تب راجعه در فریه و نکنار

هرچی بامضای همه ریادی از  
فریه و نکنار مازندران رسیده و شاکی  
می باشند که تب راجعه در آن جا  
شیوع یافته و اهالی از لحاظ نبودن  
بزهک و دارو در مضیقه اند

## تبعیض

هرچی بامضای جمعی از بهشهر رسیده  
و شاکی هستند که رئیس کارخانه  
چپ سازی درباره کارگران تبعیض می  
نماید.

## دون پایه های اردبیل

کارمندان دون پایه اردبیل ضمن  
هرچی شاکی هستند که گرانی و کمی  
حقوق بسیار وضع زندگی آنها را سبقت  
نموده و تقاضای توجه عاجل از دولت  
را نموده اند





حاج حسن شبانکاره شاکی است  
که نخل و بنه وی را از بین بردند  
بهر مقامی شکایت نمود ترتیب اثر  
ندادند فعلا با ۱۸ نفر هائله از هستی  
ساقط شده اند

### حقوق کارگرها چه میشود؟

همه زهادی از کارگران راه شوسه  
لرستان ها کی هستند با آنکه مدتی است  
کار کرده اند حقوقشان را دریافت ننموده  
و بهر که مراجعه می کنند جواب پاس  
می دهند

### لرستان در وضع بسیار بد

آقای س م از خرم آباد می نویسد  
وضع لرستان بسیار بد است نه بهداری  
دارد و نه فرهنگی ، ادب و ذلت از  
کوه و دشت و شهر و دهکده می بارد  
لامبرده در پاهای چنین تقاضا می کند  
گاش یکی از مخبرین باروز نامه نویسان  
به آنجا می آمدند و وضع آنجا را می  
دیدند و لا اقل شرحی درجراید مینوشتند



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۶/۳/۲۸    | ۴          |

## شکایت عده‌ای از

### بازرگانان بازار

عده‌ای از بازرگانان بازار شکایتی کرده و از وضع پست و تلگراف شهرستان‌ها ناراضی می‌باشند و متذکر شده‌اند که وزارت پست و تلگراف در موقع جنگ بهانه داشت که سیم‌های شهرستان‌ها دست متفقین است و کاری از دستشان ساخته نیست حال که متفقین وجود نداشته و در کار پست اشخاص بیگانه‌ای دخالت نمی‌کنند معلوم نیست چرا وضع پست تا این اندازه خراب و نامه‌های پستی و تلگرافی دیر بمقصد می‌رسد.

از طرف جمعی از بازرگانان  
هاشم شبستری زاده



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| آینده بشر | ۱۳۲۶/۵/۲۳    |

## تعقیب و دستگیری مشایخی شهردار تهران

بقرار اطلاع بر اثر شکایات متعددی که از سوءاستفاده های شهرداری بنحست وزیر شده هیئتی از قضات مأمور رسیدگی بامور شهرداری تهران در زمان تصدی آقای مشایخی شده اند و شایع است که عجله آقای مشایخی برای تصویب اعتبارنامه خود برای مصونیت یافتن است چه عقیده دارند در غیر آن صورت بزودی آقای مشایخی تعقیب و توقیف خواهد شد.

تاکنون بعملی با آنها مخالفت شده بقرار اطلاع واصله صاحبان اعتبارنامه ها بفعالت شدیدی افتاده و مرتب آهدها و تعارفات را زیادتر میکنند از جمله میگویند آقای مشایخی شهردار تهران در این چند روزه دستود صدور چهل و پنج پروانه برق بنام برخی و کلاو یا نزدیکان نشان راداده و رئیس اداره برق نیز از ناچاری تمارض کرده و به منزل پناه برده است!



|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| نقش جهان | ۱۳۲۶/۹/۲۹    |

اقای شهردار تنها تغییر چند نفر عضو برای  
اصلاح شهرداری کافی نیست

|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| نقش جهان | ۱۳۲۶/۱۱/۲۸   |

وقتیکه مردم میخواهند بدست خود اصلاحاتی  
بکنند مامورین دولتی نمیگذارند  
**برق و روشنائی شهر کرد**

بی مورد نیست قبل از اینکه وارد  
مطلب شوم اگر اجازه دهید يك موضوع را  
یادآور شوم.  
در سال ۳۲۴ در تهران گذار ما  
با یکی از شخصیت های تهران افتاد  
پرسید کجائی هستید؟  
گفتم: شهر کردی  
دیدم بفکر فروشد گفتم شهر کرد  
چهارم محال از محاللات اصفهان است جواب  
داد فهمیدم لرلر شنیده ام گفتم آقا چهار  
محال، محال است شهر نشین و قریب دو بیست  
قصبه و دهکده دارد و شهر کرد مرکز  
چهار محال و دارای بیست و دو هزار

جمعیت می باشد جواب داد شنیده ام و راستی  
هم حاضر نبود بشنود  
حال همین جمعیت مرکزی چهار محال  
همین مردم دور افتاده همین مردمی که  
عادت کرده اند هر بلایی که بسر آنها  
میرود دم در کشند و حرف آنرا هم  
نزنند دامن همت بکمر زده و با وجود  
اینکه عموماً فقیر و بی چیز هستند شرکت  
برقی تاسیس نموده و پس از مدتی رفت  
و آمد و خسارات از طرف شرکت های  
مرکزی اینك قریب يك ماه است موفق  
شده اند کارخانه را وارد و روشن  
بقیه در صفحه ۴





| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۷/۶/۹     | ۱          |

قابل توجه دادگاه تجدید نظر املاک (۱) بقلم یکی از محترمین کرمانشاه  
وزارت دارائی و دادستان دیوان کبیر

## عباس قبادیان (امیر مخصوص) بخواند

اخیراً یکی از محترمین کرمانشاه لایحه زیر را بدفتر اداره فرستاده اند در لایحه مزبور سوابق  
دشمنی قبادیان با مشروطه طلبان و ورود خانواده او در زمره مستبدین بسر کردگی سالارالدوله  
مندرج است که بغوی کذب ادعای آزادبخواهی قبادیان را ثابت می کنند و نیز بموجب مدارک مثبت  
مدلل می سازد که ادعای قبادیان نسبت باملاک قرب بکلی واهی و دروغ است و هم چنین قبادیان تا حال  
بابت یکم از دغله بکرمال مالیات هم نداده است.

| نام    | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------|--------------|------------|
| پر خاش | ۱۳۲۷/۶/۲۹    | ۱          |

شایسته توجه آقای استانداری

## درب این ژاندامری را لجن بزنید

مامورین ژاندامری در طول یکی از شاهراههای کشور اصفهان  
بطهران مردم را میچاپند - من بعدم لیاقت مامورین کاشان اطمینان  
حاصل کرده ام



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۷/۱۰/۵    | ۱          |

## صبح فاطمی یگانه عامل

بدبختی اهالی مستعبد خوزستان است

(۳) مختصری از فجایع و بیدادگری های استانداری خوزستان  
جنابان چندین نفر از افراد سرشناس و بختیانی کارگردانان خارجی شرکت  
خوزستان هم ناپدید و بیدار نیستی  
و ظلم دشمنان آزادی مردم و زحماتکشان  
خوزستان آزادخواهان و زحماتکشان  
رنجیده و ستمکشیده آن سامان  
فراموش نمیکنند

وقتی که دستگاه استانداری شما  
بناقص قانون اساسی و اصول مشروطیت  
و مخالفت با حقوق عمومی و بادهستاری

| نام     | تاریخ انتشار |
|---------|--------------|
| مام وطن | ۱۳۲۸/۱۱/۱۲   |

خطر بیگاری مملکت را تهدید میکند

نارضایتی عمومی از حد گذشته فقط

زمامداران با تقوی بالابان خواهند توانست از سقوط مملکت در ورطه

نهیستی جلوگیری نمایند - کاد الفقران یگورن کفرا

بود فقر آن چنان برآدمی سخت - که سوی هر جنابت می گشدرخت





## دستگاه قضائی بنفع ثروتمندان و صاحبان جاه و مقام است و بر علیه تهی‌دستان!

این وضع قابل دوام نیست ملتی حق زندگی و افتخار حیات در میان ملل  
عالم دارد که بتواند متعديان و زور گویان در هر مقام و از هر طبقه که باشند محاکمه  
و مجازات نماید مابه شخصیت و نوع دوستی دکتتر سجادی  
وزیر دادگستری اذعان داریم ولی مثل معروف که یکدست صدا  
ندارد در باره ایشان داملا صدق میکند  
کاخ دادگستری را میتوان بجرمت گفت که کخ ظلم گستری است  
بی گناه را بزندان میافکنند و تبه کار را عفو میکنند !!!

## قابل توجه وزیر معظم دادگستری و ریاست کل شهر بانی بیچه جهت برای بی گناهی پرونده سازی می نمائید؟!

### اداره محترم روزنامه مام وطن

متمنی است دستور فرمائید نامه پیوست را برای توجه وزیر معظم  
دادگستری و دادستان محترم دیوان کیفر در آن روزنامه درج فرمایند تا معلوم شود  
که چگونه برای فرد بی گناهی بدون جهت پرونده سازی نموده و بعد اوارا تبرئه مینمایند



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نور آزادی | ۱۳۲۹/۲/۶     | ۱          |

حقوق کارمندان بیچاره و بدبخت  
توقیف است تا اختلاف مجلس شوری و  
سنا رفع شود و بدانند که مجلس سنا  
نیز حق دارد در بودجه مملکتی اظهار  
نظر کند یا خیر !

حقوق بگیر بدبخت چهل و چند روز  
است باقرض کردن و گـرو گـذاشتن  
گوشواره دختر بدبخت تر از خودش ،  
نان بخور و نمیری پیدا کرده و خورده  
و چون مبالغی بعطار و بقال سرگذر  
بدهکار است ، از ترس آبرو ریـزی  
صبح ، آفتاب نزده از منزل خارج میشود  
و برای اینکه روی طلب کار خود رانه  
بیند تا بوق سک اینطرف و آنطرف  
پرسه میزند و نصف شب بسراغ زن و  
بچه گرسنه خود میرود و در منزل نیز  
از دست ماجر بی انصاف راحت نیست .  
روز بروز بر فشار زندگی افزوده  
میشود و حلقه های فقر و بیچارگی که  
بر گردن نحیف و لاغر ملت افتاده تنگ  
تر میگردد .



جمعی علم آزاد بخواهی ا بدوش  
کشیده وبا انتقاد از اوضاع اسف انگیزی  
که محصول خیانت مشتی نو کرو عامل  
اجنبی است مردم بی خبر از همه جا و  
همه چیز را برای ایجاد بهشت کمونیستی  
دعوت مینمایند در این میان ، آنکه ،  
همه کاره و هیچکاره است ملت نجیب ایرانی  
است که از زارع و کارگر و کارمند دولت  
و کاسب بازاری و دانش آموز و دانشجو  
تشکیل شده ، گاهی سیاهی لشکر سیاست  
شمالی و زمانی آلت پیشرفت سیاست  
همسایه جنوبی قرار گرفته و با تمام سعی  
و کوششی که بکار برده نتوانسته حتی  
یک قدم بسوی اصلاح وضع زندگی رقت  
بار خود حرکت کند و این منتهای  
آرزو و آمال کسانی است که چشم طمع  
به این آب و خاک دوخته و عمال خود را  
در خراب کردن روحیه ایرانی تحریک  
و تشویق میکنند و بعقیده ما بهتر  
آنست که ملت واقعی ایران با  
یک قیام جوانمردانه دست عمال و  
جاسوسان شمالی و جنوبی را  
گرفته ، بآوردنگی ، اولی رآبه  
بهشت کمونیست و دومی رآبه اروپای  
غربی روانه کند.

دیر یازود این کار شدنی است و  
چه بهتر که ایرانی هم اکنون دست بکار  
تصفیه زند و خود را از این وحشت و  
اضطراب رهایی بخشد ،



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نور آزادی | ۱۳۲۹/۲/۶     | ۸          |

## نور آزادی

قابل توجه اولیای دولت

بقلم یکی از پزشکان وزارت بهداشت

# اعتصاب دانشجویان

برای تکمیل بسیاری از اوضاع امور بهداشتی دانشجویان دانشکده پزشکی که پزشکان آینده این مملکت هستند باید در درجه اول مسئولین وزارت بهداشت و دانشکده پزشکی همکاری نزدیکتر و تماس کاملتری داشته باشند و بعد در راس این دو قسمت نیز یک شخصیت برجسته قرار گیرد.





|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| نمایشگاه | ۱۳۲۹/۵/۴     |

«ایران بهشت دزدان و بدکاران است»  
 انصافاً که فرمایشی از این صهیح تر آید، فکری کنید بکنفر دزد  
 سابقه دار که از طرف هیئت عالی تصفیه هم مشمول بند ج شناخته شده است  
 سالهاست مقام نیابت تولیت آستان قدس رضوی را اشغال کرده است  
 بکنفر دیگر که با جدیت هر چه تا متمر خیال داشت راه آهن ایران را  
 زیر یوغ استعمار انگلستان قرار دهد همینکه دو روز از کرسی وزارت دور  
 شد باید برای مدت شش سال صندلی سنارا اشغال کند .  
 دو نفر دیگر از کسانی که خیانتشان در موضوع نفت محرز است یعنی  
 جناب آقایان ساعد و گلشایان همینکه از صدارت و وزارت افتادند اولی  
 فوراً سناتور شد و پس از مدت کمی به ست سفارت کبری بخارج اعزام  
 میشود دیگری فوراً استاندار شد تا بعداً چه پادشاهی بزرگتری باو داده شود  
 بشواید برای اثبات این موضوع بقدری زیاد است که برای این دو نفر  
 دچار اشکال هستیم - ایسار سر لشکر خسروانی که با داشتن سمت معاونت  
 ستاد ارتش مدت ها عهده دار مقام فرمانداری نظامی بودند و مرتکب آثمه  
 فجایع شده اند که وضع ظاهری اجباراً قدری موضی شده است ماموریت



|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| کیهان | ۱۳۲۹/۱۰/۷    |

**زیر نظر ماهورین تریاک**  
**خرید و فروش می‌نود**  
 شاهي . با اینکه قانون منع  
 کشت تریاک از مجلس گذشته است  
 و اداره دارایی شهرستان شاهي  
 دارای ۵۰۰ بازرسی برای کشف تریاک  
 می‌باشد .  
 در کمال آزادی هفته ۲۰۰۰۰۰۰  
 تریاک با نظارت بازرسیهای دارایی  
 شاهي وارد و مصرف می‌شود بنوعی  
 که تریاک در شاهي فراوان است و  
 قاچاق فروش های ماربدان برای  
 معاملات همه تریاک شاهي می‌آیند

|     |              |            |
|-----|--------------|------------|
| نام | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| داد | ۱۳۲۹/۱۲/۱    | ۳          |

**شکایت رعایای تروجن**  
 بهشهر - ایتهانبان دهقانان و خورده  
 مالکین قریه تروجن از دست فشار نماینده  
 آقای قوام شیرازی بجهان آمده ایم اخیرا  
 یکنفر را بنام میر نجیب موسوی برای  
 دهبانی بهر دم تروجن تحمیل نمودند در  
 صورتی که نامبرده در ادارات بخشداری  
 و ژاندارمری پرونده خلافهای زیاد دارد  
 در صورتیکه دهقانان و خورده مالکین  
 یکنفر دیگر را از طرف خود به دهبانی  
 معرفی نمودند ولی در اثر نفوذ نماینده  
 آقای قوام اداره فرمانداری از صدور  
 حکم بنام دهبان دهقانان خودداری  
 کرده بهر اداره شکایت میکنیم رسیدگی  
 نمیکنند .  
 بامضای ۵۰ نفر از رعایای تروجن  
 ۱۲۰۹۰۰





| نام | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----|--------------|------------|
| داد | ۱۳۲۹/۱۲/۱    | ۴          |

دل ملت ایران خوش باشد که چند نفر از  
سناورهای ما پس از پنج ششماه مطالعه  
در کارهای سازمان برنامه ، تازه گزارشی  
تهیه نموده اند که جای پای متهمین کلان  
میلیاردها تصرف غیرقانونی را نشان  
داده اند !

اگر می خواهید که ترین علاقه ای  
به « تامین عدالت » در این مملکت نشان  
دهید باید فوراً منصور الملک را از رم  
بتهران بیاورید و مشرف نژیسی را هم از  
باریس بخواهید و هر دو را پای میز استنطاق  
دیوان کیفر احضار نمایید تا جواب این  
اتهامات میلیاردها ریال تصرف غیرقانونی  
را بدهند !

حقیقة ننگ است در مملکتی که  
میلیاردها ریال تصرف غیرقانونی « جناب  
آقا » و « حضرت اشرف ها » باین  
درجه وضوح و روشنی در مجلس سنا و  
چمراید منعکس میگردد ، بجای جلب  
اینگونه متهمین به حقوق عمومی کسانی  
در محاکم دیوان کیفر محاکمه شوند که  
مثلاً متهم بچند صد ریال اختلاس باشند !



| نام | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----|--------------|------------|
| داد | ۱۳۲۹/۱۲/۲    | ۱          |

**سدا و کرها**

جز آرد گندم همه چیز دارد  
 دیروز دوستی بمن تلفن کرد که با  
 هزار زحمت آن مغلوطی را که بنام نان  
 بر دم میخورانند بدست آوردم و هر  
 قدر در آن دقت و وارسی کردم به بینم  
 از چه حیث شباهت بشان دارد چیزی  
 نفهیدم ، قدری چشم هایم را مالیدم و  
 گفتم شاید چشمم دوست نمیبیند دیدم  
 چشم خطا نمی کند ، یا خود گفته خوبست  
 آن را تجربه نمایم به بینم از نظر اصول  
 علمی دارای چه موادی است و مردمیکه  
 این مغلوط را بنام نان میخورند چگونه  
 میتوانند جبران مافات بدن را نموده  
 با اصطلاح بدن یا تحلیل بدن را تهیه نموده  
 باشند وقتی آن را خوب تجربه کردم  
 با کمال تأسف نتیجه تجربه را چنین دیدم  
 که صدی سی آن معلول د سولفات  
 دو کلسیم داشت یعنی کج کج !!



| نام | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----|--------------|------------|
| داد | ۱۳۲۹/۱۲/۳    | ۱          |

## جریانات روز

### دیروز دانشگاه تعطیل شد

زدوخورد شدید بین دانشجویان دو  
دانشکده - حمله با سنگ و چوب و مجروح شدن  
عده ای دانشجویان در دانشگاه حقوق - سرانته شدن نماینده  
دانشجویان - در دانشگاه پزشکی در باره انتصاب زدر خورده  
در گرفت که مجروحین در بیمارستان بستری هستند

| نام     | تاریخ انتشار |
|---------|--------------|
| آتش شرق | ۱۳۲۹/۱۲/۲۹   |

**فردوس** شهرداری فردوس چند  
سال است کاری حزیف  
و میل و جمع آوری عوارض انجام نداده  
وطی چند سال اخیر حتی یک عدد نهان هم  
در خیابانهای شهر نکاشته در اثر اعمال  
نظر رؤسای شهرداری فردوس اغلب  
روزها قصاصها کشتار نمی کنند و دکانها  
وابسته و گوشت در بازار پیدا نمی شود  
چندی قبل هم عده ای از فقراء را با صطلاج  
جمع آوری نموده ولی اکنون با این  
مردم سیه روز را در خیابانها و - لان  
کرده اند اینها است عملیات شهرداری  
فردوس ؟!



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| پیام | ۱۳۳۰/۱/۱۴    | ۱          |

# با ویزیت گران اطباء و داروهای بی خاصیت مردم بیچاره

## بایستی بهیرونند

غافل که این نول و ترونی که  
بخواهد از طریق فشردن خـون ضعیف  
ترین طبقات این کشور بدست آید  
از خون سـك حرام تر تمام در روز جزا  
بـحساب آنان گذارد خواهد شد

اگر امروزه دستگاه وزارت بهداری  
قادر نیست جلو این اجحافات و تهدیاتی  
که بر خلاف تمام موازین عقل و انصاف  
و دین است صورت میگیرد بگیرد باید  
لااقل خود آقایان اطباء با وجدان و  
شرافت خود را حکم قرار دهند و فکر  
کنند که آیا این روبه که در پیش گرفته  
اند در پیشگاه خالق متعال چه صورتی  
دارد؟

من کار ندارم که در هر محفل و

بقیه در صفحه ۱

و عده های بوج و تو خالی وزارت  
بهداری برای تعیین و تقلیل ویزیت های  
اطباء هیچگونه نتیجه مثبت و نفعی  
نبخشید و مطلقاً کرمی از بدبختی های  
مردم فـلـك زده باز نکرد

باستثناء يك عده از آقایان اطباء  
که دارای شخصیت ذانی و هرافت خانواده گی  
و نوع دوستی می باشند و الحق مانند کیمیا  
و جودشان بسیار ذقیمت و کمیاب است  
بقیه آقایان تازه بدوران رسیده بکلی  
مراعات حال فقرا و ینوایان را ننموده  
و می خواهند در ظرف همین چند روزه  
که بر اسب مراد سوار شده اند تهیه  
نروت در بانکهای خارجه نموده آخرین  
سیستم اتومبیل و خانه و لوازم مجلل تهیه  
نمایند.



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| هدایت | ۱۳۳۰/۲/۴     | ۴          |

از آغاز کار علاء نخستین قدمی که در  
 راه اصلاح خطایای گذشته برداشته است  
 اینست که تهران و خوزستان را بدست  
 حکومت نظامی سپرده، آنگاه در خوزستان  
 رنج دیده قصاب رشوه خواری چون روستازاد  
 را بر جان و مال مردم مستولی کرده، بعد  
 بدست سرلشکر حجازی سرهنگ دوسه  
 سال پیش که بر اثر بیماری و زنی های جنگی،  
 یعنی سرکوب نهضت مردم دودرجه ترفیع  
 یافته است بر جرائد حق نویس تاخت زده  
 و ده ها روزنامه را بمحاق تعطیل کشیده و  
 بجای نشر معدودی اسکناس لایحه اختیار  
 نشر نامحدود آنرا هم تهیه کرده باموافقت  
 و کلا بمجلس آورده است.



۱- اعلام حکومت نظامی در  
تهران و خوزستان ، دستگیری بی  
قانون مردم ، تیرباران کارگران  
اصفهان و خوزستان ، توقیف  
جراند ، جلوگیری از میتینگ ها  
و دموکراسیون ها ، تهیه لایحه  
اختیار نشر اسکناس ، و سرریز  
چاقو کشان بمطابع و حمله امثال  
مرتضی دیوانه و سایر « ملیون »  
بدختران مدارس و استیلاء محرم  
علی خان بر روزنامه ها و انتشارات  
مردم ، اینست بیان يك ماه و چند روزه  
حکومت علاء .

کدام مذهب و طریقی حمله مرتضی  
دیوانه و عشقی و چند بی خبر مسلح  
را بمشتی دختر و پسر کم سال  
اجازت میدهد ، کدام مسلک  
دموکراسی ، کدام مصلحت ملی  
کدام حزب سیاسی ، با نارنجک  
و چاقو ، بدانش آموزان مدارس  
حمله می آورد ؟





اگر کودتای ۱۲۹۹ ، اگر  
 پلیس آیرم و مختاری ، اگر تیر-  
 باران سر تیب انبرز ، اگر بمباران  
 مسجد گوهرشاد ، اگر حکومت  
 نظامی ارفع ورزم آرا اگر قتل  
 بیست هزار تهری وطن پرستان  
 آذر بایجان و کردستان ، اگر توطئه  
 ناجوانمردانه پانزدهم بهمن اگر  
 محاکمات دیوانه وار سر هنگ  
 مهتدی ، اگر شیخون پلیس سر-  
 لشکر زاهدی توانست مبارزه ملت  
 را بر ضد حکومت ساکت و خاموش  
 کند « حمله مرتضی دیوانه و  
 طرفداران کوره های آدم سوزی  
 و یهود کشی » هم موثر خواهد بود  
 بروید تاریخ بنخوانید !



|               |              |
|---------------|--------------|
| نام           | تاریخ انتشار |
| رستاخیز گرگان | ۱۳۳۰/۳/۷     |

## ناله کارگران اداره غله و نان شهرستان گرگان

کارگران انبار غله مرکزی اداره غله و نان شهرستان گرگان طی مشروح مفصلی به انوسنه اند پس ازدوازه سال خدمت آن هم دوزانه از نه الی دوازه ساعت کار و بدون تعطیل (حتی در روزهای جمعه) بجای اینکه مار اهم در ردیف کارگرانی که مشول قانون کاروبیمه هستند قرار دهند از سال ۱۳۲۸ دستزدنا چز ما را از روزی چهل و چهار-ل و پنجر یال به سی و پنجر یال تقلیل داده اند بقیه در صفحه ۴

|          |              |            |
|----------|--------------|------------|
| نام      | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| رمز ترقی | ۱۳۳۰/۶/۳۰    | ۴          |

## باز هم مورد توجه آقای دادستان دیوان کیفر کارکنان دولت

در نخستین شماره نامه منتشره خود تحت عنوان غارت و چپاولی که یغماگران تیور لنگ و چنکیز ستمگر از ارتکاب آن شرم دارند موارد اتهام و سوء استفاده کارمندان دارای بندریاس را باوایاه امور تذکر داده و از آقای دادستان تقاضا نمودیم تا آثار جرم از بین رفته دستور رسیدگی و تعقیب متهمین را صادر فرمایند طبق اطلاعی که حاصل شده هنوز در این مورد اقدامی بعمل نیامده در هر حال ما در انتظار اقدامات آقای دادستان میباشیم و تا حصول نتیجه موضوع را تعقیب خواهیم نمود.



|          |              |            |
|----------|--------------|------------|
| نام      | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| رمز ترقی | ۱۳۳۰/۶/۳۰    | ۴          |

مورد توجه اولیاء امور وزارت دارائی

**هرج و مرج در دارائی و اقتصاد شهری سنائی قزوین**

طبق اطلاعی که بما رسیده هرج و مرج و بهجاپ بهجاپ غریبی در دارائی شهرستان قزوین حکمرانست و در نامه رسیده این هرج و مرج را بواسطه واگذاری پست های حساس بعهده يك عده کارمندان ناصالح که هر کدام دارای چندین پرونده اتهامی هستند اعلام گردیده ما بهجاتی چنین جابر دانستیم که عین نامه وارده را جهت رسیدگی بجمع صلاحیتدار وزارت دارائی ارسال داریم و در انتظار اقدامات وزارت دارائی و رسیدگی بمیلیات تنکین کارمندان ناشایسته دارائی قزوین را خواهیم ؛



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| پرخاش | ۱۳۳۰/۸/۸     | ۳          |

### این مهندس چه کاره است؟!؟

آقای خسرو جابازی از نفت سفید نوشته است مهندس مهدی مشایخ یکی از روسای نفت سفید در عوض رسیدگی بکار مردم با یکدختر ارمنی مشغول عشق بازی است ابتدا بکارمردم رسیدگی نمیکند

### این دکتر در بیمارستان بوعلی چه میکند

آقای محمود اسماعیلی از طرف بیماران بیمارستان بوعلی نوشته است دکتر جواد بیرجندی داروهای اختصاصی مریضخانه را مورد استفاده قرار میدهد و بیماران بهچاره را در اثر بی اطلاعی از طب قربانی میکند

### بیانیه سازمان دانشجویان طهران

بیانیه ای از طرف سازمان دانشجویان بدفتر روز، مه رسیده و در آن از حق شکنیهای اولیای امور دانشگاه و بی توجهی به خواسته های قانونی آنها که عبارت از کسر شهریه آنها است شکایت کرده اند

### رئیس ثبت اصفهان را بردارید

آقای محمد حقیقت از اصفهان طی شرح مفصلی سوابق نشکین علی نقی فاطمی و کثافتکاریهایی که در اداره ثبت مرتکب میشود برشته تحریر آورده و تقاضا کرده اند از ثبت کل بخواهیم او را عوض کنند ما که از بس گفتیم خسته شدیم

### شهربانی اصفهان انجام وظیفه نمیکند

آقای جلال مقصودی نوشته اند مامورین پلیس شهربانی اصفهان بتحریر رحیم پور مزاحم ایشان میشوند ما اطلاعات وسیعی از خرابکاریهای آگاهی و اطلاعاتی از دزدی مغازه رحیم زاده داریم که میرساند مامورین شهربانی بادزدها شریک بوده اند بهتر است پیش ازین مزاحم مردم نشوند

### آقای احمد رجائی شعرزیبائی را که مطلع آن حمایت از مصدق است

انگلیستان که بود حیلای بسی در کارش دید پایان چه رسد دوره استشارش بدفتر روزنامه فرستاده اند ما بواسطه کمی جاز درج همه آن معذوریم

### آلت دزدی مهندس اشراقی

نامه ای بدون امضاء بدفتر روزنامه رسیده و در آن از دزدیها و کارچاق کنی های شفقی رئیس حسابداری پست و تلگراف شکایت کرده است





| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| آتش شرق | ۱۳۳۰/۱۰/۱۰   | ۱          |

**توطئه پلیس علیه کارگران مشهد!** تفسیر اخبار

کارگران کارخانه نخریسی مشهد به تحمیل نماینده قلابی اعتراض میکنند

تحصن کارگران روغن گیری ادامه دارد. نامه کارگری که از چنگال دژ خیمان پلیس رها شده است يك نامه از کارگران نخریسی - نفوذ اداره اطلاعات سفارت کبرای آمریکا در سینماهای مشهد - دسیسه کار فرمانیان علیه کارگران خیاط - ۶ میلیون تومان برای تغییر مأمورین دولتی و اجرای انتخابات آزاد!! ۸ میلیون تومان از بانک ملی کلاهبرداری شده است!!

«دکان انتخابات» امیر تیمور کلانی در مشهد. اتحادیه خبازان چه میکند؟

**تحصن کارگران اخراجی کارخانجات آرد**

**وروغن و صابون پزی ادامه دارد - توطئه های پلیس و کارفرما نقش بر آب است**

اینک قریب ۲۵ روز از تحصن نمایندگان بازگرداندن کارگران اخراجی سر کارهای طاقت فرسای زندگانی دو ماه تمام است که ۲۶ نفر کارگر اخراجی کارخانجات آرد و اولیه خود گردانند نگه دارند کارگران بیکار کارخانجات آرد و روغن و صابون پزی در تلکرافخانه بگذرد تلکرافات پی در پی متحصنین بنحست صابون پزی سرگردان و کرسنه و ویلان وزیر و دیگر مقامات مسئول مرکز همچنان مانده اند.

تصمیمی که منتهی به نتیجه مثبت یعنی بدون نتیجه مانده و در این شرایط سخت و دستگاههای اداری امور شده است.



| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| آتش شرق | ۱۳۳۰/۱۰/۱۰   | ۳          |

## قوچان و شیروان

ستمکشان  
شیروان و

قوچان در آتش بیداد امیر حسین خان نگهبان  
میسرزند و این مرد که دارای سوابق راهزنی  
و غارت اموال مردم است و تاریخچه زندگی  
او سراسر حق کشی و ظلم و ستم بمردم  
و سازش با ژاندارمری و ترتیب دسته های  
سارق مسلح برای لخت کردن مسافرین میباشد  
مورد کمال نفرت مردم شیروان و قوچان  
میباشد امیر حسین خان نگهبان با هر رئیس  
ژاندارمری که بقوچان و شیروان میرود زدوبند  
دارد این مرد ملیونها ثروت از طریق سر راه  
بگیری بدست آورده و دسته های سارق مسلح  
تشکیل داده که با کمک مامورین ژاندارمری  
اموال مسافرین را سرقت میبرند اغلب و





## نیشابور

در زمانی که مردم از تبعیضات  
سعیدی و عمال او بستوه  
آمده‌اند و صفوف محرومین علیه فجایع خان  
ها بهم فشرده تر میشود بستکان خان باردیگر  
برای سلب حقوق مردم نیشابور و تحمیل  
یکی از نوکران خان بعنوان نماینده مجلس  
شورا توطئه چینی میکنند، با اینکه سعیدی  
در اروپا است بستکانش مقدمات کار را فراهم  
کرده‌اند و کاملاً بتوفیق خود اطمینان دارند  
تا از «انتخابات آزاد!!» مصدق هم جز رفتن  
و کلای طبقه فئودال و سرمایه دار بمجلس نباید  
انتظاری داشت!

## بجنورد

مردم بجنورد علاوه بر آنکه  
فاقد طبیب و دارومیباشند  
بهداری آن بخش را هم جز يك تشکیلات  
فاسد و بی مصرف نمیدانند زیرا بهداشت بجنورد  
که وظیفه اش حفظ سلامت مردم و رعایت بهداشت  
همگانی است و هر سال مقداری از بودجه  
مملکت و مالیات فقیر مردم را صرف خرج  
دستگاه خود میکند کاری جز حیف و میل



| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| نوی ظفر | ۱۳۳۱/۱/۲۲    | ۱          |

افتخار بکارگران مبارز کارخانه آذربایجان  
 که اعتصاب خود را تا پیروزی قطعی ادامه دادند  
 درود بکارگران، و دانش آموزان و مردم شرافتمند قزوین که  
 صمیمانه از اعتصاب حق طلبانه کارگران کارخانه آذربایجان  
 پشتیبانی کردند

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| نوی ظفر | ۱۳۳۱/۱/۲۲    | ۲          |

مهندس عامری، رئیس کارخانه  
 شیمیائی امین آباد، برای باز  
 گرداندن مهندس سلامت، این  
 دزد سابقه دار به کار، توطئه  
 می چیند و دسته بندی راه  
 میاندازد.



کارگران انتقالی کارخانه سیلو  
 که به «جرم» تشکیل سندیکا و  
 مبارزه در راه حقوق صنفی و  
 سندیکائی و دفاع از حقوق  
 همزنجیران خود، بلا تکلیف  
 می باشند طلب میکنند که بکار  
 های خود، باز گردانده شوند

کانون لکوموتیورانان راه آهن  
 ایران، توطئه های دشمنان طبقه  
 کارگر را بر ملا تر نموده و تصمیم  
 قطعی خویش را بادامه بمبارزه  
 سرسختانه با توطئه گران، اعلام  
 می دارد.

کارگران زحمتکش بافنده برای  
 بهبود زندگی و بدست آوردن  
 حقوق صنفی، وحدت میان خود  
 را توسعه داده و علیه کارفرمایان،  
 مبارزه را شدیدتر مینمایند.



| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| نوی ظفر | ۱۳۳۱/۱/۲۲    | ۳          |

## کوپال آدمکش

بقیه از صفحه اول

است ، آنروز که سزای این بدکاران داده شود ، چندان دور نیست .

ما ، علیه ضرب و جرح زندانیان موقت و « انتقال » آنان بزندان قصر و کاخ شدیداً اعتراض میکنیم و از دادستان تهران ، دادستان کل و دیگر مراجع مسئول طلب می کنیم که زندانیان موقت را بجای خود بازگردانند و « درویش » بدکاره و بد سابقه را بجرم توپنه و ضرب و جرح اخیر زندانیان موقت ، بمحاكمه کشند و بکیفر رسانند .

ما از همه مجامع دموکراتیک و روزنامه های آزادیخواه میخواهیم که فریاد اعتراض خود را علیه این جنایت ، بلندتر نمایند و طلب کنند که کوپال جانی و درویش بد سابقه و بدکاره بمحاكمه کشیده شوند و بکیفر برسند .





|         |              |
|---------|--------------|
| نام     | تاریخ انتشار |
| آتش شرق | ۱۳۳۱/۷/۶     |

## مردم محروم مشهد ناکی باید با پرداخت عوارض

### جور عبدالوهاب اقبال و نورچشمیه‌های او را بکشند!

انجمن شهر مشهد که قاطبه نمایندگان آن از ملاکین و ثروتمندان و نوکران و بستگان آنها تشکیل میشود از بدو کار تاکنون جز در راه تضییع حقوق مردم و وضع عوارض بر احتیاجات عمومی کمالی برنداشته است \*

این انجمن عبدالوهاب اقبال برادر خود خواه که خوی دیکتاتوری را از محروم نابغه گریز پا بارت برده صورتی کند شهر مشهد ارت پدري او و مردم آنها هم برده و بنده او هستند.

## يك مليون و دوويست هزار ريال سوء استفاده

### از اسفالت خیابانهای قوچان

شهردار قوچان یعنی فرماندار غارتگر آن شهرستان که پست شهرداری را هم غصب کرده است برائز سازش پنهانی با شرکت وسامصران شرکتی که مردم مشهد سابقه کار و فعالیت او را دارند و نوع کار و اسفالت آن را در این شهرستان دیده‌اند و خوب می‌دانند که این شرکت کلاهبردار چه سوء استفاده هائی از مقاطعه اسفالت خیابانهای مشهد برده است اسفالت خیابانهای قوچان را به ۳ میلیون ریال بشرکت کلاه بردار و بد سابقه مزبور واگذار کرده در حالیکه هزینه این اسفالت بیش از ۱۸۰ هزار تومان نیست و طبق قرار پنهانی شهردار و با شرکت وسامصران مبلغی در حدود ۱۸۰ هزار تومان بشرکت داده شده و بقیه که ۱۲۰ هزار تومان میشود بجیب شهردار و رئیس حسابداری آن یعنی صادقی خوش نام ۲۰



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| پرچمدار صلح | ۱۳۳۱/۸/۹     | ۱          |

## ملت ایران مجلس سنا سنگر خیانتکاران

و جاسوسان امپریالیسم انگلستان و عمال دربار را بست

شاه برای افتتاح مجدد مجلس سنا پیوده

تشبث می‌کنند

بدینال قطع رابطه با امپریالیست حریص انگلستان ضربت شکننده دیگری بر نفت خوارات انگلیس و عمال ایرانیان وارد آمد. مجلس سنا لایه جاسوسی و سنگر خیانتکاران بسته شد و مشتی «رجال» و وزیران، وکیلان، سفیرها و سرلشکرهای قدیمی که از سالها پیش مثل گفتر بجان ملت افتاده اند از این سنگر بیرون ریخته شدند.

مجلس سنا زاده یک عمل غیرقانونی دربار بود. پس از پایمال کردن قانون اساسی بنفع شاه در روزهای خفقان انگیز سال ۱۳۲۸ مجلس سنا افتتاح شد و کینه کلترین جاسوسهای دولت انگلستان و کین توزترین دشمنان ملت ایران نظیر تقی زاده، سرلشکر زاهدی، قوام‌الملک شیرازی، سپید احمدی و غیره ... در آن لانه کردند.

مجلس سنا در دوران زندگی منحوس و نکبت بار خود همیشه در برابر اراده دهانی بخش ملت ایران کاوشکنی و سنک اندازی میکرد. مجلسی که نیمی از افراد آن را شاه انتخاب کند تنها میتواند مدافع فجایع دربار باشد نه نماینده ملت ایران.

| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| پرچمدار صلح | ۱۳۳۱/۸/۹     | ۶          |

## مسئوال از رئیس اداره بهداری استبان

در حدود هفت سال است که آقای دکتر محمد زاده، ریاست بهداری کازرون را بهمهده دارند. بطوری که روزنامه پرچمدار صلح اطلاع دارد ایشان در تمام این مدت در شیراز مشغول بند و بست های تجار تی، خرید کارخانه الکل کشی و خلاصه کاسبی و تفریح بوده هرگز در محل مأموریت خودشان نیستند بهداری کازرون نیز اداره بیفایده ایست که نه سرپرست دارد، نه دارو و نه طبیب.

ما بنام مردم کازرون از دکتر قربان رئیس بهداری شیراز که گویا جز «همکاری» با جاسوسان اصل چهار و پلیس وظیفه ای برای خود نمیشناسد علت این امر را خواستاریم.





|         |              |
|---------|--------------|
| نام     | تاریخ انتشار |
| آذر کیش | ۱۳۳۱/۹/۱۰    |

با اینکه ده ماده از طرح لایحه ملی  
 شدن شرکت تلفن در مجلس شورای ملی  
 بتصویب رسید معذک شرکت تلفن بروی  
 خود نیاورده و مشغول چپاول مردم است  
 مثلا چهار هزار ریالی را که بارها در جراید  
 کوشترزد شده که شرکت در مقابل دریافت  
 آن مجوز قانونی ندارد در تاریخ ۱۷/۸/۳۱  
 نامه توسط دادگاه شهرستان تهران برای  
 مدیر روزنامه آذر کیش صادر نموده که  
 برای پرداخت دو یست و پنجاه بقیه چهار صد تومان  
 تومان حاضر شوند خیلی جای تاسف است که آقای  
 فروزان خودش را بکوچه علی چپ زده و میل ندارد  
 از خود مختاری دست بردارد آقای فروزان  
 البته ما منکر این نیستیم که شما در طول  
 مدتی را که در شرکت کار میکنید تبعیضی  
 قائل شدید ولی همیشه قدر بدانید که  
 هنوز کارگردانان شرکت در منطقه سان  
 ترال و بازار و شماره های آزادی را به  
 معرض فروش میگذارد - و شما قدرت  
 آنرا نداشتید که جلوی این عمل ناهنجار  
 آنها را بگیرید.



## دکتر نصیری بانك ملی را که سرمایه عمومی ملت ایران است به فنا و ورشکستگی سوق میدهد

بنظریات جز نائل گردد اکنون مانند  
جانوری گرسنه دودستی بروی ثروت ملی  
مردم لغت و گرسنه افتاده و مثل این که  
سرمایه مردمی که با خون جگر تابتن شده  
ارثیه پدر بزرگوارش میباشد بیدریغ در  
میان دوستان و نزدیکان خود و عمل از کار  
چاق کنان مخصوصی بنام عمل و ام‌های اعتباری  
مبالغ هنگفت را بدون در نظر گرفتن وضع  
مالی اشخاص و بذل و بخشش مینمایند اینك  
برای نمونه دو فقره از وام‌هایی که با افراد  
مورد نظر پرداخت شده است.

دانش نوبخت ۵۰۰۰۰ هزار تومان

مشفق همدانی جهود ۲۰۰۰۰ هزار

تومان

اینها يك فهرست کوچکی از اقدامات

بقیه در صفحه ۲

سرمایه بانك ملی که از مالیات های  
گزاف بر پیوه زنان و يك مشت مردم فقیر  
و بیچاره ایران تهیه شده است مانند خوان  
حاتم طائی یغناوین مختلف غیر قانونی بهر  
کس و نا کس بذل و بخشش و حتی حیف و  
میل می گردد تا اکنون و قبل از این تمام  
رؤسای بانك که دارای لیاقت و شایستگی  
ذاتی بودند در مقابل فشارهای دولت ها  
ایستادگی کرده و حتی در برابر عملیات و  
رخنه های وحشت آوری چون نظریات  
دکتر میلسپو مقاومت داشتند ولی اکنون  
مشاهده می شود آقای دکتر نصیری مدیر  
کل فعلی بانك ملی که در سر آرزوئی جز  
شهوت مقام و منصب چیز دیگری ندارد  
و حاضر است برای بدست آوردن آن حتی  
تار و بود و هستی مملکتی را از بین ببرد تا

| نام          | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------|--------------|------------|
| آزادی قاینات | ۱۳۳۱/۱۱/۲۳   | ۱          |

غار تگری های علم تاجه حد است!  
املاک علم از کجا جمع شده و ساختمان های  
علم بچه طرز بنا شده است  
هر که افزوده گشت سیم و رزش  
زر نباریده ز آسمان برش  
از کجا جمع کرده ثروت و مال  
یا خودش دزد بوده یا پدرش  
در بیست و چهار سال قبل یعنی در  
شهر یور ماه ۱۳۰۲ بنا بخواش مرحوم  
حاج شیخ مهدی عرب اینجانب حسین  
علی بدبلی برای بنا نهادن ساختمانی  
بنام مدرسه که فعلا موجود است و  
محل سکنا و کراشان در آن ساختمان  
میباشد باتفاق علی جباری به قریه  
مختاران روانه شدیم در ص ۴

| نام          | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------|--------------|------------|
| آزادی قاینات | ۱۳۳۱/۱۱/۲۳   | ۲          |





## خواسته های مردم زابل

سیستان منطقه پر گهر و منبع ثروت ایران که با دسترنج مردم ستمدیده این ناحیه بزرگترین کمک را از حیث غله بکلیه نقاط ایران میکند اگر در امور زراعتی توجه دولت بیش از پیش مبذول گردد احتیاجات اغلب نقاط کشور را بر طرف خواهد کرد.

زمین های مرغوب آب فراوان مردمان زحمتکش در این ناحیه حاصلخیز را میتوان از زمین های غله خیز آن بدست آورد. سیستانی که روزی انبار غله ایران نامیده میشده سیستانی که غله آن بنواحی دوردست حتی بخارج از ایران حمل میشده در اثر کارشکنی و دخالت های ناروای عمال خزیمه علم و غیره کار بجائی رسیده که گندم از مرو دشت شیراز بانبار غله ایران یعنی سیستان که امروز نواده های رستم داستان و یعقوب لیث صفاری در آن زندگی میکنند باید وارد شود.

آری امروز این ژالوصفتان کار را بجائی رسانیده اند که زارع زابلی گندم منی ۵۰ ریال و جو منی ۳۵ ریال خریده سد جوع مینماید با از

سبوس و غیره استفاده نماید و حال آنکه دسترنج او را احوال خون آشام حیف و میل نمایند، این بوزینگان که خون ملت نجیب سیستانی را میکیده اند باید طوری رفتار نمایند که در اثر فشار گرسنگی و عربانی دسته، دسته از مرز خارج شده بافغانستان پناه برند و حال آنکه این معتکبین گندمها را در انبارها حبس کرده و بخیال خام خود از این راه میخواهند ب مردم بفهمانند که سالهای قبل ماشا را اداره مینموده ایم عمال زالو صفت باید بدانند که اگر سخت تراز این هم رفتار نمایند ملت شجاع سیستان زیر بار ننگ کرگان خون آشام نخواهند رفت و باید این آرزو را با خود به گور ببرند.

ایشان نمیدانند که وقتی خون ملت بجوش آمده انبارها را به اراده خود خالی کرده و در دسترس استفاده مردم قرار خواهند داد.

هیچکس به این نقطه توجهی

ندارد نه فرماندار نه شهرداری در این شهر وجود دارد که وسایل راحتی مردم را فراهم سازد مشتی بیگانه پرست جز خوردن خون مردم کاری ندارند من ۳



|            |              |
|------------|--------------|
| نام        | تاریخ انتشار |
| آسیای جوان | ۱۳۳۲/۱/۱۲    |



دو میلیون ریال  
گلاهداری  
دو جوان شیک پوش که سر  
تجار گلاهدار میگذاشتند ص ۱۱

|              |              |            |
|--------------|--------------|------------|
| نام          | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| آزادی قیانات | ۱۳۳۲/۱/۲۰    | ۱          |

**چرا بفرباد ملت ضعیف و گرسنه زابل نمیروید**

دفتر جریده شریفه محترم آزادی  
قاینات امروز شاهد منظره متاثرکننده ای  
بودم که هر فرد وطن پرست را متالم  
و متاثر میسازد خوانندگان ارجمند بفرمایند

وبار باب بیمروت و زالوصفت و عمال پست  
نظرت دستکاهای خانمانی و نفوذ البته  
نفرین کرده در باره این شهر که نه سال تضایوت  
بقیه در صفحه ۲



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| چلنگر | ۱۳۳۲/۲/۳     | ۱۱         |

## ساخت مقدس مجلس شلم شور وای غیر ملی

چون اینجا بنیان هشت نفر متواریان  
مجلس در عین حال که از ترس خشم مردم  
در گوشه و کنار تهران مخفی شده ایم مایلیم  
و انمود شود که در مسافرت هستیم تا  
حد نصاب برای تشکیل جلسات علنی مجلس  
تغییر ننماید علیهذا با توجه باینکه عدم  
حضور ما در مجلس برای ارباب اصلی و  
فرعی منافع شایان توجهی در بر دارد  
پیشنهاد میکنیم با استناد همان موادی که  
چند سال قبل یک نفر مصری را ایرانی الاصل  
کردند هر چه زودتر شهر تهران را شهرستان  
الاصل نمایند تا در «منظور مقدس» خود توفیق  
کامل حاصل کنیم.

از طرف فراریان هرهری زاده





| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۳۲/۲/۲۱    | ۴          |

## قاچاقچیان شروع بخريد غله و حمل آن بخارج کرده اند

طرح تصویب نامه ای برای خرید غلات تهیه و تسلیم  
هیئت دولت شد

نظر باینکه هنگام برداشت محصول غلات در نقاط گرمسیر نزدیک  
میشود، اداره کل غله طرح تصویب نامه ای جهت خرید غله تهیه و بوسیله  
آقای وزیر دارائی تسلیم هیئت دولت کرده است.

چون تاکنون طرح مزبور بتصویب نرسیده است اداره کل غله شرحی  
بوزارت دارائی نوشته و برای خرید غله در نقاط گرمسیر کسب تکلیف  
کرده و ضمناً متذکر شده است که چون قاچاقچیان عراقی شروع بخريد غله  
و حمل آن از طریق قاچاق نموده اند، لذا وزارت دارائی هرچه زودتر  
تصمیمی برای خرید و همچنین جلوگیری از قاچاق غله بنماید

سال گذشته نیز عده ای از قاچاقچیان شروع بخريد غله و حمل آن  
بخارج مخصوصاً بمراق کردند و این امر باعث شد که به مضیقه غله مقدار  
زیادی افزوده شود.

بقرار اطلاع وزارت دارائی دستورهای موکدی بداراره کل گرمسیر  
مرزبانان برای جلوگیری از قاچاق غله صادر کرده است.  
امروز يك منبع مطلع در وزارت دارائی اظهار میکرد که از طرف  
وزارت دارائی باید مبلغی برای خرید گندم وجو اختصاص داده شود تا  
هنگام خرید ماهورین دولت مواجه با مضیقه مالی نگردند؛



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۳۲/۲/۲۱    | ۶          |

## کارخانه ریسندگی خورشید کرمان بار دیگر تعطیل شد صد ها نفر کارگر مرد وزن بیکار شده اند کلیه کوشش های مامورین برای افتتاح مجدد کارخانه به نتیجه نرسیده است

کرمان - کارخانه ریسندگی خورشید پس از تعطیلات بی درپی بالاخره زیر نظر دولت و سرپرستی سازمان برنامه قرار گرفت و مدتی باین وضع ادامه حیات داد تا اینکه اخیرا بر اثر اختلافی که بین کارگران و مهندس خزاعی رئیس کارخانه مزبور در مورد پرداخت حقوق ایام مرخصی روی داد آقای زندپور نماینده کارگران با اعتصاب کلیه کارگران رای داد . در نتیجه کارخانه تعطیل شد وعده ای کارگر زن و مرد بلا تکلیف شده و باینکه مدت انتظار توجه مخصوص اولیاء مربوطه برای ادامه کار و جلوگیری از بروز این قبیل پیش آمدهای ناکوار می باشد .

مساعی آقای امین استاندار و آقای فرماندهی لشکر برای افتتاح مجدد کارخانه موجب امیدواری مردم شده و همه امیدوارند که این اقدامات زودتر به نتیجه برسد .

## کاشان متشنج است

مامورین اعزامی وزارت کار اعتصاب کارگران را غیرقانونی  
تشخیص دادند

کاشان - دو تن قبیل خبرهای قبلی بر اثر اعتصاب کارگران ریسندگی کاشان مدت یک هفته است که رویهمرفته اوضاع شهر خراب و دو دستگی کارگران باعث ایجاد اختلاف شدید بین خود آنها و کادر ماکرچیده و دودست فوق در برابر یکدیگر صف آرا می کنند . .

| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| مصلحت | ۱۳۳۲/۲/۲۹    | ۲          |

**اعتصاب کارگران دخانیات** که بغاطر تقاضای حق آسان بود هفته گذشته پایان یافت ، گواينکه با کلیه درخواست های کارگران موافقت شد ولی معلوم نیست چرا بلافاصله پس از اینکار نیروی نظامی به فشار علیه کارگران پرداخته و برخی از آنان را توقیف کرده است .

**توطئه های شومی** که با رسوا شدن شرکت کنندگان در قتل افشار طوس نقش بر آب شده بود . طی هفته گذشته با میدان یافتن توطئه گران باز در شمار مسائل مهم روز قرار گرفت ، در عین حال که مردم خواهان روشن شدن کامل قضیه قتل افشار طوس و مجازات عاملین آن هستند دولت با آنان روش نرم و ملایمی در پیش گرفته است روزنامه ها خبر دادند که برای بعضی از متهمین قرار وجه الضمان صادر شده و مردم دیدند که عوامل و سردمداران جنایت چگونه با استفاده از این نرمی و ملایمت به میدان داری و ادامه تحریکات شوم خود مشغول هستند .

**روز یکشنبه هفته گذشته** جلسه مجلس شورا که می بایست تشکیل می یافت دچار تشنج و آشوبگری گشت در مجلس شورا این نمایندگان ملت بسرو کول هم پریدند و بهر حال از تشکیل مجلس جلوگیری شد .

| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۳۲/۵/۷     | ۵          |

## زبان مردم

**کوهستان پزشکیار ندارد**  
بهشهر - عده ای از اهالی قریه کوهستان که در شش کیلومتری بهشهر واقع است مینویسند این قریه قریب دو هزار نفر جمعیت دارد و با این جمعیت کثیر فاقد کوچکترین مطاهر فرهنگی و بهداشت میباشد بطوری که حتی یک نفر پزشکیار وجود ندارد تا بیماران سریانی را مداوا نماید تقاضای عطف توجه فوری دارند .



### سزای شکایت از مافوق!

تهران- آقای استوار یکم صدرایی  
از زندان ژاندارمری مینویسند :  
مدت ۲۷ ماه است که به جرم  
شکایت از مافوق بر اثر پرونده سازی  
و پاپوش دوزی عده ای در زندان بسر  
میبرم و عائله ام با صغار پدرم در ملایر  
سرگردانند تقاضای رسیدگی فوری  
دارم

### مراکز فساد را ببندید

اصفهان - نامه ای بامضای سازمان  
جوانان اسلامی اصفهان رسیده طی آن  
از یکی از مراکز فحشاء که با کمال  
آزادی مشغول ترویج فساد است شکایت  
شده سازمان مزبور از مقامات مسئول  
تقاضای بستن این چنین مراکز فساد را  
دارد .

### فرماندار را میخوانند

طوالش - از طوالش تلگرافی  
اطلاع می دهند - که اهالی از شنیدن  
خبر تغییر فرماندار ناراضی شده و در  
تلگرافخانه متحصن گردیده اند.

### شکایت از دژبانی

اصفهان - نامه ای بامضای عده ای  
از سربازان وظیفه رسیده که ضمن آن  
از دژبانی اصفهان شکایت کرده اند و  
تقاضای رسیدگی دارند.



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| میهن پرستان | ۱۳۳۲/۹/۳۰    | ۴          |

## کارگران

در ایران این ضرب المثل را همه شنیده اند که مرك خوبست اما برای همسایه ، حالا این مدافعین توده رنجبر و کارگر و این آقابانی که از درد ملت سینه چاک میکنند و بوقول خود بر علیه استثمار کنندگان و «عمال رضا خان» و «ارتجاع» و «استبداد» بمبارزه برخاسته اند به مختاری و اشل او ناسزاها میگویند و کت بردها می آورند و عریده ها می کشند ولی وقتی برای خود دست خواستند مقام و منصبی و پا کنند آن وقت دیگر مختاری هم به پای آن ها نمیرسد و بهر گونه اعمال جنایتکارانه حبس و زجر و تهدید و تخویف و حتی قتل و کشتار هم مبادرت میورزند .

خبر دیگر عوام فریبی بس است ، شمار اندازه بخواید خود را روشن فکرو تحصیل کرده و استاد و متخصص مرفی کنید دیگر خنای شما نزد ملت ایران نك ندارد شما نمیتوانید انکار کنید که تاد پروز از این که طبیب شاهپورها بوده اید بخود فخری کردید و در مجامع پرورش افکار از تبوغ و عظمت رضا شاه چاپلوسیها می نمودید شما نمیتوانید عمارت چهار طبقه خود را که از خون دل و آه و اشک بیچارگان برپا ساخته اید از انظار مغفی بدارید .

مدافعه از حقوق کارگران و رنجبران آخر شرایط می خواهد و از همه بالاتر سوزش درونی و رنجیدگی خاطری لازم دارد در صورتیکه ما تصور نمیکنیم تا کنون وجود مبارك شما و رفقای شما در پناه سرمایه هایی که اندوخته اید بد گذشته باشد و خدای نکرده از پریشانی و بیچارگی توده اظهار جزئی کسالت و رنجی کرده باشید .

همینقدر شما نصیحت میکنیم اگر واقعا رنج و فشار توده خیلی زیاد صبر و قرار از شما برده و شمارا زیاده از حد بیتاب نموده از سرمایه های خود دل برکنید و آنها را در راه ترفیه حال بهبود اوضاع کارگران و رنجبران اتفاق کنید ، شاید آنوقت ما شما را در ادعای تان قدری صادق بدانیم .

میهن پرستان



|      |              |
|------|--------------|
| نام  | تاریخ انتشار |
| پارس | ۱۳۳۳/۴/۲۹    |

در مقاله سابق وعده دادیم که علل و  
 موجبات فساد دستگاه کنونی را مورد بحث  
 قرار داده و راه اصلاح را تا آنجا که بنظرمان  
 میرسد، نشان دهیم. بدبختانه علل و اسباب  
 فساد، یکی و دو تا نیست و خرابی و فساد،  
 در یک جا و دو جا رخ نه کرده است که رفع  
 آن به سهولت و آسانی میسر باشد و بهر جا  
 دست بزنیم و انگشت فرو ببریم، جز فساد و  
 تباهی، چیزی نمی بینیم! این آشفتگی و  
 فساد بیحد و حصر، قسمت اعظم جامعه ما را  
 مأیوس نموده و با هر کس گفتگو کنید، می-  
 بینید بحدی نسبت باوضاع بدبین است که  
 کوچکترین امیدی را نسبت با امکان اصلاح،  
 نشان نمیدهد. دلیلش هم اینست که بچشم  
 خود دیده است که در این ده دوازده سال  
 هر وعده ای که اولیاء امور برای بهبود اوضاع  
 داده اند، جز حرف چیز دیگری نبوده و هر-  
 قدمی که برای اصلاح برداشته اند، در عمل جز  
 تشدید فساد و خرابی، نتیجه ای نبخشیده است





| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۳۳/۹/۴     | ۱          |

## دولت بچه اوسیله ئی با فساد مبارزه خواهد کرد؟

جناب آقای نغمت وزیر در هنگام توزیع کلامت باز در سان نغمت وزیری فرموده اند که دولت بانادرستی مبارزه خواهد کرد.

من این خبر را در روزنامه دیشب کیهان خواندم و پیش خود فکر کردم که دولت کیت، اگر دولت این تشکیلات است که من چنین امری را در فوّه او نمی بینم، زیرا تشکیلات این مملکت از اول روی ایمان و عقیده بحسن عمل درست نشده بلکه تماماً روی خویش و قومی، دوستی، بستگی، بند و بست درست شده و همان چیزی که اصل تشکیلات را بوجود آورده آنرا بهین صورتی که هست نگه خواهد داشت، و اگر دولت را عبارت از چند نفر وزیر بدانیم اولاً

ایشان آمدنی و رفتنی هستند و تجربه ثابت کرده که تاثیر زیادی در تشکیلات ندارند و آنچه بنام دولت هست و عمل میکند همین تشکیلات است و وزراء جز اینکه تابع روش تشکیلات باشند چاره ئی ندارند

خود تیمسار سپید زاهدی نیز توانسته و نخواهد توانست از این تشکیلات جدا و دارای نظر مستقلی باشد زیرا من می بینم که هر کس قبل از دکتور مصدق در کار بود زمان مصدق نیز مصدق امور حساس شد و هر کس در زمان دکتور مصدق مصدق امور حساس بود الان نیز مصدق همان امور یا اموری شبیه آنست و هر کس قبل از مصدق و زمان مصدق رانده بود الان هم رانده است

بقیه در صفحه ۱۲



|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| کیهان | ۱۳۳۵/۱۰/۱۰   |

## به بینید مردم چه می‌کشند!

**شکایت باشد!**

شما خیال میکنید که تنها اداره مال‌الاجاره‌ها بنظر است! بهران‌اره‌ئی که مرجع امور عموم است مراجعه کنید همین است.

وقتی که در وزارت دارائی خواستند اداره مالیات بر درآمد دست بزنند یک‌چنین رفم هولناک از پرولده‌های موجود گفتند. در دادگستری و محاکم اشغال مضاعف آراش کردند، هر جای دیگری اسم بردند همینطورها بود.

این وضع کار است و حالا بروید بدرد دل مسئولین آن ادارات و اعضای متصدی برسید که چقدر کار میکنند و هر کدام متعلق مزد چقدر اضافه کارند.

دلم میخواست کسی این پرولده‌ها

نقد: صفحه ۷

در شماره هرروز ما خواندید که دولت لایحه‌ای بمجلس سنا داده که از این پس اختلاف مالکین و مستاجرین بداری ارجاع و اداره مال‌الاجاره‌ها منحل گردد.

ولیز در شماره دیروز ما خواندید که تاکنون چهل هزار پرونده در اداره مزبور بلامتکلیف مانده که چهارده هزار آن مربوط بزمان دکترا می‌لپسوست!

به بینید مردم از دست این مراجع دولتی چه می‌کشند و چگونه کارشان در آنها را کدو و لاکایف می‌ماند و مردم حیران و سرگردان می‌گردند و نمیدانند از دست آنها کجا مراجعه کنند. چیز عجیبی است که مرجع شکایات یش از اصل دعوی مورد



|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| کیهان | ۱۳۳۵/۱۱/۸    |

### گزارش اقتصادی شهرستانها

## در اطاق بازرگانی شیراز به وصول عوارض از کالاهای صادراتی اعتراض شد

اطاق تجارت درناید نظر اعضاء تلگرافی بوزارت بازرگانی مخابره کرد

يك عضو اطاق تجلوت اظهار داشت :

روزیروز از صادرات کشور کم و واردات اضافه میشوند - ارز

حاصله از تفت که در اختیار سازمان برنامه قرار گرفته که نمیتوان برای موازنه صادرات و واردات کشور منظور داشت

|             |                            |            |
|-------------|----------------------------|------------|
| نام         | تاریخ انتشار               | شماره صفحه |
| کانون و کلا | فروردین و اردیبهشت<br>۱۳۳۶ | ۳-۱        |

بشر تقریباً کلیه مسائل مربوطه بکره ارض را حل نموده و امروزه  
میخواهد بکرات دیگر دسترسی پیدا نماید متأسفانه در کشور ما با اخذ  
انواع مالیاتها و عوارض و وجوه بعنوان دیگر کمکهای خارجی و وامها  
و سایر درآمدهای حاصله از منابع ارضی هنوز موضوع آب - گوشت - روشنائی  
سوخت - تسطیح راهها و وسایل ارتباطیه و مواصلات که از ضروریات  
ابتدائی بشر و از مسائل پیش پا افتاده امروزه دنیا بشمار میرود جزء  
برنامه های اصلاحی دولتها قرار گرفته و تحت آزمایش و مطالعه میباشد  
در صورتیکه تمام کشورهای عالم اعم از متمدن و عقب افتاده از تمام  
این عوامل حیاتی به نحو اتم و اکمل استفاده مینمایند .



|      |              |
|------|--------------|
| نام  | تاریخ انتشار |
| خوشه | ۱۳۳۶/۷/۸     |

# در چهار گوشه این کشور عجیب !

حوادثی که در یکماه اخیر در  
تهران روی داده است  
نشانه خطری است که

اجتماع ما را تهدید میکند

تهران را شهر حوادث باید شناخت  
چون در گوشه ای از این شهر روزی نیست  
که حوادث دردناک و اسف انگیز بوقوع  
پیوندد و جانهای تباه نگردد و افرادی  
بکام مرگ و نیستی اندر نشوند و خانواده  
های بدامان سیاه روزی و پریشان حالی  
کشانده نگردند.





| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نغمه دنیا | ۱۳۳۷/۹/۱۲    | ۳          |

تاسف می‌خوریم وقتی دو قرن ماشینیسیم مشکلی را طرح می‌کنیم که  
میایست سالهای پیش حل شده باشد.

هنوز در ایران زنها از آزادی اجتماعی محرومند، نمیتوانند در سر  
نوشت خود دخالت کنند یا بعنوان نماینده قانونی انتخاب  
شوند!

معنی این محرومیت اینست که زنها نمیتوانند منافع خود را تشخیص  
دهند و یا صلاحیت ندارند نماینده صالح خویش را تشخیص دهند!  
قبول این حرف همانقدر تاسف بار است که مثلاً بردگی را در عصر  
اتم جایز بشماریم. اگر دیروز قانونگزاری به پیروی از اصطلاح آنروز  
«زن ناقص عقل» را صلاحیت نمیداد و خویش را «عقل کل» میدانست قانون  
گزار امروز نباید این اصل تحقیر آمیز را که باعث سرافکنندگی و نشان  
دهنده عقب ماندگی جامعه ما در دنیای مرفعی امروزی است بپذیرد. آنروز  
اندیشه‌های تابناکی که در بطون زنهای جهان جریان داشت برای قانونگزاری  
ایرانی نامکشوف بود. امروز چه کسی میتواند زن را محکوم بعدم دخالت  
در سرنوشت خود بنماید.



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نعمه دنیا | ۱۳۳۷/۹/۱۲    | ۵          |

## اقامت شاهنشاه در منزل سپهبد زاهدی

یکی از اعضای هیئت نمایندگی  
ایران در سازمان ملل متحد اظهار داشت  
که اعلیحضرت شاهنشاه روز سوم دسامبر  
برای معاینه دندان خود وارد ژنو  
خواهند شد شاهنشاه ایران در منزل  
سپهبد زاهدی اقامت خواهند کرد.

| نام        | تاریخ انتشار |
|------------|--------------|
| نهیب آزادی | ۱۳۳۹/۳/۱۹    |

آئین نامه جدید امور خلافتی

## بلند کردن صدای رادیو ۸ روز حبس دارد

آئین نامه جدید امور خلافتی باامضاء  
شهردار تهران رسیده در دوشنبه برای  
وزیر کشور و دادگستری ارسال گردید  
این آئین نامه که در ۶ ماده تنظیم  
شده برای حفظ نظم شهر و اجرای  
مقررات مربوط بان بیش بینی های لازمی  
کرده است.





| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۴۰/۱/۳۰    | ۱۳         |

## آقای دولو شخصا بازدید فرمایند

در جوار بیمارستان مسلولین بوعلی چند هزار متر زمین محصور است که منظره آن فوق العاده زننده است از این نظر اشکالی ندارد زیرا ما با مناظر بدمانوس هستیم مالک یا مالکین با اوصاف که تصور فروش متری دو هزار و سه هزار تومان است به ترکیب و شکل زمین دست نمی برند آیا وجدان آنان راحت و آرام است که این زمین پیاده رون ندارد و مواقع بروز تصادف که غالبا پیش آمده و می آید پیاده ها بکجا پناه برند زیرا بین زمین و خیابان همانند حد فاصلی بچشم نمی خورد که پناهگاه پیاده روها باشد بمن آقای معاون جدید شهرداری تهران مردی فعال معرفی شده اند خوبست این آقای معاون شخصا از محل مزبور بازدید فرمایند و صاحبان آنجا را مجبور به عقب نشینی کنند زیرا مقررات و قوانین مربوطه به توسعه معابر و زیبایی شهر این اجازه را میدهد، ولی میدانم تا شخص ایشان تشریف نبرند عملی انجام نخواهد گرفت.

عـ

\*\*\*

## يك پیشنهاد بشرکت واحد

• آقای نویسد شرکت واحد چند دستگاه از اتوبوسهای بنز خط را بردارد و بجای آن چند دستگاه اتوبوس دو طبقه داخل خط کند این موضوع سبب می شود که مسافر کمتر در صفهای طویل این خط معطل بماند.



## تقاضائی از مجلس شورایملی

• مدتی است که جلسات مجلس شورایملی تشکیل میشود و اینجانب که یکی از مستخدمین روز مزد یکی از داوران دولتی میباشم، مدت هفت سال است که باوضع روزمزد انجام وظیفه میکنم و از مزایائی که به مستخدمین رسمی تعلق میگیرد محروم نه من تنها محروم بلکه هزاران کارمند در نتیجه دهها هزار نفر خانواده آنها از این مزایا بی بهره مانده اند، خلاصه کلام اینکه از مجلس شورایملی تقاضا دارم هرچه زودتر در تصویب لایحه استخدامی که چشم هزاران خانواده بر آن است اقدام نمایند.

مهدی-م

\*\*\*

## پس از سی ماه تلفن مرا نداده اند

• سی ماه است که تقاضای تلفن کرده ام، دکتر هم هستم، شماره فیش من ۴۴۴۷۱ است. شنیده ام که تافیش شماره ۴۵ هزار تلفن را داده اند ولی مال مرا با توجه باینکه دکتر هستم و لازمه کارم میباشد نداده اند. این موضوع هم جریانی دارد که برای شما میگویم تا پی بمفهوم «دلبر جانان من برده دل و جان من .....» ببرید. بعد از اینکه دیدم تلفن مرا سروفت ندادند دست بکار شدم. شرکت تلفن گفت از شبکه جدید عشرت آباد بشما تلفن میدهم، رفتیم بشبکه عشرت آباد مراجعه کردیم گفتند مربوط به شبکه سانترال است، رفتیم شبکه سانترال گفتند شماره آزاد نداریم مربوط بهمانست برگشیم بشبکه عشرت آباد گفتند شماره های مانتام شده، ناچار دست بدامن وزیر وقت شدیم آقای وزیر بمندرس ارغنده دستور دادند که تلفن مرا بدهند، بمندرس ارغنده هم به شبکه عشرت آباد تلفن کرد و گفت تلفن مرا بدهند شبکه عشرت آباد بعد از مدتی دوندگی گفت هر وقت شماره آزاد داشتیم شما را خبر میکنیم این آقا مسخره نیست من يك طبیب این مملکت هستم اگر خارج نوبت نداده اند سرنوبت هم فعلا که نمیدهند، من اگر پولم را به نزول میدادم الان دوشماره تلفن از نزول آن پول خریده بودم.

دکتر اردویادی

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| اطلاعات | ۱۳۴۰/۱/۳۰    | ۱۴         |

خبرنگار ما در بندر شاه مینویسد چندروز قبل با راهنمایی آقای محمد شبستانی سربازرس ناحیه ۳ شیلات مازندران مامورین پلیس راه آهن بندر شاه از شخصی بنام اردبیلی مسافر قطار سریع السیر در حدود ۱۷ کیلو خاویار قاچاق کشف کردند .  
خاویار های قاچاق ضبط شد و با دستگیری اردبیلی جریان تحت رسیدگی قرار گرفت .

### کشف کالای قاچاق

خبر نگار ما در بندر عباس می نویسد: چند روز قبل مامورین دسته ژاندارمری جزیره قشم مقدار زیادی کالای قاچاق از قبیل شکر و روغن کفش و پارچه و غیره در این منطقه کشف کردند .

کالای مکشوفه طی صورتمجلس به گمرک قشم تحویل داده شد و برای دستگیری قاچاقچیان اقدام گردید.

خبرنگار ما در زاهدان مینویسد چند روز قبل مامورین ژاندارمری زاهدان در سی کیلومتری این شهرستان از شخصی بنام «کندل» در حدود ۴۶ کیلو تریاک کشف کردند .  
کندل بازداشت شد و تریاک های مکشوفه تحویل سازمان مبارزه با مواد مخدره گردید .



| نام                | تاریخ انتشار  | شماره |
|--------------------|---------------|-------|
| نامه اتاق بازرگانی | اردیبهشت ۱۳۴۱ | ۱۱۶   |

## تعقیب کنندگان چك بی محل بوسیله ادارات شهر بانی

### موجب رفع بعران فعلی میشود

آقای عیسی، بیزادی شرحی درباره تعقیب کنندگان چك بی محل به دفتر مجله اطلاق ارسال داشته اند که عیناً بدون هیچگونه اظهار نظری چاپ میشود .

منشأ بعران اخیر اقتصادی بیشتر بخاطر عدم اعتمادی است که افراد نسبت بیکدیگر پیدا کرده و اطمینانی که بین آنان موجود باشد سلب شده و مسلم است مادام که علت رفع نشود ملول از بین نخواهد رفت و یگانه علتی که برر کرد امر افزوده عدم اطمینان باسناد معموله و بطور جریان وصول در دوائر قضائی است که واضعترین و معمول ترین نوع آن چك رسفته است در حال حاضر در بازار چك بی محل متداول و معمول شده و حقیقت این است که وقتی چك فلان شخص معروف بازگشت میشود برای افراد عادی برگشت آن عیب و عاری نیست و چون صاحب چك باید ماهها دوائر قضائی را طی کند و وقتی بعد از مدت‌ها توفیق یافت موضوع دوستانه حل میشود و اثر تعقیب از بین میرود زیرا تعقیب کننده خسته شده و باهر پیشنهادی موقت میکند بنابراین شایسته است در این باب سعی بیشتری شده و مریکین صدور چك با سرعت تعقیب تا از این عمل خطر ناك جلو گیری شود .



|         |              |
|---------|--------------|
| نام     | تاریخ انتشار |
| دیپلمات | ۱۳۴۱/۱۰/۱۲   |

## در سازمان آب و برق خوزستان چه خبر است ؟

راجع به سازمان آب و برق خوزستان و مخارج زیادی که بابلند نظری در این دستگاه میشده حرف های زیادی میزنند و چندی پیش گفتند قریب یک هزار و چهار صد دستگاه «کولر» بدون انجام تشریفات مالی خریداری کرده اند. و روزی نیست که چند نفر ماشین نویس و کارمند با حقوقی چند برابر حقوق وزارتخانه ها استخدام نکنند. در بین مقاطعه کاران و بسته به این سازمان کسانی هستند که ظرف چند سال اخیر میلیاردها ریال استفاده کرده و ابداً دولت از وجود آنها خبر ندارد و بسیاری اخبار جالب از جریانهای مالی این دستگاه شنیده میشود. حتی عده ای معتقدند که پیشکار دارائی سابق خوزستان را که از سوء جریانات این سازمان اطلاع پیدا کرده بود ظاهراً و به عنوان ترفیع شغلش را تغییر دادند.

بهر صورت برای مطلعین و طبقه کنجگاو این ابهام باقی است که دولت چگونه این دستگاه وسیع پر نعمت را بدون تدوین کنترل و نظارت آزاد گذارده که بصورت دولت مستقلى هر کاری که بخواهد بکند رئیس این سازمان که چون با اسعبداد و قعالی است طبق مفاد قانون محاسبات عمومی باید کارهای مالی اش مورد کنترل و نظارت دولت قرار گیرد تارفع هر نوع سوء تفاهمی بشود و در محافل مختلف بحث های زیادی که بر سر این سازمان میشود از میان برود.





# جنگل ساعی در چنگال مردم ساعی

بارها گفته اند که  
 لیست اشخاصی که جنگل  
 ساعی را میان خود تقسیم  
 کرده اند منتشر خواهند کرد  
 ولی نه تنها از انتشار لیست  
 مزبور جلوگیری شد بلکه  
 برندگان ساعی جنگل ساعی  
 بناهای مجللی نیز که  
 مولای ساختمانهای تهران  
 است برپا کرده و عنوان  
 جنگل ساعی به جنگل مولا  
 تبدیل شده و از عجایب اینکه  
 در یک قسمت از این جنگل  
 مولا خیابانی درست کرده اند  
 بنام خیابان وزیران یا وزیر  
 آباد که درست نقطه مقابل  
 محله کاغذ آباد خوزستان  
 است .



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| اتحاد ملی | ۱۳۴۳/۷/۲۸    | ۳          |

### چاره‌اساسی

آقای حسین اساسی از تهران نوشته است در حال حاضر عده زیادی معتاد در کشور وجود دارد که همه هم بواسطه استعمال مواد مخدره ساختگی مسلول شده اند دولت باید فکر اساسی برای این عده بنماید والا تشدید مجازات و زیاد کردن طول مدت زندان فایده‌ای ندارد.

### آموزگاران ملی

آقای احمد افلاطونی نماینده آموزگاران دبستان های ملی مشهد نوشته اند در همه استانها و شهرستانها آموزگاران دبستانهای ملی با حقوق های کم انجام وظیفه مینمایند خوبست حالا که قانون استخدام کشوری در دست تنظیم است دولت فکری هم بحال این عده که تا ۱۵ سال سابقه خدمت دارند بنماید.



|     |              |
|-----|--------------|
| نام | تاریخ انتشار |
| بوس | ۱۳۴۴/۱/۱۷    |

## صد ملیون تومان خرج نگهداری تریاکیها!

هر چند روز یکبار خبر مربوط به کشف چند صد کیلو تریاک در یک گوشه از کشور توسط ماموران ژاندارمری و مبارزه با قاچاق بخش میشود و تازه این یک صد تریاکی است که بمملکت بطور قاچاق وارد میشود و در برابر آن سیل طلا خارج میگردد. از تیرماه سال ۱۳۳۸ که قانون منع کشت خشخاش با اجرا گذاشته شده دادگستری بتدریج بصورت مرکز رسیدگی به پرونده تریاکیها و افیونیها درآمده و اکنون رسیدگی باین پروندهها قسمت اعظم وقت دادرها و دادگاههای عالی جنائی را در سراسر کشور اشغال کرده و این امر که مانع از رسیدگی بامور حقوقی و جزائی است در واقع دادگستری مملکت را از مسیر اصلی و اساسی خود منحرف ساخته است. گذشته از این بعلت پر شدن زندانها از معتادان بمواد افیونی و قاچاقچیان این مواد و اتلاف قسمت اعظم وقت ماموران انتظامی که مصروف رسیدگی بکار افیونیها و قاچاقچیان میشود وضعی پیش آمده که از هر جهت قابل مطالعه است. دولت از یک سو بمامورین کشف مواد



|            |              |
|------------|--------------|
| نام        | تاریخ انتشار |
| ایران نوین | ۱۳۴۴/۶/۱۴    |

# اجحاف مدارس ملی بمردم

● در وضع موجود کافی است که وزارت آموزش و پرورش تاسیس و توسعه مدارس ملی را تشویق و تقویت کند

● مدارس ملی در تهران و استانها باید گروه بندی شوند

شك نیست که در بین مدارس ملی مدارس یافت میشوند که از نظر توجه و دقت قابل قیاس با مدارس دولتی نیستند، دلیل این مدعا هم توجه غیر قابل وصفی است که مردم باین نوع مدارس دارند، چند مدرسه ملی در تهران مشغول فعالیت است که حقیقتاً آبرو و حیثیتی بدستگاه آموزشی داده، در این مدارس دروس عملی و نظری با نظارت و دقت زیاده تدریس میگردد البته گران هم هست یعنی شهریه زیاد میگیرند.

همانطور که گفته شد مدرسه يك واحد اقتصادی است یعنی يك مدیر مدرسه ملی اگر برایش صرف نکند در مدرسه را خواهد بست ولی این مساله شاید موجب اجحاف و تعدی شود هیچکس نمیگوید فلان مدرسه ملی که خوب کار میکند و توجه و اعتماد عمومی را جلب کرده با مدرسه دیگری که اصولاً نباید باز باشد یا محصل ندارد در يك سطح قرار گیرد و بيك مبلغ شهریه بسازند، این ظلم و بقیه در صفحه ۵



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| خاک و خون | ۱۳۴۴/۷/۲۵    |

# وزارت مدارس!

## یا وزارت توسعه تبعیض!

به موجب این طرح از سال آینده  
وزارت آموزش و پرورش از  
احداث دبیرستان جدید خودداری  
خواهد نمود و ضمن واگذاری  
تعلیمات متوسطه نظری به مردم  
تمام امکانات مالی و انسانی خود  
را در راه تعلیم تعلیمات پنجاه  
ابتدائی در سراسر کشور و تکمیل  
و توسعه مؤسسات آموزش فنی و  
حرفه ای بکار خواهد برد.

|        |              |            |
|--------|--------------|------------|
| نام    | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| خراسان | ۱۳۴۶/۹/۱     | ۳          |

### گزارشی از کمبود دبیر در تربیت جام

**کمبود دبیر تأمین نشد**

با اقدامات و شکایات عدیده اولیاء دانش آموزان  
قریب دو ماه از سال تحصیلی میگذرد.  
تا کنون کمبود دبیر در رستگاه های این شهر و  
تأمین نشده و هم اکنون دانش آموزان در حال  
استمرارند.





|      |              |
|------|--------------|
| نام  | تاریخ انتشار |
| آژنگ | ۱۳۴۵/۱۰/۱۹   |

## از خبرنگار آژنگ در اصفهان جریانی که منجر بیازداشت

**عده‌ای در اصفهان شده عده‌ای باتبانی**  
بمترودخانه را به ثبت رساندند و بعد که جریان آفتابی شد  
پرونده‌ها را بردند!

سی و نه سال است اداره ثبت در  
اصفهان تاسیس شده رؤساء و  
کارمندان متعدد بخود دیده بازرسی-  
ها شده لکن جریانی که اخیراً در  
آن رخ داده تا کنون سابقه  
نداشته است که جمعی بجای انجام  
وظیفه و خدمتگزاری بمردم با  
زمین‌خواران دست بدست هم داده  
وبمترودخانه را به ثبت بدهند و با  
کمال وقاحت خود را مالک بدانند  
و بعد هم که می‌بینند خلاف کاری  
آنها طوری است که آفتابی خواهد  
شد پرونده را رها کرده و مفقود  
نموده‌اند.  
اما اصل قضیه از این قرار  
است، شخص زارعی که سابقاً در  
این حدود یعنی ساحل رودخانه  
بقیه در صفحه ۳



| نام         | تاریخ انتشار       | شماره صفحه |
|-------------|--------------------|------------|
| باختر امروز | نیمه دوم آبان ۱۳۴۹ | ۳          |

## سبب واقعی آوارگی

اینکه فردی مجبور میگردد وطنش را ، خانواده اش را ، دوستان و نزدیکانش را و خلاصه هرکس و هر چیزی کشورهای خارج پناه برد علتش چیست هموطنان ما را که برایش عزیز و دوست داشتنی است رها کرده به در شمیخ نشینها و امارات خلیج فارس و کشورهای دور و نزدیک بدنبال چه میگردند ؟ برای پایان دادن به چنین وضع ناگواری چه باید کرد ما در اینجا به اختصار به این سئوالات پاسخ میدهیم :

تمام انسانهایی که در چارچوب یک کشور زندگی می کنند و بموجب قوانین آن کشور تبعه آن کشور شناخته شده اند باید بتوانند در وطن خود کار کنند و از دسترنج واقعی خود بهره مند گردند یکی از وظائف دولت های ملی این است که برای همه مردم در کشور کار ایجاد کند تا مردم آن کشور بتوانند با کار خود زندگی شرافتمندانه و آسوده ای را بگذرانند . اما دولت ایران قادر بانجام این کار نیست . چرا ؟ برای اینکه این دولت نماینده مردم نیست ، دولتی است ارتجاعی که از طرف استعمارگران روی کار آمده و میبایست منافع آنان را تامین کند . دار و دسته ای که در وطن ما حکومت میکنند و شاه در راس آن قرار دارد برای ادامه حکومت خود وسلطه هر چه بیشتر امپریالیسم بر میهن ما ، مجبورند تدابیری بیندیشند که یکی از آنها تقویت سازمانهای ضد مردمی مثل ارتش ، ژاندارمری ، پلیس و سازمان امنیت میباشد تقویت این سازمانها بقیمت گرسنه و بیکار ماندن ملیونها ایرانی زحمتکش تمام میشود . پول هایی که باید صرف رفاه و خوشبختی مردم گردد در جهت تجهیز و تقویت سازمانهای بکار می افتد که شاه و امپریالیسم بتوانند بوسیله آنها جنبش های رهائی بخش مردم ما را سرکوب کنند . بعبارت دیگر دشمنان ما با پول خودمان با انواع سلاح ها مجهز میشوند و سپس با حمله میکنند . این چنین رژیمی که تمام تلاشش بخاطر بقای خویش است چگونه میتواند بفکر مردم باشد و قدمی در جهت منافع مردم بردارد پس وقتی دولت در امر ایجاد کار در کشور ناتوان باشد زحمتکشان را باید از گرسنگی بمرند و یا اینکه بهر شکل ممکن در صدد بدست آوردن دستمزد ناچیزی برای ادامه حیات باشند .



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | آذر ۱۳۴۹     | ۱          |

**آخرین خبر دانشگاه در محاصره پلیس شاه**  
 طبق آخرین خبر واصله ، بدنبال دستگیری سه  
 دانشجوی مبارز دانشگاه حقوق ، ابتدا دانشجویان این  
 دانشگاه دست به اعتصاب و تظاهرات زدند . دامنه  
 این مبارزه تمام دانشگاه را فرا گرفت . دانشگاه تهران  
 بمحاصره پلیس در آمد . پلیس شاه با یورش وحشیانه  
 تعدادی از تظاهر کنندگان را دستگیر و زندانی نمود .  
 مبارزه دانشجویان با شلّت هر چه تمامتر برای آزاد  
 ساختن دانشجویان زندانی ادامه یافت . بر اثر تشدید  
 مبارزه دانشجویان ، رژیم گامی بعقب نشست و مجبور  
 شده است تعدادی از دانشجویان زندانی را آزاد کند .  
 اما دانشجویان اعلام داشته اند که تا آزادی کلیه رفقای  
 زندانی خود بمبارزه ادامه خواهند داد . از جمله  
 شعارهایی که در این تظاهرات داده شده بدین شرح  
 است : « این مار زخمی است که بخود باید کوبیده شود » .  
 « همتی ای هموطن ، ایران برباد رفته را باید نجات داد » .  
 « آزادی ، آزادی ، زندانیان سیاسی را ، آزاد اگر  
 نسازید ، از پا نمیشینیم » . « جلال مرگت باد » .  
 « اتحاد و مبارزه مشترک محصل - کارگر - زحمتکش  
 پیروز است » . بدنبال توسعه فعالیت دانش جویان رژیم  
 مجبور به تعطیل دانشگاه شده است .



| نام         | تاریخ انتشار       | شماره صفحه |
|-------------|--------------------|------------|
| باختر امروز | نیمه دوم بهمن ۱۳۵۰ | ۱          |

## اخبار

● در مراسم تشییع جنازه شهید مرتضی شفیعیها در قزوین علیرغم پیش‌بینی‌های قبلی پلیس تظاهرات شدیدی از طرف مردم بعمل آمد. این حرکت خودبخودی مردم نشانه شدت نارضایتی آنها از رژیم و نیز احترامی است که نسبت به عناصر انقلابی خلق دارند. پس از چند انفجار در مؤسسات امریکائی در شیراز شهید شفیعیها به‌مراه دو تن دیگر از یارانش (حسین محمودیان و محمدرضا احمدی) در حادثه دانشگاه شیراز بقتل رسید. با وجودی که دولت اعلام داشت که آنها هنگام بمب ساختن از بین رفته‌اند ولی شایع است که عوامل رژیم آنها را کشته‌اند. با توجه به شیوه‌های جنائی ساواک و تشکیل «واحد مرگ» امکان صحت این شایعات زیاد است.

● در آخرین لحظه اسامی عده‌ای از دستگیرشدگان مراسم تشییع جنازه مرتضی شفیعیها بدست رسید :

- ۱ - فقیهی ۲ - حسین اولیاء ( دانشجوی سال سوم اقتصاد )
  - ۳ - منصور علی خانی زمانی ۴ - محمد ابراهیم
- « بقیه در صفحه ۴ »





|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| ناطق خراسان | ۱۳۵۱/۸/۲     |

رضا بیک زاده

## گرمسلمانی از این است که حافظ دارد وای اگر از پس این روز بود فردائی شرکت واحد مشهد چرا توجه نمیکند ؟

نمی دانم ما مردم چرا تا این حد از واقعیت ترس و وحشت داریم چرا اگر کسی میب کارمان را می گوید بجای آنکه تشکر کنیم بمقابله و مبارزه برمیخیزیم و در صددیم — م — برایشی نگرانی فراهم کنیم و همین خودخواهی و خودپرستی هاما باید عتب ماندگی اجتماعی ما مردم شده است .

مناب لزوم و براساس شکایتهای عدیده ای که بدقت مرکز

روزنامه از وضع تاثیر انگیزی که شرکت واحد مشهد در اسر اهلاب و ذهاب شهری بوجود آورده مطلبی نوشته و نواقص و علل بوجود آمدن و وضع موجود را گوشزد کردیم و تذکر دادیم شرکت واحدی که قادر به انجام اهلاب و ذهاب شهری نیست چرا هر روز با گرفتن خطوط حومه شهر مشهد و تاسیس آژانس و تور و مددا در دمرگ مختلف دیگر جان مردم را بلب می رساند .

شما آقای مدیر عامل شرکت واحد که از ماشین آخرین سیستم استفاده می کنید اگر يك روز پیش بهاید که حدود نهم ساعت در یکی از ایستگاهها منتظر اتوبوس باشید چه کلماتی را انتشار مسئولین ص ؟





| نام                  | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|----------------------|-----------|------------|
| مجله تهران اکونومیست | ۱۳۵۳/۵/۵  | ۵          |

## انتظارات مردم اهواز

\* ساکنین خیابان داریوش از مسئولین امور استان انتظار دارند جهت انتقال دادن کارگاههای درب و پنجره سازی که با سروصداهای گوش خراش جوش کاری خواب و خوراک را به آنها حرام کرده اند چاره اندیشی بشود .

\* مردم اهواز از اطلاق اصناف انتظار دارند در وضع قیمتها کنترل موثرتری معمول گردد.

\* مردم اهواز در تسریع کار کابل کشی و رفع مشکلات از نظر خرابی تلفنها از مسئولین شرکت مخابرات انتظارات منطقی دارند.

\* مردم اهواز ضمن قدردانی از فعالیت های شهردار اهواز در عمران و آبادی شهری و دفاع از حقوق کارگران سراسر کشور انتظار دارند در امر اسفالت این شهرستان و لکه گیری خیابانهای فرعی و اصلی تسریع گردد.

رکنی



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| بورس | ۱۳۵۴/۴/۱     | ۱۴         |

## برای مشکل نان چه تدبیری اندیشیده شده؟

### نامه وارده

است که هر شب تکرار میشود و تاریک روز و دو روز نیست و اگر موفق نشدید در فرصت مناسب و در راس موعد پخت به نانوائی مراجعه نمائید شبهای دیگر را نیز میبایست بدینموضوع سیری نمائید البته این موضوع برای افرادی که در زهدان مسکن ندارند زیاده مسئله مهمی نیست چون با اندیشیدن تدبیر و کمین کردن در انتظار پخت نان میتوان بهر شکلی گلیم پخت نان میتوان بهر شکلی گلیم را از آب برون آورد و الوسی بکلیف مسافرینی که بعزت بعد مسافت یا عوامل دیگر تاخیر در بین راه در چنین موقعی از شب وارد شهر میشوند و استطاعت شیراز - گزارش خبرنگار ندارند و احتمالاً در هتل هم ممکنست غذائی در آن موقع در دسترس نباشد چیست؟ مسئولان امر با تکرار این مراتب برای حل این مشکل مردم تاکنون چه تدبیری اندیشیده اند؟

م - امیر مرادی

● شهزادهان به سبب موقعیت خاص جغرافیائی محل عبور و مرور بسیاری از مسافرین خاصه افراد توریست است ، این شهر با وجود آنکه در شمار شهرهای پیشرفته این منطقه محسوب میگردد و در واقع مرکز استان است معهداً غالب اوقات در آن نکاتی به چشم میخورد که انسان را بیاد عهد گذشته میاندازد از آن جمله کمبود نان در این شهر است بدین معنی که اگر بر حسب ضرورت خوالی ساعت ۵ یا ۷ بعد از ظهر یا بهتر بگویم اول شب برای گرفتن یک نان به نانوائی مراجعه نمائید بتوان فریدید جواب رد خواهید شنید که نان نداریم یا پخت تمام شده است و امثال آن و شما مجبور خواهید بود بدون بمانید و اگر هم غفلتاً همان ناخوانده ای برایتان آن شب هنگام رسید با عرق شرم از او بشام دعوت نمائید این مسئله ای



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| بورس | ۱۳۵۴/۴/۵     | ۱۴         |

## کمبود آب وترکیدن لوله‌های آب در مشهد

مشهد - هر سال در فصل تابستان شهر مقدس مشهد با ازدیاد زوار و کمبود آب روبرو شده و مسئولین شهری هم باین امر کمتر توجه مینمایند.

ظریفی می‌گفت همه زوره در گوشه و کنار مشهد لوله‌های منشعب آب ترکیده و ضرر هائی بهار می‌آورد و با اینکه گویا مدیر عامل اسبق سازمان آب قراردادی با شرکت های آبفر و ایرانییت منعقد نموده که لوله‌ها و کنترها تا سال ۱۳۵۷ به يك نرخ تحویل سازمان گردد ولی گفته میشود لوله‌های کهنه

و فرسوده را بجای لوله‌های سالم کار گذاشته‌اند که نتیجه آن ترکیدن لوله شده و در نقاط مختلف شهر منازل اشخاص را تهدید بویرانی می‌کند و کارکنان دایره نگهداری سازمان مزبور بعد از يك ساعت یا بیشتر یا کمتر موقعی که به محل واقعه میرسند کار از کار گذشته است و بهمین جهت مردم همه روزه برای تجربه خسارات ناشی از ترکیدن لوله‌ها به موسسه مزبور مراجعه می‌کنند و چون جواب قانع کننده‌ای به آنها داده نمیشود اجباراً به دادگستری پناه می‌آورند که طی دو فقره پرونده به شماره های ۱۸۵ - ۵۴ و ۱۸۴ - ۵۴ آقایان مصدقیان و حکیمی علیه سازمان آب شکایت نموده‌اند امید است استاندار مقتدر خراسان برای رفع مشکل مردم در این زمینه دستور اقدام صادر نماید.



| نام                | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------------|--------------|------------|
| مجله رستاخیز روستا | آذر ۱۳۵۴     | ۳۰         |

اهالی روستای  
 احمدآباد  
 می گفتند:  
 با اینکه بیشتر  
 روستازادگان این  
 ده علاقه مند به  
 ادامه تحصیل  
 هستند، اما به خاطر  
 نداشتن مدرسه  
 راهنمایی تحصیلی  
 نمی توانند ادامه  
 تحصیل بدهند



| نام                | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------------|--------------|------------|
| مجله رستاخیز روستا | آذر ۱۳۵۴     | ۳۱         |

وقتی از جوانان  
 روستائی احمدآباد  
 پرسیدیم که  
 آیا به مدرسه  
 می روید، گفتند :  
 به کدام مدرسه  
 برویم، روستای  
 ما تا کلاس پنجم  
 بیشتر ندارد و ما  
 مجبور هستیم  
 تا همین قدر  
 تحصیل کنیم و  
 بعد به پدرمان  
 در کارهای مزرعه  
 کمک کنیم





| نام                | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------------|--------------|------------|
| مجله رستاخیز روستا | دی ۱۳۵۴      | ۷          |

## حرفهای مردم روستای ولیان

برای آشنائی با مردم روستای ولیان و آگاهی از مشکل های آنها گزارشگر مجله برای گفتگو با چند تن از اهالی به محل رفت . در نتیجه توانست مقداری از مشکل های مردم را بداند . مردم روستای ولیان احتیاج به کارگر بیشتر دارند . ولی فکر می کنند که کرد های بارزانی می توانند به آنها کمک کنند . زیرا به تازگی سی خانوار از کرد های بارزانی در روستای ولیان مسکن کرده اند . اهالی دهکده خواستار درست شدن دبیرستان در روستا هستند . مردم می گویند که کمبود آب مشکل بزرگ روستای ولیان است .

آنها می گویند : اگر ما آب داشتیم ، می توانستیم به روستای خود رونق زیادی بدهیم . اگر وزارت تعاون یا کشاورزی در کندن چاه عمیق به ما کمک بکند وضع دهکده روبراهتر خواهد شد . مردم روستای



ولیان می گویند که آب رودخانه بدون استفاده مانده است . اگر روی رودخانه سیل بند بسته بشود، می توان از آب این رودخانه استفاده زیادی کرد .

روستای ولیان برق ندارد . درحالی که برق از ۸ کیلومتری دهکده می گذرد . روستائیان می گویند :

ما در دهکده چوب صنوبر داریم . اگر برق هم داشتیم می توانستیم یک کارخانه چوب بری در دهکده درست کنیم . ولی الان مجبور هستیم که چوب های خود را به چوب فروش های تهران بفروشیم .

عده ای هم درخواست کابل کشی برای تلفن داشتند و وقتی که با تعجب گزارشگر ما روبرو شدند گفتند که برای معامله با شهر اگر تلفن داشته باشند می توانند کار ها را هرچه زودتر و بهتر به انجام برسانند .



| نام                | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------------|--------------|------------|
| مجله رستاخیز روستا | اسفند ۱۳۵۴   | ۶۲         |

## برای آبادی روستای ما...

مطابق گزارش خبرنگار ما از رامسر اهالی روستای «میان لات» مدتهاست در انتظار تامین روشنایی برق و احداث پل بر روی رودخانه هستند. روستای میان لات از توابع رامسر است. اهالی این روستا به کار کشاورزی و دام داری مشغول هستند. هنوز پلی بر رودخانه روستای میان لات رامسر احداث نشده است. به همین جهت اهالی ضمن عبور از يك سمت رودخانه به سمت دیگر با مشکل روبرو هستند. چون آب رودخانه بالا می آید و آن ها جرات نمی کنند از رودخانه عبور نمایند. اهالی روستای میان لات می گویند: برای اینکه روستای ما هم مثل روستاهای دیگر آباد شود خوب است به نیازهای ما نیز رسیدگی شود.



## ۱۰ کیلو متر پیاده روی روستازادگان در روز!

نامه‌ای به امضای عده زیادی از روستا زادگان دانش آموز روستای «کیکانلو» برای ما فرستاده شده است. این عده در نامه‌شان نوشته‌اند: ما در ده خود دبیرستان نداریم. برای ادامه تحصیل مجبوریم به ده دیگر برویم. روستای ییکانلو از توابع یجنورد خراسان است. ما دانش آموزان همه روزه ۵ کیلومتر پیاده روی می‌کنیم. این راه پیمانی اجباری است. زیرا فاصله ده ما تا ده دیگر که دبیرستان دارد ۵ کیلومتر است. صبح‌ها مجبوریم راه پیمانی کنیم. خود را به مدرسه برسانیم. وقتی به حانه و به ده مان می‌رسیم شب است و هوا کاملاً تاریک تاریک. ما در حدود سی نفر دانش آموز هستیم. با هم صبح‌ها از ده خود به راه می‌افتیم. باز با هم از ده دیگر به ده خود برمی‌گردیم. یعنی در یک روز ۱۰ کیلومتر پیاده روی می‌کنیم. البته وقتی شب‌ها برمی‌گردیم یا سگ و گربه هم‌رو برو می‌شویم. ناچاریم یکدیگر را دل‌داری بدهیم. تا از گربه و سگ نترسیم. اگر مقام‌های مسئول برای ایجاد دبیرستان در روستای ما اقدام‌های لازم به عمل آورند، ما را از ۱۰ کیلومتر پیاده روی اجباری در روز خلاص خواهند کرد.





|                    |              |
|--------------------|--------------|
| نام                | تاریخ انتشار |
| مجله رستاخیز روستا | مهر ۲۵۳۵     |

### اهالی بولین زهرا :

● برای تأمین برق روستا ، ماهها سرگردانی کشیدیم ، بامخارج سنگین وسایل لازم را خریدیم ، اما بی فایده بود و نه تنها ضرر کردیم ، بلکه صاحب برق هم نشدیم .

● جاده و راه را برای بردن محصولات کشاورزی به شهر می خواهیم ، اما اگر به خاطر کم آبی محصولاتمان از بین برود ، چه چیز را باید به شهر بوسانیم ؟

● آقای کاوند مستخدم بخشداری است ، اما چون همه کارهای بخشداری را او انجام می دهد ، ما او را آقای «بخشدار» می شناسیم

● نزدیک به دو ماه است که به باغ های میوه ما آب نرسیده و محصولات کشاورزی ما در خطر خشک شدن است





|       |            |
|-------|------------|
| نام   | تاریخ نشر  |
| آینده | ۱۳۵۶/۱۲/۲۶ |

## اعتصاب کارگران پست

از روز ۱۰ بهمن ماه ۵۶ پیش از ۸۰۰ نامه رسان زحمتکش تهران دست به اعتصاب زدند. آن ها به عنوان اعتراض کار را رها کرده و در مرکز و مناطق پستی جمع شدند.

خواست های نامه رسان ها از این قرار بود:

افزایش حقوق و دستمزد، احتساب ۶ سال سابقه، ۱۵۰۰ نامه رسانی که از سال ۴۹ استخدام شده اند و امسال به استخدام رسمی درآمده اند، بی آنکه سابقه ۶ ساله آنها به حساب آید، افزایش خرج بنزین و نگهداری موتورسیکلت ها که حتی یک صد م مبلغ مورد نیاز هم نیست، پرداخت کامل حق لباس که هر سال پرداخت می شد و امسال رژیم خیال دارد آن را بالا بکشد.

از ظهر ۱۲ بهمن، کارکنان اداری پست به اعتصابیون پیوستند. آنها هم خواستار افزایش حقوق و دستمزد خود متناسب با افزایش سریع قیمت ها بودند. سرانجام یکپارچگی و همبستگی کارگران نامه بر و کارمندان اداری، پست کشور را وادار به عقب نشینی سریع و پذیرش پاره ای از خواست های زحمتکشان پست کرد و وزیر پست و تلگراف و تلفن رسماً اعلام داشت که "حقوق کارکنان پست زیاد می شود" ۱۰ و وعده داد "امکانات رفاهی بیشتری را با اعتباری که در نظر گرفته شده است از لحاظ حقوق و مزایا و ضوابط استخدامی و سایر برنامه های رفاهی در اختیار آن ها بگذارد" (کیهان ۱۳ بهمن ماه)

کارگران و کارمندان به وعده های توخالی وزیر اعتنایی نکردند و قرار شد تا رسیدن به حقوق حقه خود همچنان به اعتصاب ادامه دهند.



## اعتصاب کارگران شرکت فلور

۱۳ هزار تن کارگران شرکت فلور که در اصفهان مشغول ساختن پالایشگاه این شهر هستند ، ماه گذشته دست به اعتصاب وسیع و پرشوری زدند .

خواست های کارگران عبارت بود از : اضافه دستمزد ؛ پرداخت پول یکساعت از وقت رفت و آمد بین کارخانه و محل سکونت کارگران و محل کارخانه بسیار زیاد ( است ) و ایجاد سالن غذاخوری .

کارفرما پس از اعلام اعتصاب از جانب کارگران ، ابتدا به تهدید متوسل شد و چون تهدیداتش در کارگران موثر واقع نشد ، ژاندارمری و گارد مبارزه با "اخلالگران" را به کمک طلبید .

کارگران در برابر تهاجم مأموران تسلیم نشده و حتی موفق شدند که آنها را از محوطه کارخانه بیرون بیاورند . پس از سه روز کارفرما که یکپارچگی و تسلیم ناپذیری کارگران را دید ، خواست های آنان را قبول کرد و یکساعت اضافه کار در حق کارگران منظور کرد . اما پس از ۱۵ روز حتی حقوق سه روز اعتصاب را از دستمزد کارگران کم کرد و لی کارگران با یادآوری تجربه ی اعتصاب به کارفرما حالتی کردند که اجازه نخواستند داد با آنها اینگونه رفتار کنند و حقشان را تا آخرین دینا نخواهند گرفت .



| نام  | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|------|-----------|------------|
| جنبش | ۱۳۵۷/۱/۲۱ | ۲          |

## حکومت جلادان خود را تشویق می کند

حکومت آدمکش ایران مدعی شد که رئیس شهر با نی تبریز را به علت بد رفتاری با مردم خلع درجه و از کار برکنار کرده است، ولی حقیقت جز این است و به سبب مسلسل کشیدن به روی مردم از همانا و لصبح برکنار شده است، دلیل این مدعا سرهنگ رضا رزمی رئیس شهر با نی قم است که پس از آن کشتار بیشترمانه بایک درجه ترفیح سرتیپ و رئیس شهر با نی آبادان بد تا در آنجا به هوای رسیدن به سر لشگری کشتاری دیگر را به بیندا زد.

| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| رستاخیز | ۲۵۳۷/۵/۳۰    | ۹          |

## نامه های کوتاه از خوانندگان

### مشکل برقراری مستعمری

● یکی از نارسائی های قانون که بهت کاغذ بازی و ملی تشریفات زائد و دست و پا گیر تا کنون متداول و معمول است مسئله برقراری حقوق و وظیفه برای امرار معاش عاقله مستخدم فوت شده است زیرا تا تعیین پرداخت مستمری چندین ماه بلکه یکسال طول میکشد و معلوم نیست بازماندگان در این مدت چگونه بایستی بار هزینه های زندگی را بر دوش خویش تحمل کنند. چادارد ترتیبی داده شود که بمحض در گذشت مستخدم بدون اتلاف وقت نسبت به برقراری حقوق و وظیفه برای بازماندگان او سریعاً اقدام شود. محمد رفائی

### کوی ساغری سازان اسفالت ندارد

● کوی ساغری سازان رشت که زمانی از بهترین محلات این شهرستان بسود مستدی است مسود بی توجهی شهرداری واقع شده است و با اینکه بارها به ساکنان این کوی- وسیع و صدها اسفالت خیابان و کوچه ها را دادماند متأسفانه کاری جز گندن سطح خیابان و آگوسازی محلات اقدام دیگری نکرده اند و در حال حاضر در خیابانها و کوچه های این کوی به علت گرد و خاک نمیتوان عبور کرد و بهین لحاظ اهالی ساغری سازان از مقامهای مسئول درخواست دارند نسبت به اسفالت خیابان و کوچه های این محله اقدام کنند.

رشت- اصغر سیدمقدم

### راه شیخ زاهد محله خاکی است

● باقر ارسیدن تانستان و گرم شدن هوا، رفت و آمد در جاده شیخ زاهد محله زیاد شده و چون جاده شیخ زاهد محله خاکی است گرد و خاک ناشی از حرکت وسایل نقلیه عبوری سلامت و بهداشت ساکنان اطراف جاده را بمخاطره انداخته است ضرورت ایجاد میکند که مسئولان امر برای رفاه حال مردم این منطقه نسبت به اسفالت جاده پررفت و آمد شیخ زاهد محله اقدام کنند.

چابکسر- کیوان کوشانفر

### جاده ناهموار برارزجان- گناوه

● جاده ارتباطی بندر ریگ به برارزجان- گناوه و شهرهای هموار به علت هم کف بودن با سطح زمین و بر اثر طغیان رودخانه های اطراف هر سال دچار خرابی میشود و در ریزش هر بارانی و جاری شدن هر سالی قسمتی از جاده از بین میرود. اگر اداره کل راه و ترابری استان ترتیبی بدهد که جاده ارتباطی بندر ریگ را بلندتر از سطح زمین بسازند، بطور حتم جاده بر اثر جاری شدن سیل از بین نمیرود و مردم میتوانند با آرامش و آسایش فکر به رفت و آمد از جاده مزبور ادامه دهند.

بندر ریگ- عبدالرحیم باقرتاش

|         |              |            |
|---------|--------------|------------|
| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
| رستاخیز | ۲۵۳۷/۵/۳۰    | ۱۶         |

## معاون عمرانی استانداری گیلان: تهران نمیگذارد سیمان به استانها برسد

### ● سهمیه سیمان گیلان باید در بهار و تابستان افزایش یابد.

● بندرپهلوی- خبرنگار رستاخیز- در فصل بهار و تابستان که فصل فعالیتهای ساختمانی در گیلان است باید سهمیه سیمان این استان بیشتر شود تا مردم بتوانند به کارهای ساختمانی بپردازند. مهندس انصاری معاون عمرانی استانداری گیلان ضمن بیان مطلب فوق در جلسه فوق العاده انجمن شهر بندرپهلوی افزود در تابستان در مناطق جنوب به لحاظ گرمای شدید امکان فعالیتهای ساختمانی و عمرانی کمتر است در مقابل باید شمال کشور را مورد توجه قرار داد وی یاد آور شد هوای گیلان به لحاظ وضع اقلیمی خاص در ۹ ماه سال بارانی است و در این مدت فعالیتهای ساختمانی چندانی نمیشود و در عوض فصل ساختمان در ماههای بهار و تابستان است.

مهندس انصاری که در پاسخ اعضای انجمن شهر بندرپهلوی درباره کمبود سیمان ورکود برنامههای عمرانی در این شهر سخن میگفت اظهار داشت. کل سهمیه گیلان ۱۴ هزار تن است که عملاً ۱۲ هزار تن تحویل میگردد و دوهزار تن بقیه را مرکز به دلایل و بهانههای مختلف تحویل نمیدهد و به عبارت دیگر تهران نمیگذارد سیمان به استانها برسد به همین جهت تحویل سیمان بیش از سهمیهای که کمیته سیمان برای شهرستانهای گیلان تعیین کرده امکان پذیر نیست.





| نام     | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|---------|--------------|------------|
| رستاخیز | ۲۵۳۷/۵/۳۰    | ۶          |

## در انجمن شهرستان قم: رستوران‌های بین راه همچنان اجحاف می‌کنند

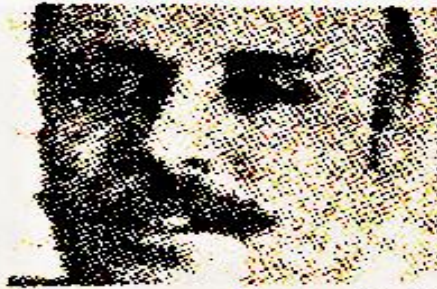


● قم - خبرنگار رستاخیز - رستوران‌های بین راه همچنان به مسافران اجحاف می‌کنند و هنوز ضوابط معینی برای عرضه غذا و خدمات تعیین نشده است. این موضوع در هفتاد و هفتمین جلسه انجمن شهرستان قم مطرح شد و ابوذری یکی از اعضای انجمن گفت چند روز قبل هنگام مراجعت از تهران ناچار به توقف در جلوی یکی از کافه‌های بین راه شده و مشاهده نمودم که کافه دارها تسایع نرخ مسمی نیستند و هر میلی که بخواهند از نوشابه و غذا درصافت می‌کنند، برای مثال برای یک پرس چلو کباب مبلغ ۱۸۰ ریال و چلو گوشت ۵۰ ریال مطالبه می‌نمایند با تجسسی که در محل کافه نمودم تابلویی که نرخ غذا و نوشابه‌ها در آن ذکر شده باشد مشاهده نکردم و از مسئولان درخواست کردم که این موضوع که ارتباط مستقیم به رفاه گروه کثیری از مردم دارد توجه خاص نموده و صاحبان رستوران‌های بین راه را به اجرای مقررات و ضوابط مربوطه ملزم سازند.





| نام       | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|-----------|-----------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۸/۲۶ | ۷          |



● هزار یزدانی

## علاوه بر هزار یزدانی

علاوه بر هزار یزدانی که برآورد میشود که حداقل ۳ برابر ارزش کل تمام تلمیسات و شرکتها و مستغلاتی که در مالکیت دارد از بانکها وام گرفته و قسمت اعظم آنرا به خارج منتقل کرده است، در پشت پرده صحبت از کسان دیگری میشود که در سالهای اخیر جای هزار فامیل را گرفته منتها آنرا به صد فامیل تقبیل دادند و در تمام هندوستان و بخور و بخور هاستان درگاه بود درباره اینها این زمزمه بگوش میرسد که خیلی بیشتر از میزان لروقی که در ایران دارند و با کارخانهها و تلمیساتی که مالک هستند از بانکها وام گرفته و به خارج منتقل کرده اند و اگر قرار باشد حساب و کتابی در کار بیاید و بانکها برای وصول طلب خود کارخانههایی را که در گرو دارند تصاحب کنند در برخی موارد حتی به نصف طلبشان هم نمی رسند.



| نام       | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|-----------|-----------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۸/۲۶ | ۱۴         |

# انست کائنات فساد

## حکومت ۱۳ ساله هویدائی

● هویدا د فتنی باایران آمد و به خصوصیت هیئت مدیره شیرکت ملی نفت رسید. حتی به لادستی ملی توانست فارسی حرف بیزند و سمدانی د کتیر خائوری بهادر درس فارسی می داد

● به دورانی رسیدیم که آنها بر اساس پشتهم اندازی و درجه استعداد انسان در غارت اموال مردم ارزش می شناسند

● هر کس دارد نر بود و فاسدتر بیشتر در مقامها و مسئولها جانش میگرد

● تغییر و تبدیلیها بگو بنای بود که کسی از صحنه خارج نمی شد فقط از این وزارت خانه به آن وزارت خانه میرفت و از این استانداری به آن استانداری



| نام       | تاریخ نشر  | شماره صفحه |
|-----------|------------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۱۰/۱۵ | ۲۱         |

## وزارت فامیلی

حقیقت این است که وزارت آموزش و پرورش طی دوران وزارت شکوهمند! جناب بانو دکتر پارسای در واقع وزارتی «فامیلی» بود. به این معنی که تمامی قدرتهای وزارتی که می‌بایستی در جهت خدمت ملت ایران و برای قربیت فرزندان این مملکت براه افتد، صرف خانواده‌ی پارسای، سرربی، رجبی، فامیلی، صدر، نبوی و جزآن‌ها می‌شد. اگر بررسی بود برادرزادگان گرانمایه‌ی جناب پارسا مستحق دریافتش بودند. و اگر شغلی در میان بود اول به جنابان بازوکی‌ها، طایری‌ها و جز ایشان نصیب می‌شد و وجهی که بابت «حق‌العلاج» می‌بایستی نصیب معلمان کشور گردد، هر بار که جنابان مدیران کل می‌خواستند برای تفریح یا دیدار فرزندان‌شان به آمریکا و اروپا بروند نصیب‌شان می‌شد.... کوتاه سخن، اطلاعاتی که در زمان وزارت خاتم فرخ‌رو پارسای به آموزش و پرورش این مملکت خورد، در زمان ایلغار مغول نیز نخورد. اطلاعاتی که بایستی برای رسیدگی دقیق به آنها وجود کثیف وی و شرکای قردامش بدادگاه خلق بیابند.



|           |            |
|-----------|------------|
| نام       | تاریخ نشر  |
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۱۲/۱۸ |

کی هستند این خانواده هزار فامیل، که ایران را بین خود تقسیم کرده‌اند و هستی مردم را چاییده‌اند و سر نوشت مملکت را در دست داشتند؟  
کی هستند اعضای این خانواده، که از هزار تقای رهاشان کنی، چون گربه، چهار دست و پای فرود می‌آیند؟

کی هستند این جنات که همه پست‌های دولتی بین آنان تقسیم می‌شد و هیچ احدی را، با هر توان فکر و کارایی میان خود راه نمی‌دادند؟

کی هستند این شجره خبیثه، این فامیل به هم بسته، این هزار فامیل، که هر کس، بیاید، آن‌ها فرمانروایند؟ اگر قاجار باشد، آن‌ها هستند، و وقتی رضاخان به تبری شاه می‌شود، باز هم همان‌ها در راس کارهای مهم قرار دارند. و حتی بعد از انقلاب مشروطیت باز هم همان مستبد های دیروز، صندلی‌های صدارت و کرسی‌های وکالت و پست‌های سفارت را در اشغال داشتند. به کلام دیگری در ساخت اجتماعی تغییری داده نشد.

این‌ها همه چیز را با هم قسمت کردند، بطوری که هر جناحی، بر سر کار بود، آن‌ها بودند، حالا اگر وزیر نبودند، اگر خیلی گندش را در آورده بودند، پست مدیر عاملی يك شرکت بر سود را به آن‌ها وا می‌گذاشتند و نمونه‌اش همین مهندس روحانی بود، که بعد از وزارت، بلافاصله مدیر عامل چند شهرک شد - جایی رفت که پول بیشتری در اختیارش بود. و ایضا مجیدی و... و دیگران و دیگران. و هیچ کدام خانه نشین نشدند و اگر شدند مدت‌اش کمتر از دو ماه و ۶ ماه بود. زندگی شریف‌امامی را مرور کنید، از نخست‌وزیری به ریاست‌سنا رفت و از سنا به نخست‌وزیری باز گشت. قریب را نگاه کنید، خانواده افشار را نگاه کنید. خانواده منصور، علم، فرمانفرما، عضدی و...

اینان چنان تقسیم‌بندی دقیقی دارند، که در هر شرایطی بتوانند سر کار باشند. حتی اگر این مردم، اگر حتی به اردوگاه کمونیسم هم پناه ببرند باز از شر این اوباش هزار فامیل در امان نیستند.

برایستی این «هزار فامیل» همه کاره مملکت چه کسانی هستند؟







## مصائب سیاسی

آخرین فصل از این کتاب اختصاص به مصائب سیاسی عصر پهلوی دارد که این بخش از تاریخ ایران بیانگر انبوهی از فساد و ناتوانی سیاستمداران ایران آن عصر بوده و اموری نظیر بی تفاوتی سیاستمداران نسبت به احوالات مردم، شکایت و دلسردی مردم از حکمرانان و نمایندگان، ظلم و ستم به عامه مردم، سیاست خارجی نا مطلوب، سهم خاندان پهلوی از سیاست و اقتصاد ایران و همچنین انتخابات صوری را شامل می‌شود.

در این فصل از نشریات میهن پرستان، نسیم شمال، جبل المتین، ناطق اسلام، نسیم صبا، نوروز ایران، آرزوها، بابا شمل، مهر ایران، پان ایرانیسم، آزاد، پرخاش، آتش شرق، ایران ما، باختر امروز، جنبش، پرچمدار صلح، نیروی سوم، کیهان، آینده بشر، مهر میهن، گزارش روز، جوان، مصلحت، آهن، مشروطه، کسری و ندای آزادی استفاده گردید.



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المآین | ۱۳۰۶/۵/۱۷    | ۱۸         |

اعلیٰ حضرتنا - از زمامداران و وکلاء مجلس امروزی  
ایران بوی امید بهشام ما بدبختان ذلیلان نرسد  
و مملکت بلبل ما هم از امداد و معاونت و همت و  
وطن دوستی و دیانت آقایان دل بریده پول زیاد و  
قو سرخ چشم حق بین ایشان را پوشیده تجملات  
طهران و صفای لاله زار و تفرج و راحتی یکدفعه  
هوش آقایان را ربوده - و حسادت لباسهای خوب  
و لوازمات خوب اروپائیان از وطن و ملت ایشان  
خاطر آقایان را غرق بحر غفلت نموده - فریاد ملت  
بیچاره بدبخت که همه در اصلاح مملکت و بیداری  
ایشان است و نجات خود از فقدان مذلت در گوش  
آقایان تأثیری ندارد - و دل آقایان هم از ناله های  
گمگاه فقیران و بیچارگان مملکت خبری ندارد -  
داد و فریاد ملت را چون گردوی صدساله یوج میدانند



اعلیٰ حضرتنا - وکلاء امروزی قابل کسار و ناجنی و  
فَاعِل برای ملک و ملت ایران نیستند اینها خوب است  
که چند روزی بر-هم تغییر هوا از طهراندان بیرون  
کرده بجای شان مردمان فعال امین خونگرم را  
یعنی از حزب کارگر مردمانیکه بزحمت نان بدست  
آورده اند نه چون آنان که نان تنبی و بی کفایتی  
خورده اند مقرر و منصوب فرمایند -

اعلیٰ حضرتنا - مگر این مردمان نه سر رشته امور  
ملت و اختیار مملکت در کف دارند ولی قوه  
و جرأت دم زدن در مقابل خارجیان ندارند که  
امروز باین بلاهای ناگوار و غمهای دشوار گرفتار  
آئیم و اجنبیان دست چپاول و دزدی در خانه ما  
دراز کرده بدون اجازه و اختیار و جلوگیری از  
دولت بسمت سیاحت و لباس رویه در ایران وارد  
شده هرچه میخواهند میکنند هرچه دینیه و خزائن  
و جواهرات قیمتی و اجساد پدران و پادشاهان مان را  
ربوده در خارجه بقیمت گزاف بفروخته خرج



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| جل المتين | ۱۳۰۷/۱/۲۸    | ۱۵         |

البقيہ دولتی که مشروطه شد بایستی مدار و اساس  
آن دولت بدست خود ملت باشد و در انتخابات حق  
آراء آزاد داشته باشند ولی يك نكته است که باید  
خوب در آن دقیق شد که آزادی انتخابات که این همه  
قل کلام ما شده همینطور است که ایران و ایرانی  
فهمیده و عمل میکنند؟ آیا این احزاب و اجتماعات  
این همه حوزه و انجمنهایی که يك مرتبه در موقع  
انتخابات از در و دیوار تراشیده میشود و این مرام  
و مسلک نامہائیکہ عباراتش رنگ و برون دارد ظاہرش  
دلقرب و قلی بخش بنظر میاید انتشار میدهند آیا  
آنها همه صورت حقیقی و واقعی دارد؟ و حقیقاً اینها  
تمام دلسوز و خیر خواه ملت هستند؟ بقید بقدم  
جزعده خیلی معدودی خیر، چرا؟ برای آنکه مسالہ  
موقع انتخابات موبینم همین مردم دسته دسته در تحت  
کلمہ حزب فلان و انجمن بهمان اجتماعاتی نموده و بیاناتی  
مینمایند که باید وکیل وکیل ملی باشد آزاد باشد صالح  
بباید تعبیلی نباشد مردم کوشش کنید که وکیل  
صلاحیت دار تعیین کنید بالاخرہ بعد از این همه این  
روضہ خوانیها و ختم مسئلہ انتخاب پرده که از روی  
کار برداشته میشود تازه موبینم همان آتش و کاسہ است  
همان اشخاصی کہ میل ملت نبود با بسم و رسم  
و عروت آنها پیدا نبود کرسی مجلس را اشغال



| نام        | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------------|--------------|------------|
| ناطق اسلام | ۱۳۰۷/۴/۱۴    | ۲          |

## چه شده است

از روحیات يك جا معه و  
احوال اجتماعیه يك ملت ممكن است  
خیلی چیزها راجع بوضعیت حکومت  
و کیفیت تشکیلات و طرز جریانات  
امور و عدالتخانه آن مملکت فهمید  
و همیشه بین احوال اجتماعی و افکار  
عمومی و حکومت يك تناسبی را منتظر  
میره زیرا حکومتها ی فردی همه لغو  
و کلیه اختیارات و عزل و نصبها  
همه و همه بآراة ملت است يك ملت  
بد است با این اختیارات در حال  
خودی و بد بخوبی بها نده از این روی  
است که گفته اند هر ملتی لایق همان  
قسم حکومت است که دارند ما هیچ





رفتار و حرکات چندین ساله ما  
 مسلم است از روی اصول صحیحی  
 نبوده و نیست اینست که دچار بد-  
 بختی و پیدچاری شدیم آنها هیچ  
 نیست مکرستی اخلاق جامعه  
 دارای مسلک نیستیم بقدری خلاف  
 امانت و دیانت دیده ایم از یکدیگر  
 که بکلی سلب اعتماد شده نمیدانیم  
 جامعه چرا انطور شده اند آیا حب  
 مادیات است یا حب شهرت حب  
 جا چشم و کوشش مرا بسته و از  
 معافی غافل شده ایم اگر فرضا  
 استقلال مان منزلزل شود لا قیدی  
 می کنیم آزادی مان تهدید شود  
 خون سردی میکنیم با یکدیگر دروغ



نباید از طرز حکومت و وضع اجزاء  
عدالت و جریانات امور غیر مترقبه  
شکی بود از ملت باید شایع بود  
که چرا عالم بحقوق خود نیست و  
حقوق خود را نتوانند در دست گیرند  
و نتوانند بد را از خوب تمیز بدهند  
پس هر چه هست تقصیر ملت است  
وقتی که احوال اجتماع و افکار  
عمومی ملت کوچک و روحیات  
شان فاسد شد طبعاً تشکیلات هم  
روی پایه غلطی بنا نهاده شده  
آلوقت این وضعیات عدم رضایت را  
ایجاب خواهد کرد باید تصدیق کرد  
راست است اخلاق مایست روحیات همان  
فاسد و قابل استهزاء و تمسخر  
گشته وضعیات اجتماعی ما و طرز  
زندگانی ما هیچ یک از ملل راقیه  
دنیا شبیه نیست و منشأ تمام این  
مفاسد که ما را فرا گرفته است و  
تمام خرابیهای که داریم ناشی از فساد  
اخلاق است



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| نسیم شمال | ۱۳۲۲/۱/۱۱    | ۴          |

## چشم شما روشن !

آقای بخشدار لاهیجان با هزار سلام و  
صلوات مشغول زدو بند هائی برای آقای  
قوام حضرت اشرف « ! » شده است که  
در دوره چهاردهم بوکالت مجلس انتخاب  
شوند ، و یکبار دیگر از نبوغ و دهاء  
خارق العاده خود ممالك محروسه « ؟ »  
ایران را مانند زمان کسری نمایند . .

| نام       | تاریخ انتشار |
|-----------|--------------|
| نسیم شمال | ۱۳۲۲/۱/۱۱    |





## قوام السلطنه بمملکت

### خیانت کرد

شش ماه تنگی و سختی ،  
 شش ماه گر سنگی و بد بختی ، شش  
 ماه اتفاق و شقاق ، شش ماه دروغ  
 و نیرنگ ، شش ماه حقه و تدویر ،  
 شش ماه حيله و خدعه ، شش  
 ماه ..... شش ماه ... شش  
 ماه ..... بلی هزار ها ننگ در  
 این شش ماه خوب این ها برای چه  
 بود ؟ ! این ها برای که بود ؟ ! هیچ  
 برای آفتابی ، برای سروری ، برای اتومبیل  
 سدرک شماره ۱ سوار شدن ، برای نشستن  
 در کاخ ایض ، برای زرد و بند کردن و  
 چاو کباب و کاغذ دادن ، برای جمع مال ،  
 برای اغنای طبع حویص و سرکش ،  
 برای اطفاء شهوت ، برای عقب بودن ۲۰  
 سال ، برای کشیدن جاده مخصوص بملک  
 شخصی ، برای خریدن کارخانه چایی پاک  
 کنی ، برای استفاده صد درصد از فروش  
 برنج و ابریشم و چایی ، برای گرفتن رشوه  
 از شرکت سیکار : برای خرابی خانه ملت  
 برای حبس کردن آزادی خواهان و ارباب  
 قلم ، برای گلوله گرم بجای نان نرم دادن



|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| میهن پرستان | ۱۳۲۲/۱/۲۲    |

نمایندگان مجلس ما از خرابی  
وضع اقتصادی ، از بدی امور  
راه آهن ، از دزدیهای که در  
شرکت قند و صابون و کالا های  
دولتی شده ، از بند و بست هایی  
که در فروش قند روی داده ،  
از معاملات نامشروع صابون از  
طرف دولت ، از میلیونها دزدی  
مال ملت سخن میگویند . . .  
ظاهرأ پنهان کردن دم خروس  
دیگر ممکن نیست .

|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| نسیم صبا | ۱۳۲۲/۱/۲۷    |





## وکیلان و وزیران فکر خویشند

کنون ای ملت هشیار ایران  
الا ای مهد شیران و دلیران  
چه شد که این چنین ما زار گشتیم  
چرا بی سرپرست و خوار گشتیم  
چرا ما ها بفکر خود نباشیم  
بدست خود رخ خود میخراشیم  
چنانکه کوسه ها در فکر ریشند  
و کیلان و وزیران فکر خویشند  
به پیراهن بجز کژدم نباشد  
کسی در فکر این مردم نباشد  
زیک سو قحطی و یکسوی تیغوس  
بایرانی شدند آن هر دو ما نوس  
نه رحم و نه مروت نه دیانت  
نه علم زندگانی نه قناعت  
بغیر از سیم و زر دینی نداریم  
وفا و رسم و آئینی نداریم  
اگر یکدم بفکر خویش باشیم  
چو تیشه رو بهود کمتر تراشیم  
دمی بیچارگان را یار باشیم  
شبی در فکرشان بیدار باشیم  
بحال زارشان زاری نمائیم  
بهر بیچاره غمخواری نمائیم  
کنار کوچه ها یکدم گذر کن  
بروی زرد این مردم نظر کن



## ناز شصت شهر داری

حقیقت ناز شصت لازم دارد با این حکمها که میکند مادر فارسی يك مثل معروفی داریم که میگویند اول چاه را بکن بعد منار را بدزد چاه نکنده نمیشود منار را دزدید آدم رسوا میشود وقتی يك اداره مهم دولتی و ملتی که نتوانند يك حکم خودش را اجرا کند بچه درد میخورد مردم حقیقتاً دیگر تاب تحمل این همه ناملایمات را ندارند یعنی مردم از این گونه حکمها بدگمان شده اند و میگویند هر چیزیکه بخواهند گران شود اول نایاب و بعد باعلا درجه گران شود فوراً يك حکم و يك تعیین قیمتی رویش میکنند و دیگر و لش میکنند بامید خدا این میشود آن جنس را هر طور دلشان بخواهد گران میفروشند برای صدق عرایض خودم چندین شاهد دارم که خود اولیای امور هم کاملاً تا بحال باین نکته خواهی نخواهی عملاً اذعان کردند مثلاً در چند ماه پیش مگر قیمت برای قند معلوم نکردند مگر اول مثل همین گوشت که امروز شهر داری قیمت معین کرده و اکنون پیدا نمیشود قند هم همینطور شد بعد خورده خورده از گوشه و کنار از انبار چند نفر محتکر پیدا نشد و بطور دلخواه نفروختند و اکنون امروز هم هر ۳ کیلو پانصد ریال بطور آزاد خرید و فروش میشود .



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| نسیم شمال | ۱۳۲۲/۲/۴     |

# خدایا !

## چه بنویسیم

خدایا چه بنویسیم ؟ !

آنقدر نوشتیم ، آنقدر فریاد زدیم ،  
آنقدر شکوه کردیم ، آنقدر سر بسنگ  
کوفتیم ، آنقدر ناله سردادیم که دیگر همه  
چیز مبتدل شد ، همه چیز معنی حقیقی  
خود را از دست داد ، همه چیز خسته کننده  
گردید همه چیز افسرده دلی و تاسف بیار  
آورد . . .

خدایا چه بنویسیم ؟ !

از که بنالیم ، از که شکوه کنیم ، از  
که گله آغاز نهیم ؟

ما و این دلهای پریشان ، ما و این  
اشکهای گرم ، ما و این سینه های پر از  
سوز ، ما و این افکار درهم . . .

به بینید دیگر کارمان به کجاست سیده ؟  
ما نباید نفس بکشیم ، ما نباید فریاد  
بزیم ما نباید صدایمان بیرون بیاید ، ما  
باید خفه شویم . . . خفه شویم تا دیگر  
آهنگ گرم ما به ضرر ایران تمام نشود ،  
و در دلهای سرد اثری نکنند .

آری ، ما خودمان میدانیم ، ما همه  
چیز را میدانیم . . . ما میدانیم که ناله های  
ما به گوشها آشنا نیست ، اما چه کنیم ؟ !



|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| نوروز ایران | ۱۳۲۲/۵/۱۰    |

همه در فکر انتخاباتند ؛ همه میخواهند  
وکیل و وزیر شوند ؛ - همگی غرق فعالیتند  
عشق و کالت ؛ شوق وزارت ؛ ذوق  
وجیه‌المله شدن ؛

نشاط خواب‌آور پشت تریبون رفتن  
آرام همرا بریده است شب و روز خواب  
ندارند بنام حزب - باسم جمعیت - بلبلباس  
زهد -

در جامه نیکوکاری - هر کاری  
دلشان میخواهد میکنند - بهر جنایت و  
خیانتی دست میزنند و باک از هیچ مبدا  
و مقامی ندارند .... میگویند هر چه میشود  
شود ؟! ...

بقول خودشان مثل ريك پول خرج

میکند - در راه خدا میدهند - بانجمن  
های خیریه کمک میکنند - کاغذ برای  
روزنامه‌ها میخرند - و دوست از آب حمام  
می تراشند - با تشکیل مجالس شب ،  
بساط عیش ؛ رقص و میگساری ؛ زمینه





ای آقایان ای وکلای معلوم  
 الحال ای کسانی که کرسی های  
 مجلس یعنی مامن يك مشت مردم  
 ستم دیده را مفت و مسلم اشغال  
 کرده اید آیا امروز جز تثبیت  
 مقام جز کار شکنی جز تمدید  
 دوره مجلس جز تزئید بد بختی  
 مردم هدف دیگری هم دارید؟!  
 دیگر بس است بروید - بروید  
 ایرانی از شما خاطره خوشی ندارد دنیا  
 به مجلس ایران میخندند چیزی نمانده است  
 است که آتش فقر جامعه را در بغل بگیرد





|        |              |
|--------|--------------|
| نام    | تاریخ انتشار |
| آرزوها | ۱۳۲۲/۷/۸     |

## آرزوی ملی

ملت ایران نیز مانند سایر ملل زنده عالم  
آرزو دارد نیرومند و مقتدر بوده و کاخ  
بزرگواری خود را بر اساسی متین استوار سازد  
آرزو دارد عدل و انصاف بجای ظلم و  
چور حکومت کند و تمام افراد در برابر قانون  
برابر باشند.

آرزو دارد دهگان و کشاورز و طبقه  
رحمت کش از دسترنج خود استفاده کنند  
و این طبقه که مایه آبادی کشور و موجب آسایش  
ملت هستند آزاد و محترم زندگی کنند و از  
حقوق خود بهره مند شوند در امور بهداشت  
و فرهنگ و در تمام حقوق ملی با سایرین برابر  
باشند، دست ستم و اجحاف از گریبان آنها  
بریده شود، اینها نیز مانند دهگانان و کشاورزان  
سایر ملل را قبه، گاو شیرده یک مشت منفعت  
طلب و خونخوار نباشند،

آرزو دارد اصول آزادی و حکومت  
دموکراسی بمعنی صحیح آن حکومت کند  
تا بتواند با یک نیروی ملی این کشور ستم  
دیده و لگد کوب شده را بشاهره نجات سوق  
دهد تا موفق شود که این کشتی طوفانی را  
بساحل رستگاری برساند.



آرزو دارد با مشت آهنین پیکر این

عمال ارتجاع را خورد کند و مسببین سیه  
روزی را پای میز محاکمه برده و داد مظلومیت  
خود را از آنها بستاند ،

آرزو دارد بساط بیست سال هرج و مرج  
و دیکتاتوری و حکومت خود مختاری و غارت  
و چپاول و دزدی را بر چیند و این کاخ ظلم و  
بیداد را بر سر بانیان آن فرود آورد ، تا بتواند  
کاخی از عدل و داد و اتحاد و برادری که در  
خور ملتی آزاده باشد برپا کند

آرزو دارد که این خائنین ملت و این  
دزدان اجتماع و این عزیزان بیجهت را نابود  
تا مسببین سیه روزی او بکیفر رسند و اساس  
این دستگاه که مایه ذلت و خواری و سر  
افکندگی ایران شده و از گون گردد ،



|             |              |
|-------------|--------------|
| نام         | تاریخ انتشار |
| میهن پرستان | ۱۳۲۳/۱۱/۴    |

رزم آراء درفشانی میکنند  
 این درفشانی؛ میچ و را بهتر باز کرد  
 سه دروغ بزرگ در چند جمله با این سخنان  
 هرگز موفق نخواهند شد  
 پرده بر روی اعمال خود بکشید وزارت جنگ هنوز پاسخ پرسشهای  
 ماران داده ولی ما تا رسیدگی قطعی قضیه رادنبال خواهیم کرد



| نام      | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|----------|--------------|------------|
| بابا شمل | ۱۳۲۴/۱/۱۶    | ۶          |

سانفرانسیسکو  
 خوشا سواحل شاداب سانفرانسیسکو  
 خوشا لیالی مهتاب سانفرانسیسکو  
 چه حکمتی است در این سرزمین که می بینند  
 رجال ما همگی خواب سانفرانسیسکو  
 به بزم اهل سیاست نمی رود سخنی  
 بجز سیاست و آداب سانفرانسیسکو  
 یکی ز نعمت بیار آن کند تعریف  
 یکی دگر ز زر ناب سانفرانسیسکو  
 برند سجده چو آتش پرستهای قدیم  
 با آفتاب جهان تاب سانفرانسیسکو  
 تلاش جمله بر این است تا شوند بزور  
 مگر مصاحب اصحاب سانفرانسیسکو  
 صبا اگر که میسر شود ترا برسان  
 سلام بنده با حباب سانفرانسیسکو  
 بگو که وقت وفاداری و نگهداریست  
 کنون که باز شد ابواب سانفرانسیسکو  
 از آنکه نیست فراهم بغیر نیت پاک  
 برای ما دگر اسباب سانفرانسیسکو  
 ابرام س. نا





| نام      | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|----------|--------------|------------|
| بابا شمل | ۱۳۲۴/۳/۱۰    | ۲          |

## چند کلمه با کرسی نشینان

آخر من از کارهای شما سر در آوردم ! خدا میدونه  
 شما چه جنم هائی هستین ! والاهی شیطان با اون شیطنتش  
 کوچک ابدال و پرنسپیم عیار با اون حقه بازیش جلودار  
 شما نبیشه ! خیال میکنم روزی که خدا شرم و انصاف قسمت  
 میکرد شما عقب رأی خری بودین ، ولی عوض این دو ، تا  
 بخواهین رو بهتون داده است ، رو که نیست راستی سنگه  
 پای قزوینه . هر روز هزار تا بدبختی سرما میارین ، هر هفته  
 صد بار آبروی مارو پیش خودی و بیگانه میریزین ، فکر  
 همه چیز حتی خورده حسابهاون هم هستین ، الا فکر ما !  
 اونوقت هم استونو میذارین کرسی نشین ملت !  
 آخر شما چه چیزتون باین ملت میبونه که وکیلش  
 باشین ؟

شیر را بچه همی ماند بدو

تو باین ملت چه میبانی بگو !

خیال میکنین اگه کسی روزهای اجلاس گذرش بجلو  
 خان کرسی خانه بیاده ، و اون اتوموبیلهای شیک و پیک و اون  
 دم و دستکاهای شمارا ببینه ، و اونوخت هم زیر چشمتی به  
 نگاهی باین ملت گدا گرسنه که در میدون بهارستون پرسه  
 میزنه ، بندازه ، باور میکنه که شما وکیل همین ملتین ؟ نه  
 والله ، نه بخدا !





| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| آزاد | ۱۳۲۴/۵/۱۵    | ۱          |

# هموطنان چهل سال است کشور ما مشروطه شده هنوز ما خبر نداریم

اما عزیزان من . هم میهنان گرامی تاروژی که اکثریت ملت ایران بر -  
نخیزد و چشم باز نکند و آزادی و استقلال ملی خود را در سایه يك انقلاب  
ملو بدون مداخله اجنبی تحصیل نکند آرزوی مشروطه واقعی و حقیقی را باید بگور برد  
گلوه میرزا رضای کرمانی ناصرالدین شاه را از میان برد و فرمان  
مشروطیت که از پسر ناصرالدین شاه تحصیل شد کتھای مظفرالدین شاه را بست  
اما استبداد مطلقه او را بین يك اقلیت پررو و سمج و خود پرست تقسیم نمود  
که همان رفتار و کردار سلاطین مستبده را بلکه صدها برابر بدتر بنام قافون و  
مشروطیت بحلقوم ملت خواب و غافل ایران چاشنی میکنند. پس این مشروطه قلابی است  
چرا؟ برای آنکه مظفرالدین شاه بیش از يك مستبد مطلق نبود تمام  
عمال دستگاه او هم بیش از صد نفر نمیشدند ولی اکنون بیش از هزار مظفرالدینشاه  
و ظل السلطان بر کشور ما سلطنت مطلقه دارند.



|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| مهر میهن | ۱۳۲۵/۱/۳۰    |

# افغانستان هم بهاتعدی میکند

## سیستان - رودخانه هیرمند

خود انتهاب کنند و راه و روشی که منافع مشترک آنها را تامین نمایند برونند و در مقابل نفوذ اجانب و دول استعمار طلب متعهداً مقاومت کنند. این فکر ظاهر آراسته  
بقیه در صفحه ۶

از اراضی سیستان راجعه افغانستان کردند سیستان میتواند انبساط غله ایران باشد. معصولات آن پنبه - گندم - بقولات است اگر آبیاری کامل بشود قادر است سالیانه مقدار زیادی مواد اولیه باراه آهن که بیش از ۲۲۶ کیلومتر تا هند فاصله ندارد به آنجا مال انجیره فرستد متاسفانه مدتی است که دولت هم پیمان ما که بوسیله دورشته محکم مذهب و زبان بابیوسنگی دارد از اوضاع آشفته ماسوا استفاده کرده و آب رودخانه هیرمند را به داخل کشورش برگردانده است طبقه روشن فکر ایران میدانند که پایه پیمان سعد آباد را کدام دست و بجه مقصودی گذاشت ما هم آن روز بیکه پیمان بسته میشد میدانستیم که ارزش واقعی آن تاجه اندازه است اما پیش خود خیال می کردیم که ممکن است واقعا روزی ملل کوچک خاور میانه که از هر جهت منافع مشترک دارند بتوانند در سایه اتحاد و دوستی حقیقی سرلشت خودشان را بدلقواء خود انتهاب کنند و راه و روشی که منافع مشترک دارند بتوانند در سایه اتحاد و دوستی حقیقی سرلشت خودشان را بدلقواء

دشت سیستان از دشتهای وسیع و حاصلخیز ایران است که از رسوب رودخانه های هیرمند - خواش رود - هارود تشکیل شده و با سامی سمجستان - سگستان - نیمروز - سیستان نامیده میشود بزرگترین رودخانه های آن رود هیرمند است که در بهار اغلب مسیرش را تغییر میدهد و آب آن بانه ازای بالا میآید که پیشتر دشت سیستان را فرا میگرفت - لیاکان ما از قدیم الا بام برای آبیاری سیستان زحمتها کشیده و در معبر هیرمند سدهای زیادی برای آبیاری ساخته بودند ولی در زمان تیمور بیشتر سدها را خراب کردند که هنوز آثار آن باقی است .

سیستان همیشه طرف توجه دولت های مقتدر ایران و یکی از مراکز مدلیت زرتشت بوده است اهالی آن تمام ایرانی خالص ( بلوچ - قاتن - تاجیک اند ) نادر شاه هدی از شیراز بدینجا کوچ داد در تاریخ ایران نام پر افتخاری دارد - اول منطقه ای است که از زیر بار استیلای هرب بیرون آمد در ۱۸۷۲ یک هیئت انگلیسی که مامور تعیین خط مرز حدی بودند مقدار زیادی



| نام        | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------------|--------------|------------|
| ندای آزادی | ۱۳۲۵/۱۰/۲۰   | ۳          |

## اعتراض اتحادیه یزدیهای متقیم تهران نسبت به جریان انتخابات یزد جناب آقای نخست وزیر

علی رغم بیانات و اعلامیه های جناب اشرف آقای قوام السلطنه در مورد آزادی انتخابات اینک تمام آنها معکوس و سلب آزادی از متنفذین بعمل آمده و انجمن انتخابات از فاضلی و هراتی و ایادی آنان تشکیل یافته است و سایر دعوت شدگان بیطرف از قبیل آقای نواب رضوی و علومی و جندقی و غیره بعزت همین دسته بندیهای یکطرفه دولتی از شرکت در آن خود داری نموده اند و آقای مدیر السلطنه فرماندار تازه وارد یزد نیز در برابر بذل و بخششها و ثروت پیکران هراتی که از دسترنج کارگران نخت و گرسنه یزد تحصیل کرده است

تسلیم گردیده و بلا اراده در مقابل انعام دیوانه وار هراتی ۲۷ ساله که حاضر است برای موفقیت خود ملیونها تومان خرج نماید سر اطاعت و انقیاد فرود آورده است و بیاتفاق ژبان رئیس ژاندارمری که از نیز به سهم خود فریفته ملیونها ثروت هراتی از یکسو و ارتقاء رتبه دولتی از سوی دیگر شده است و همکاران فاضلی است علنا مردم رادر شهر و دهات بیاد تهدید و ضرب و تخویف گرفته و صریحا میگوید کمترین مخالفت شما با انتخاب فاضلی و هراتی که نامزد رسمی دولت جناب اشرف هستند موجب تعقیب جزائی و تبعید خواهد گردید.



| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۶/۴/۱۴    | ۱          |

## خائنین و مسئولین حقیقی ایران

را بشناسید

سؤال از آقای نخست وزیر

سؤال از آقای وزیر کشور

سؤال از آقای منصوراستاندار آذربایجان

سؤال از هر کسیکه منطق دارد اعم از آذربایجانی

و غیره .

آقای دکتر متین دفتری باسی و دو طایفه شاهسون و

یکصد و سی هزار نفر اهالی مشکین چه رابطه ای دارد ایشان

شاهسون هستند یا شاهسون ها آشتیانی !!؟

آیا از افراد شاهسون یا اهالی مشکین شاگردانی در

دانشکده حقوق بوده اند که آقای متین دفتری با دادن نمره

عالی بدون استحقاق آنها را جلب کرده باشد ؟

آیا جزاینکه سرتیپ باتمانقلیچ بمناسبت اتهام مشترک

و بازداشت شدن در یک جا از روزی که باردبیل رفته با تهدید و رسای

ایلات نقشه این مضحکه را تهیه نموده ؟

آیا سرهنگ اخوی معاون ایشان و اخوان دیگرش که در

کارهای قضائی و دفتری مدیون الطاف های متین دفتری هستند

با سرتیپ باتمانقلیچ در انجام این امریکه مورد نفرت تمام اهالی

آذربایجان است شرکتی نداشته اند ؟

چا دارد همه اشخاص اصلاح طلب که برای حفظ رابطه

ملت با دولت و تامین وحدت سعی میکنند سؤال نمایند روزی که

اهالی اردبیل و مشکین برای دفاع از متجاسرین از ناچاری يك راس

گوسفند خود را بایک فشنك مبادله میکردند آقای حاجی مهدی

باتمانقلیچ ( که باستظهار کمک برادرش و پولیکه در این راه خرج میکنند

خود را کاندید اردبیل نموده ) در امریکا و یا آقای متین دفتری

در تهران چه خدمتی انجام میدادند ؟





| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| آینده بشر | ۱۳۲۶/۵/۲۳    | ۴          |

واقعا جای بسی تعجب و شگفتی است  
 که در جامعه ما بعضی اشخاص نابکار و  
 دزد نقاب وظیفه شناسی و پاکدامنی بصورت  
 خود زده و کوشش میکنند که خود را  
 شریفترین خدمتگزاران ملت معرفی نمایند؛  
 بچه کس و در کجا میتوان گفت که در کشور  
 اسلامی و مملکتی که برای جلوگیری از  
 روزه خواری رئیس دولت اعلامیه صادر  
 میکند و افسران شهربانی سبکار را از  
 لب اشخاص بر میدارند (شخصا در یکی  
 از خیابانهای تهران دیدم) يك فاحشه -  
 خانه رسمی ، يك پینوله ، يك مكان جیب  
 برزی و آدم لخت کبی تحت عنوان کاباره  
 پارس در زیر چشم مامورین صحیح العمل  
 و پاکدامن شب و روز سرمایه یکمشت جوان  
 ساده لوح ناشناس را بر بانید !





| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۶/۹/۱۲    | ۱          |

## برادر يك نه اينده مجلس چه سوء استفادها مي كند

بقیه از شماره ۴۶۴  
بطوری که از گزارش رسمی که در شماره  
قبل چاپ شده مستفاد می شود مبلغ ۲۱۵۰۴۱ ریال اسناد شهرداری ناقص و فاقد امضاء  
گیرنده وجه و ناظر مالی و رئیس  
انجمن شهرداری ساری است و در ثانی  
مبلغ ۵۰ ریال ۱۳۸۵۱۰۱۳ از وصولی  
عوارض چاپ نکا کاهش نشان می دهد  
بنابر این طبق گزارش مزبور  
۲۲۸۸۹۲۵۰ ریال شهرداری ساری  
سوء استفاده نموده است (چنین کنند

بزرگان چو کرد باید کار) ما توجه  
اقای دادستان دیوان کیفر را بموضوع  
بالا جلب مینمائیم و تقاضا داریم مطابق  
تصویب نامه هیئت وزیران دستور بدهند  
که به مندرجات این روزنامه رسیدگی شود  
تا با ارائه مدارک مزبور کارمندی را  
بقیه در صفحه ۲۴۴



## برادر يك نماينده

بقیه از صفحه اول  
 که با تکیاء نفوذ برادرش این همه سوء  
 استفاده نموده است مورد تعقیب  
 قرار بدهند نیز از وزارت کشور انتظار  
 داریم هر چه زودتر شهردار نامبرده  
 را تغییر بدهند نه آنکه عملاً با تغییر  
 دادستان دیوان کیفر و پیشکار دارائی  
 استان دوم موجبات تجری اشخاص  
 نادرست را فراهم بکنند از قرار  
 خبریکه بهمارسیده است سوء استفاده  
 های دیگری هم شهردار مزبور نموده  
 است و گویا سندی بدست آمده که  
 مبلغ ۴۵۰۰ ریال شهرداری ساری از  
 آقای نواب استاندار وقت استان دوم  
 بشقاب خریداری کرده است در صورتی  
 که آقای نواب استاندار بوده اند نه  
 بشقاب فروش در ثانی از قرار اطلاعی  
 که بهمارسیده است آقای نواب ابداً چنین  
 معامله ای را نکرده اند



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| پرخاش | ۱۳۲۶/۱۱/۵    | ۱          |

# بیچه کار مشغولند؟

هنگامی بنویستن این مقاله میبردازم که تازه های هفته را از لابلای جرائد چپ و راست از نظر گذرانیده و بر سر نوشت این ملت ستم دیده سخت بیمناکم .

از تمام مندرجات جرائد فقط یک موضوع استنباط میشود و آن بدبختی ملت ایران است

اجازه بدهید قضایای اخیر را از نظر شما هم بگذرانم در اینصورت با کمی توجه بطرز کار این مجلس و این هیئت حاکمه با من هم عقیده میشوند .

سیاستهای ریشه دار خارجی با تمام آبادی چند صد ساله خود به فعالیت عجیبی پرداخته اند .

کسانی که در جلوی چشم خود ملیونها مسلمان ایرانی را در زیر شکنجه و عذاب چند نفر از خدا بیخبر در حال نزع میبینند کسانی که با مشاهده تمام این فجایع در مواقع مقتضی از دعای خیر در حق مسببین اصلی این اوضاع خودداری نمیکند .





| نام  | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|------|--------------|------------|
| کسری | ۱۳۲۶/۱۱/۱۳   | ۱          |

بقلم ج . ر

## يك بام دو هوا

گرچه میدانم هیئت حاکمه و اولیای امور گوش شنوایی نداشته و بهزار يك تذکرات ملت اعتنا و توجهی ندارند ولی چه باید کرد بایستی هر کس وظیفه خود را انجام دهد علی الخصوص مطبوعات میباید در مبارزه با فساد و تنقید از اعمال بی‌رویه پیشقدم باشند باری از ۱۵ میلیون جمعیت کشور ۱۲ میلیون آن طبقه سوم و چهارم را تشکیل میدهند ورنج و مشقت پرداخت مالیات سنگین، گرسنگی، بیچارگی بی‌سرو سامانی برای این طبقه و عیش و عشرت احتکار و یلاهای چند طبقه، انومبیل های آخرین سیستم فرمانفرمایی و... برای سه میلیون دیگر است این عده آنهایی هستند که با مکیدن خون بیچارگان دارای این همه ثروت شده اند و همان رنجبرانیکه در روز ۱۸ ساعت با شکم گرسنه در گرمای طاقت فرسای تابستان و سرمای زمستان کار میکنند نتیجه زحمات آنها عاید طبقه اول امثال يك پور ها، کاشانیها و... میشود طبقه بدبخت ملت نمی توانند لااقل لقمه نان بخور و نمیر خود و عائله بی گناه شانرا تامین نمایند ولی این خدا شناسها غافل از انتقام به تعیش مشغولند و اعتنائی باوضاع رقت بار هموطنان خود نمی کنند و اگر یک نفر از همین

ملت از فرط گرسنگی و یا سرمای زمستان در جلو منزل آنها جان بجان آفرین تسلیم نماید جنازه او بدست نوکران این بی عاطفه ها مثل لاشه بدور انداخته میشود تقو برای عدالت و دموکراسی که ما ادعای آن را می کنیم.

آیا مگر اولیای امور مسئول تامین آسایش و رفاه این ملت بدبخت و تهی دست و بیچاره نیستند البته خواهد گفت قوانین کشوری آنها را مسئول معرفی می کند ولی اینطور نیست هیئت حاکمه که مادداشتتم و داریم اموریت دارند محترکین و دزدان جامه را تقویت و برای مکیدن خون ملت تشویق و آسایش آنها را با از بین بردن طبقه سوم و چهارم فراهم نمایند در همین طهران وضعیت ساکنین شمال و اوضاع رقت بار جنوب شهر را از نزدیک ملاحظه فرمایید خواهید دید يك طبقه در کمال آسایش و رفاه در تعیش اند طبقه دیگر در سرمان زمستان لغت و عربان در کلبه های رطوبی بسر میبرند روشنایی برق اسفالت خیابانها و آب زلال و صاف، اپارتمان های چند طبقه برای سکنه شمال و گرسنگی و آب لجن و خاموشی و بقیه در صفحه ۴

| نام      | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|----------|--------------|------------|
| بابا شمل | ۱۳۲۶/۱۱/۲۰   | ۸          |

# خبرهای کسور

بطوریکه جارچیخونه تهران خبر  
میدهد در تمام ولایات بارندگیهای غفید  
و مفصلی آمده و باعث خشنودی دهکده آن  
شده است .

باباشمل - الحمد لله در این مملکت  
چیزی هم هست که باعث خشنودی این  
یچارگان باشد . ولی فراموش نباید کرد که  
این وسیله خشنودی بدست آسمانست  
والا اگر بدست زمامداران و اربابها بود  
بامزاران ثبت الا آن هم جلوگیری میکردند .





| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| پرخاش | ۱۳۲۷/۱/۲۳    | ۱          |

قابل توجه جناب آقای استانداری

## معهای انجمن شهر !!

مردم از وجود این نمایندگان بی اطلاعند  
اگر باصلاحات شهر علاقه مندید این انجمن ناجور را منحل  
نمائید به مردم اجازه دهید به میل خود افراد برگزیده ای را  
انتخاب کنند .

اکنون مدتی از تعیین اعضای  
انجمن شهر میگذرد در این مدت سیل  
اعتراضات نسبت بافرات و تبعیضاتی  
که در انتخاب آنها از طرف وزارت  
کشور یا مقامات دیگر بعمل آمده به  
روزنامه ها و مصادر امور سرازیر شده  
است روزی نیست که يك تلگراف  
شهری بداره روزنامه نرسد و نسبت  
باین طرز کار اعتراض نمایندگان  
مختلف که در بین تمام اشخاص  
حسابی نیز کم نیستند هر يك بنحوی  
از این انجمن شاکی هستند - هیئت  
نظار انجمن از اینکه وزارت کشور

و دولت بعقاید و نظریات آنها توجهی  
نموده و برخلاف نص صریح قانون  
اشخاصی را انتخاب نموده ناراضی  
هستند .

عده عمل انجمن نظار را سخت  
مورد حمله قرار داده و حق را بجانب  
خود میدهند دسته دیگر از تبعیض  
وزارت کشور و پس و پیش کردن  
افراد سخت خشمناکند .

در این گیر و دار شهر اصفهان  
روز بروز خراب تر میشود - اعضای

بقیه در صفحه دوم



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| مهر ایران | ۱۳۲۸/۵/۲۶    | ۱          |

## آیا امسال هم مردم از شر کت در انتخابات خودداری می کنند؟ یاس و نومیدی هنوز دست از سرما بر نداشتند!

چند روزی است که صحبت از انتخابات سنا و مجلس شورای ملی میشود و حتی دعوت نامه ها هم برای بعضی اشخاص فرستاده شده که در انجمن نظار شرکت نمایند .

امسال هم مانند هر سال گفته میشود انتخابات کلاً آزاد و بی غل و غش انجام خواهد گرفت و مردم میتوانند آزادانه هر کس را بخواهند انتخاب نمایند ولی چقدر مایه تأسف و تأثر است که این ادعای مستر این انتخابات مواجه با خنده تمسخر آمیز شنوایگان میشود . با اینکه مدتی است صحبت از انتخابات سنا است و طبق قانون در انتخابات سنا بیسوادان حق رأی ندارند معذراً با سوادها به چوچه علاقه ای باین امر مهم حیاتی ابراز نمی دارند .



|        |              |
|--------|--------------|
| نام    | تاریخ انتشار |
| مشروطه | ۱۳۲۸/۸/۴     |

# مسئول د خالتهای نار و ادر امر انتخابات کیست؟

معمای انتخابات جیرفت !  
يك نمونه از مداخلات مامورین در  
امر انتخابات  
از صندوق حوزه فرعی اسفندوقه ده روز خبری نبوده و در  
راه بیود



| نام   | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------|--------------|------------|
| کیهان | ۱۳۲۹/۱۱/۱۴   | ۱          |

يك مقاله جانب از دواو دورونی كاهپس لويسلده  
ههروف آمریكائی كا اخیرا از ایران دین كره

## عدم رضایت ایرانیان از آمریکا كاملا بجاء و منطقی است

آمریكا در حالیکه به بسیاری از کشورهای كراهیت دهها  
میلیون دلار میدهد از دلالت يك وام ناچز به مهمترین كشور  
خاور میانه تساهیح میورزد

دولت ایران تاكنون سهیلیون دلار بكارشناسان آمریكائی پرداخته و كوچكترین  
امتیاده نظامی و یا سیاسی واقتصادی از آنها نكرده است



|         |              |
|---------|--------------|
| نام     | تاریخ انتشار |
| آتش شرق | ۱۳۲۹/۱۲/۲۹   |

## انتخابات سبزوار از درجه اعتبار ساقط است

انتخابات سبزوار در شرایطی آغاز  
 میشود که کوچکترین اثری از آزادی  
 ادعای مصدق و دارودسته او وجود ندارد  
 در حالیکه امکان فعالیت از زحمتکشان  
 سبزوار گرفته شده میدان برای هر گونه  
 عمل نامشروع دزدان رای و قاچاقچیان  
 باز گذاشته شده و شهربانی سبزوار در  
 حالیکه یک محصل را بجرم دفاع از حقوق  
 اجتماعی خویش بیاد باتون و کتک میکشد  
 با گرفتن پول در اختیار کاندیدهای دولتی  
 اسلحه میگذارد تا بهتر بتوانند با ارباب  
 دهاتیها از آنان رای بگیرند، در زمان  
 دولت بسیار ملی مصدق باز هم شیوه  
 معمول بازار رای خری و رای فروشی  
 رواج کامل دارد هم اکنون رضایی نام  
 که یکبار وطن دوست هدهدها هزار  
 تومان خرج نموده و نمونه خراجهای او  
 این است که تنها در شهر از ۹ نفر  
 اعضاء اصلی انجمن نظار ۵ نفرش از  
 کسان او جا زده هدهدها ما بهشت علیه  
 این انتخابات قلابی معترضیم و بآنها که





| نام          | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|--------------|--------------|------------|
| پان ایرانیسم | ۱۳۳۰/۱۲/۱۷   | ۴          |

ایران هرگز يك پايگاه  
امريكائی نخواهد شد و ما اجازه  
نمیده‌يم در تحت هيچ عنوان، قرار  
دادی که با مستشاران امريكائی  
منعقد شده است و بیش از یکی دو  
ماه پايان آن باقی نیست، تجديد  
شود.

و این خیانت بزرگی که چند سال  
پیش در اثر بند و بستهای استعمارگران به  
دست يك عامل هست امپریالیسم، نسبت  
به ملت ما انجام گرفت، دو باره تکرار  
گردد.

در جهان پهناور ما دولت‌هایی که  
بتوانند ما را بمستشار و کارشناس مدد کنند  
دولت‌هایی که یاری خواستن از ایشان موجب  
استقرار نفوذهای استعماری نشود، بسیارند  
و هرگز نیازی بآن نیست که بدامن  
امپریالیستهای شرق و غرب بیفتیم.

ملت ایران ثروتمند تر و  
فداکار تر از آنست که در این  
پیکار دلیرانه ضدا امپریالیستی از  
پای در افتد و پیاپی مردیهای  
مغر ضانه و بدعاقبت استعمارگران  
محتاج باشد.



|     |              |
|-----|--------------|
| نام | تاریخ انتشار |
| آهن | ۱۳۳۱/۶/۴     |

نقل از مجله مسائل تاریخی

چاپ مسکو

# تاریخچه غارتگریهای شرکت نفت ایران و انگلیس در ایران

- ۴ -

## ВОПРОСЫ ИСТОРИИ

شرکت نفت ایران و انگلیس در ضمن اینکه منافع سرشاری برای دولت انگلیس حاصل میکرد یکی از عوامل عمده ایجاد نفوذ سیاسی آن دولت در زندگی داخلی کشور ایران بوده است. این کمپانی با روسای ایلات و خانهای عشایر قرار دادهایی منعقد میساخت که عمده منظور آن قراردادهای به خدمت دولت انگلیس در آوردن آن خانها و روسای عشایر بوده است. کمپانی اشخاصیکه بر ضد او بودند از ایران تبعید میکرد و انواع آتاریکها و تحریکات بر ضد استقلال و حکومت و تمامیت ایران ایجاد می نمود. روشنترین نمونه این سیاست تحریک آمیز کمپانی و سایر ایادی انگلیس در ۱۹۲۴ میل شده است و آن وقتی است که انگلیسها میخواهند با کمک دست نشاندۀ خود، شیخ خزعل در جنوب ایران یک دولت «مستقل» بسازند و از اینراه آنها میخواهند تسلط کامل خود را بر منافع نفتی جنوب ایران تأمین نمایند.

در اوت ۱۹۲۴ در اثر دخالت مؤثر نمایندگان شرکت نفت و سایر عوامل انگلیسی در تحت ریاست شیخ خزعل کمیته «قیام سعادت» ایجاد شد که تقاضای بقیه در صفحه ۴



|           |              |
|-----------|--------------|
| نام       | تاریخ انتشار |
| نیروی سوم | ۱۳۳۱/۶/۲۱    |

## عهد و پیمان با دشمنانی که بخون ماتشنه اند

هولناکترین خطری که ما را تهدید میکند، نه انگلیس و نه شوروی و آمریکا و نه توده‌ای و نه مرجعین فتی است. بزرگترین خطر سازشکاری «بی طرفان و بی اثران» است که در وزارت کار و دادگستری و فرهنگ و بیمه و غیره با ایادی بیگانگان، با دشمنانی که بخون نهضت ملی ما تشنه‌اند عهد و پیمان عدم تعرض می‌بندند و در عمل دست آنها را در میدان اخلاص و تشنج باز می‌گذارند. آخرین امید سیاست استعماری انگلیس استفاده از این ضعف برای نازاضی و مایوس کردن ملیون و افکار عمومی و آنگاه دست زدن بنوطنه نوینی است



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| پرچمدار صلح | ۱۳۳۱/۸/۹     | ۱          |

## ملت ایران مجلس سنا سنگر خیانتکاران

و جاسوسان امپریالیسم انگلستان و عمال دربار را بست

شاه برای افتتاح مجدد مجلس سنا پیروده

تثبیت میکند

بدنیال قطع رابطه با امپریالیست حریص انگلستان ضربت شکننده دیگری بر نفت خوارات انگلیس و عمال ایرانیان وارد آمد. مجلس سنا لایه جاسوسی و سنکر خیانتکاران بسته شد و مشتی در جال وزیران، وکیلان، سفیرها و سرلشکرهای قدیمی که از سالها پیش مثل گفتار بجان ملت افتاده اند از این سنگر بیرون ریخته شدند.

مجلس سنا زاده يك عمل غیرقانونی دربار بود. پس از پایمال کردن قانون اساسی بنفع شاه در روزهای خفقان انگیز سال ۱۳۲۸ مجلس سنا افتتاح شد و کهنه کلترین جاسوسهای دولت انگلستان و کین توثرترین دشمنان ملت ایران نظیر تقی زاده، سرلشکر زاهدی، قوام الملک شیرازی، سبهد احمدی و غیره ... در آن لانه کردند.

مجلس سنا در دورات زندگی منحوس و نکبت بار خود همیشه در برابر اراده رهائی بخش ملت ایران کارشکنی و سنک اندازی میکرد. مجلسی که نیمی از افراد آن را شاه انتخاب کند تنها میتواند مدافع فجایع دربار باشد نه نماینده ملت ایران.

| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| پرچمدار صلح | ۱۳۳۱/۸/۹     | ۶          |

قانون «امنیت اجتماعی» قانون امنیت امپریالیستهای امریکائی در میهن ماست، قانون امنیت ظلم و دیگتاتورریست. ملت ایران هرگز باین منشور ستمگری گردن نخواهد نهان و با مبارزه شدید خود آنرا نابود خواهد ساخت.





|       |              |
|-------|--------------|
| نام   | تاریخ انتشار |
| مصلحت | ۱۳۳۲/۱/۲۹    |

## ملت ایران برای درهم شکستن سنگرها و کانوهای فتنه استعماری پیاخته است

اختلافی ندارند در ایندو ساله بانواع حیل و دسایس متوسل شده اند تا مگر از حصول نتایج این پیروزی ملی جلوگیری کنند و با سرکوبی ملت ضد استعمار و صلح جوی ایران، راه را برای ادامه یغمای ثروت ما و تبدیل کشور ما پیاگاه تعدی و تجاوز علیه صلح جهانی بکشایند. کوشش در طرح دعوی نفت در محافل بین المللی مثل شورای امنیت سازمان ملل متحد و دادگاه لاهه، فعالیت برای واگذاری استثمار نفت ایران بیک بنگاه ظاهراً «بیطرف» و «بین المللی» مانند بانک امریکائی «بین المللی» توسعه و ترمیم، اعزام مامورین استعماری رنگارنگ برای مذاکره «بنظور ادامه سلطه بر منابع نفتی ایران و از ایتقبیل، نمودار کوششی است که در صحنه سیاست بین المللی برای سرکوب کردن ملت ما و عقیم گذاشتن پیروزی ملی بکار رفته است. پایای این دسیسه ها، درجهبندی داخلی ایران نیز امپریالیستهای مفتخوار بارتکاب هر گونه توطئه و جنایتی متوسل شده و دو

بقیه در صفحه ۴

جنبش عمومی در سراسر کشور، بار دیگر رو با اعتلاء است، این جنبش که تمام مردم آزاده و شرافتمند ایران را در بر میگیرد متوجه حفظ و صیانت استقلال و حاکمیت ملی و حراست پیروزیهای بدست آمده در قبال دستبرد استعمار کرانست. دو سال پیش، ملت ایران، در دنبال مبارزات مداوم و خستگی ناپذیر خویش صنعت نفت را ملی کرد و شرکت انگلیسی نفت جنوب را که نیم قرن تمام حریصانه به چپاول ثروت عظیم نفتی ماسر کرم بود منحل ساخت، اما استعمارگران انگلیسی و رقبای امریکائیشان که در هر حال در اصل غارت و اسارت ملل محروم و استعمار زده

انی







| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| میهن پرستان | ۱۳۳۲/۹/۳۰    | ۱          |

در بر و جرد از ۱۵،۰۰۰ مرد بالغ،  
۲۲،۰۰۰ نفر بنفع آقای د گتر اعتبار

---

رأی داد اند!

اوضاع انتخابات

تقریباً تمام ایرن ۳۴،۰۰۰ رأی  
جمعی و فقط باستناد شناسنامه های زنان  
و کودکان و مرد گان و یا اساساً بدون  
شناسنامه در صندوق ریخته شده است

کمدی انتخابات

معنی انتخابات  
آزاد!



|          |              |
|----------|--------------|
| نام      | تاریخ انتشار |
| ایران ما | ۱۳۳۳/۱۱/۱    |

## دستگاه حاکمه و ملت !

آنچه در این روزها بسیار اسباب تاسف است ، عدم توجه ای است که هیئت حاکمه نسبت به نارضایتی های مردم نشان میدهد ؛ در حالیکه تمام همت و قدرت هر دستگاه حاکمه ای طبعا باید در راه جلب قلوب و اعتماد مردم بکار افتد ، و هر گونه سهل انگاری در این موضوع ، نتایجی زیان بخش و گاهی جبران ناپذیر بوجود می آورد.

چند روز پیش یکی از افراد مؤثر دولت می گفت « من شخصا باین موضوع توجه کامل دارم و میدانم که مردم آن قدر از ما دورند که گاهی کارهای خوب ما را نمی بینند و یا آن قدر نسبت به ما بیگانه اند که زبان ما را نمی فهمند و بارها من بد بگره مکاران خود گوشزد کرده ام که باید از این امر مهم غافل نبود ، و درد دل مردم را شنید و مردم را واقعا مطمئن ساخت که آنچه صورت می گیرد ، در خیر و صلاح و برای راحت و آسایش ایشان است ولی چه باید کرد که گوش اغلب همکاران ما ، به این حرفها بد هکار نیست . و من از این جهت بسیار متاسفم »



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | اسفند ۱۳۴۹   | ۱          |

## شاه در خدمت کپانیهای نفتی

مبارزات مردم ایران در جریان ملی کردن صنایع نفت و شربهای ، که دکتر مصدق به پیکر استعمار انگلستان زد ، دوس ، بزرگی برای کپانیهای نفتی و دول امپریالیستی شد . در سسال ۱۳۳۲ کپانیهای نفتی پس از توطئه های بسیار تنها عامل مورد اطمینان خود یعنی شاه را بر سر کار آوردند . امریکا پس از توفیق کودتای ساسکی-۱ فوراً مبلغ ۴۵ میلیون دلار به شاه پول داد و در ده سال بعد از کودتا کپانهای امریکا به شاه قریب به یک میلیارد دلار گردید . کپانیهای نفتی و سایر انحصار های برف المللی تاکنون با دقت هر چه بیشتر عناصر وابسته بخود را در ایران بر سر قدرت نگاه داشته اند و بانهایی که برایشان خوش خدمتی نموده اند و ثروت مردم را بچیب امپریالیستها ریخته اند ، پاداش نقدی داده و صه نوع حمایت از آنها نموده اند .

در سست زیر یک نمونه از رشوههایی که شاه از اجانب گرفته وین بستگان و عوامل داخلی و خارجی خود تقسیم نموده مشاهده میکنم . این سند رونوشتست بیان بانگی حساب مخصوص شاه باسم « بنیاد پهلوی » در بانک سوئیس میباشد که در مجله نشین شمساره ۱۰-۲۰ در تاریخ ۱۲ آوریل ۱۹۶۵ در نیویورک منتشر شده است .

باقیه در صفحه ۲

از انتشارات روزگار چاپ شده است



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | تیرماه ۱۳۵۰  | ۱          |

## در بار شاه سردسته باند قاچاق

اگر قرار باشد قاچاقچیان واقعی تیرباران شوند ، اشرف ها ، هویداها و در رأس آنها شاه باید گلوله باران شوند . عامل همه تیره روزیهای مردم ، دربار فاسد شاه و رژیم سلطنتی خیانت پیشه او است .

رژیمهای ضد خلقی که پایه مردمی ندارند و از جانب مردم نكهداری نمی شوند ، معمولاً برای حفظ موقعیت خود مجبورند شیوه‌هایی بکار گیرند . یكروز با عوامفریبی كوشش میکنند باصطلاح پایه خود را « قرص » کنند و روز دیگر با كشتار و خونریزی ، و هرزمان هريك بهتر پیش رفت بان دست زنند . شاه كه در رأس یكی از فاشیستی ترین حكومت های تاریخ قرار دارد ، شاس خود را در هر دو راه آزمایش كرده ، روزی دسته دسته جوانان را باعدامگاه فرستاده و روز دیگر در سرتاسر كشور و باكمك همه دستگاههای تبلیغاتیش یقه انقلابیگری چاك داده و باتمام امكانات بی حد كوشیده خود را انقلابی و اعمال ضد انقلابی و مزدورانه‌اش را انقلاب وانمود كند . واینها همه بامید جلوگیری از مبارزات رشد یابنده مردم و ادامه عمر ننگین خودش بوده است . لیكن هوشیاری خلق زحمتكش ما هرگز باو اجازه راحت نشستن نداده ، نه اعدامهای دستجمعی اش توانسته ترسی در دل مردم ما بیاندازد ودر تصمیم رزمنده‌شان خلی وارد سازد ، و نه « انقلاب كردن » هایش توانسته كسی را فریب دهد و از راه مبارزاتی خود بازدارد . این است كه همیشه برای شاه پس از یكنوره تاخت و تاز و خود نمائی هیچ چیز جز ناكامی و حسرت باقی نمانده وهربار كوشیده به نوعی دیگر خود را « قهرمان » كند .



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | تیر ۱۳۵۱     | ۲          |

## اخبار

◆ همزمان با مسافرت نیکسون بایران ، مجسمه شاه در قصر شیرین بعنوان اظهار تنفر نسبت بامپریالیسم و مزدور آن شاه توسط چریکها منفجر گردید .

◆ روز نوزدهم خرداد هتل شاه عباس در اصفهان که از هتلهای درباری و محل رفت و آمد غارتگران داخلی و خارجی است توسط چریکها منفجر شد و خسارات زیادی ببار آورد .

◆ روز هشتم خرداد ساعت چهار بعد از ظهر ، تمام خوابگاههای دانشجویان در تهران مورد حمله پلیس و ساواک قرار گرفت و دانشجویان را بجرم پرتاب سنگ بطرف نیکسون مثل اسرای جنگی بصف کردند و تمام اطاقها را تفتیش نمودند و هر کس که غیر از کتاب درسی کتابهای معمولی دیگری در اطاق داشت بازداشت کردند و خیلی از لوازم اطاق را باین خیال که « جاسازی » شده شکستند و از بین بردند و سیصد نفر از دانشجویان بازداشت و باخود بردند . در اثر این واقعه دانشجویان که بخشم آمده بودند مأمورین رژیم را با سنگ بدرقه کردند . پلیس برای اینکه بتواند با خیال راحت محوطه را ترك کند دوباره بدانشجویان هجوم آوردند و بقیه دانشجویان را بزور باطاقها برده درها را قفل کردند و جلوی درها پلیس مستقر کردند . عمده زیادی از این دانشجویان هنوز در زندان بسر میبرند .





| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | آذر ۱۳۵۱     | ۴          |

## اخبار

◆ شاه چندی پیش منطقه بزرگی را در کنار دریاچه ژنو بین شهر اویان (فرانسه) و مرز سویس خرید و قصد دارد قصرها و ویلاهای متعددی در آن منطقه بسازد وی قبلاً قصد داشت زمین بسیار بزرگی را در سویس خریداری کند ولی جدل های او با مقامات سویسی بر سر مسأله قاچاق تریاک و تظاهرات وسیعی که در سفر بعدی وی علیه او شد او را خشمگین و از این کار منصرف کرده .  
مقارن با همین ایام سلطان حسن پادشاه مراکش هم قصری در فرانسه خریده است . نکته دانان فرانسوی می نویسند آیا اینها تدارک دوران بازنگشتگی نیست ؟

◆ شراتون هتل ، ماه گذشته مراسم عروسی ثابتی ساواکی را جشن گرفت . تنها فرق این عروسی با سایر عروسی ها وجود بیش از ۱۰۰ نفر مأمور امنیتی هفت تیربدست بود که یکایک مهمانان را دائما کنترل میکردند . این وضع زندگی جلادانی است که از ترس خشم مردم ، زیر سایه هفت تیر به حجله میروند .



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | دی ۱۳۵۱      | ۲          |

## بقیه روابط خارجی چین

آیا خلق ایران از روابط شاه و پکن سود میبرد یا نه؟ چنان گوئی که منافع خلق ما هیچ جا بحساب نمی آید. مضحك است بنام انترناسیونالیسم از منافع همه کس و همه جا سخن راندن و وطن را بکلی فراموش کردن. این یعنی از ترس در نیفتادن به ورطه ناسیونالیسم، به گرداب جهان وطنی در غلطیدن. و نیز عده ای بصورت مدافعین خجول به عذر بدتر از گناه توسل بسته و ادعا می کردند که گویا چین از شرایط ایران «بی اطلاع» است و ما باید حقایق را به آنها گوشزد کنیم!

و مانیز همراه با سایر نیروهای مترقی جهان همین کار را کردیم! و حقایق را گوشزد نمودیم! و نتیجه چه بود؟ استقبال افسانه ای از هرجائی دیگری بعنوان نماینده مردم ایران در پکن، دست در دست هویدا کریم شیرهای دربار!

متأسفانه تا کنون دولت و حزب کمونیست چین با بی توجهی کامل به نگرانی بسیاری از مردم جهان تا آنجا که ما اطلاع داریم در هیچیک از نشریات خود، موضع خویش را توجیه و یا تشریح نکرده اند و چنان با مساله برخورد کرده اند که مردم جهان میبایستی بطور خود بخود هر اقدام دولت چین را تأیید کنند. بنظر ما این عدم برخورد و تحلیل و توضیح بهمان اندازه قابل تأسف است که اصل قضیه. بنابر این

| نام         | تاریخ انتشار           | شماره صفحه |
|-------------|------------------------|------------|
| باختر امروز | نیمه اول اردیبهشت ۱۳۵۲ | ۳          |

فشار و خفقان بسیار فراوان و محسوس شدت پلیسی است . دستگاههای جهنمی تبلیغاتی که الان سراسر کشور را با سیستمهای میکرو ویو و تلویزیون و ... پوشانده اند گوششها و کر میکنند . رژیم بیک بسیج همه جانبه فرهنگی - پلیسی علیه جنبش جوان ما دست زده است . بچه ها حتی از دوران کودکیست بکروز باید کلاس بحثهای سیاسی که باصلاح میهنی و در حقیقت شاهی است داشته باشند . برنامه آموزش دانش آموزان تا دانشگاه همه تغییر خواهد کرد . و در آنها اصرار روی آموزشهای باصلاح میهنی خواهد افتاد . خلاصه رژیم با بهره گیری از تجارب امپریالیسم بدست و پا افتاده است . از طرف دیگر جنبش مسی بالذ و رشد میکند . تظاهرات دانشجویان خشن تر و اعتقاد بمبارزه مسلحانه محکمتر و افرادی که دست اندر کارند مصممتر اند . و دیگر بحثی از تظلم خواهی و موش مردگی در مقابل دشمن انیست . و کسی از رفقا نیست که حاضر باشد بدون سلاح در خیابان حرکت کند . و بخدا اگر مصالح دیگری ایجاب نمیکرد نمیشد جلوی این رفقا را گرفت که در هر کجا حمله بدشمن نکنند . رفقای عاصی و جسور و بی باک و مصمم .



| نام         | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-------------|--------------|------------|
| باختر امروز | مرداد ۱۳۵۲   | ۴          |

براکر پورگ او هنوز در زندان کسبیه زندانی و تحت شکنجه میباشد .

در اسفهان سازمان امنیت با کمک دو روحانی نما آقایی صولانی و غلامی را دستگیر و زندانی ساخته است .

چندی پیش مأمورین زندان قول قلعه بطسور ناگهانی به سسوالهای زندانیان ریخته و زندانیان را مورد ضرب و شتم قرار میدادند . سر انجام روزی زندانیان بجان مأمورین جملاد رژیم افتاده و حسابی از پس آنها بر میآیند . در این ماجرا مبارزان تهران و دلیر دکتر عباس شیبانی ، طاهرزاده و یژن چرنی را متهم میکنند که زندانیان را به مقاومت و مقابله با مأمورین تشویق کرده و در زند مأمورین دست داشته‌اند . اداره زندان این قهرمکان را به زندان انفرادی میاندازند و آنها هم بعنوان بقیه در صفحه ۴

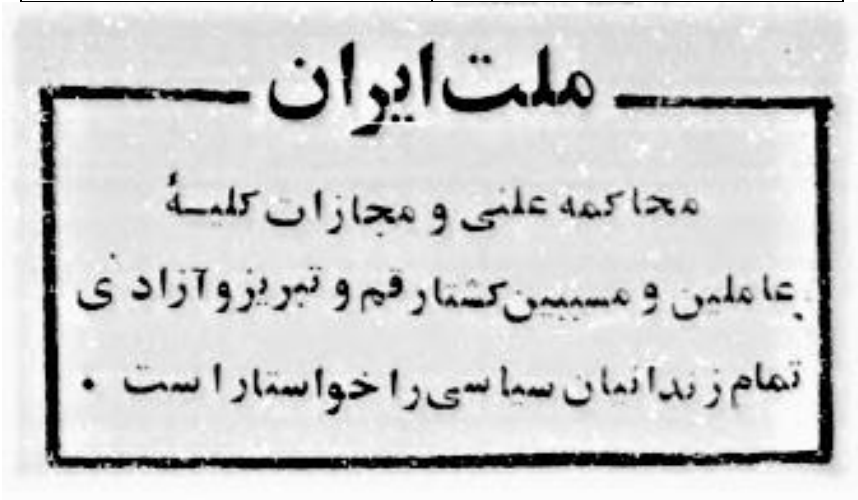
★ در تهران عده زیادی از بالارپایان مبارز دستگیر شده‌اند . اسمعی برخی از این مبارزین بشرح زیر است :

محمد علی جوانمرد ، رضا حسینی او سید احمد معروف به مجاهد . سازمان امنیت در جریان این دستگیری يك دستگاه چاپ و حدود سی هزار جلد کتاب حکومت اسلامی حضرت آیتالله خمینی را نیز ضبط نموده است .

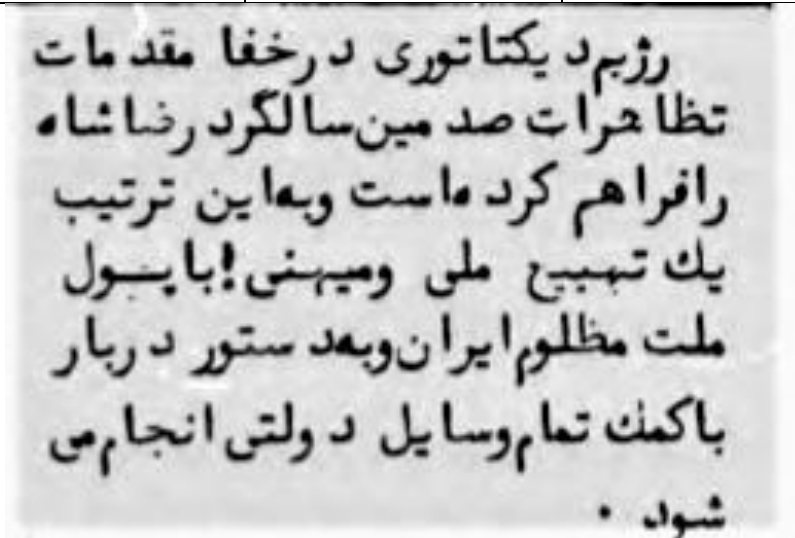
★ در اواسط خرداد ماه برادران عیسوی ، ار دانشجو یان اسفهان ، توسط سازمان امنیت دستگیر شده و تحت شکنجه شدید قرار گرفته‌اند .

★ مدتی پنجم خرداد برادران ناصرزاده ، نورزندان حضرت حجه الاسلام آقای حاج شیخ محمد صادق تهرانی ، که از فعالی پر شور حوزه علمیه قم میباشد توسط سازمان امنیت دستگیر و شکنجه داده میشوند . گفته میشود

|      |            |
|------|------------|
| نام  | تاریخ نشر  |
| جنبش | ۱۳۵۶/۱۲/۲۰ |



|      |            |            |
|------|------------|------------|
| نام  | تاریخ نشر  | شماره صفحه |
| جنبش | ۱۳۵۶/۱۲/۲۰ | ۶          |







| نام       | تاریخ نشر  | شماره صفحه |
|-----------|------------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۱۰/۱۵ | ۱۱         |

## این مجلس فقط برای حمایت از دولتها ساخته شده

- برای این مجلس هویدا و شریف امامی و اذهارى و دکتر سنجایی و شاهپور بختیار تفاوتی ندارند...
- مسئله اینست که این نمایندگان اصول رانمی شناسند و ارزشها را در نمی یابند و اساساً مردم برایشان مطرح نیستند و آنچه برایشان مطرح هست موقعیت خودشان است و اینکه سرفروشتشان چه میشود؟
- اگر از یکی دو نفر بگذریم، آنها هم که به نقش اقلیت و مخالف خوان درآمده اند تفاوتی با موافقان ندارند و روشنتر اینکه همه آنها از جنس و نوع عباس میرزائی هستند

| نام       | تاریخ نشر  | شماره صفحه |
|-----------|------------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۷/۱۰/۲۲ | ۱۱         |

## مجلس ها: ماشین پر کار استبداد و فساد...

- در روزهایی که مردم برای خواسته های ابتدائی شان قربانی می دادند، نمایندگان «مردم» بفکر جیب کارفرمایان و کارخانه داران بودند...
- نمایندگان داریم، جدا از مردم، دور افتاده از مسائل مردم و شریک جرم دولتها هستند...

|            |           |           |
|------------|-----------|-----------|
| شماره صفحه | تاریخ نشر | نام       |
| ص ۱۸ و ۴۰  | ۵۸/۱/۱۵   | مجله جوان |

## صنایع متفرقه

شرکت بریجستون ایران: سرمایه ۱۸۵۰ میلیون ریال، محمود رضا پهلوی با مشارکت دو شرکت ژاپنی سهامدار عمده.  
 شرکت تولیدی کیان تایر (بی. اف. گودریچ سابق): بنیاد پهلوی سهامدار عمده.  
 شرکت زنگالتش: ساخت آند، کاتدو الکترولود، بنیاد پهلوی جزو سهامداران.  
 شرکت قارانگین، ساخت انواع عایقهای حرارتی و صوتی، بنیاد پهلوی جزو سهامداران  
 شرکت کارخانه های مداد ایران، موقوفه آرامگاه پهلوی کلیه سهام  
 شرکت لارال: تولید مواد شیمیائی، بنیاد پهلوی اکثریت سهام  
 گروه صنایع کاغذپارس. سازمان شاهنشاهی خدمات سهامدار عمده  
 شرکت حریر پارس: ایضا



شرکت داروپخش: سرمایه ۱۲۰۰ میلیون  
ریال، داروسازی، سازمان شاهنشاهی خدمات  
کلیه سهام  
شرکت تولیدی و صنعتی آبگینه: تولید  
شیشه جام بامشارکت شرکت گلاوریل - بلژیک،  
خیریه فرح پهلوی جزو سهامداران  
شرکت شل شیمیایی ایران: تولید مواد  
شیمیائی و سموم دفع آفات نباتی با مشارکت  
شرکت شل - هلند. شهرام پهلوی نیا سهامدار

## صنایع نساجی

شرکت شه باف سرمایه ۴۸۰ میلیون ریال،  
محمودرضا پهلوی سهامدار عمده  
شرکت ایران بوبیلن: سرمایه ۲۰۰ میلیون  
ریال، محمودرضا پهلوی جزو سهامداران



ریسندگی و بافندگی آذر اصفهان: شهرام  
پهلوی نیا جزو سهامداران  
شرکت ریسندگی و بافندگی کرج: غلامرضا  
پهلوی و خانواده اکثریت سهام

### صنایع ساختمانی

شرکت سیمان فارس و خوزستان: سرمایه  
هفت میلیارد ریال بنیاد پهلوی اکثریت سهام  
شرکت سیمان آبیك قزوین: بنیاد پهلوی  
اکثریت سهام  
شرکت سیمان تهران: بنیاد پهلوی  
سهامدار عمده.  
شرکت صنایع سیمان غرب: بنیاد پهلوی  
جزو سهامداران  
شرکت پارسوئد: ایجاد قطعات پیش ساخته  
ساختمانی، سازمان شاهنشاهی خدمات جزو  
سهامداران  
شرکت آجر جنوب: محمودرضا پهلوی  
اکثریت سهام  
شرکت گچ تهران: بنیاد پهلوی و شهرام  
پهلوی نیا جزو سهامداران  
شرکت ایرانیت: بنیاد پهلوی جزو  
سهامداران  
شرکت پلاست ایران: تولید لوازم ساختمانی،  
بنیاد پهلوی جزو سهامداران  
شرکت پریقاب: بنیاد پهلوی جزو  
سهامداران  
شرکت آهك چالوس: مهدی بوشهری  
(شوهر اشرف) جزو سهامداران







| نام       | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|-----------|-----------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۸/۱/۱۷ | ۲۸         |

نوشته آلبرتو بلیجی / ترجمه دکتر م. الهام

... ولع عمومی اعضای خانواده پهلوی  
برای ثروتمند شدن و هر چه بیشتر بر دارائی  
خود افزودن ظاهراً يك خصلت ارثی است، چرا  
که رضاخان پهلوی یا رضا شصت تیری. قزاق  
جاه طلب و کوه نشین سواد کوهی که توانست  
از ضعف حکومتی آخرین پادشاه قاجار نهایت  
استفاده را بکند و خود را صاحب تاج و تخت  
نماید عاشق پول بود، بعضی از مورخین و جامعه-  
شناسان و روانشناسان در مقالات تحقیقی خود  
درباره رضاخان پهلوی به این نتیجه رسیدند که  
حرص ثروت اندوزی موجب شد که رضاخان در  
بدست آوردن قدرت جسور شود، در واقع او  
ثروت را از طریق قدرت بدست میآورد و از این  
راه دچار لذت کودکانه‌ای میشد. این خصلت  
ثروت اندوزی به فرزندان او از جمله اشرف هم  
سرایت کرد، اما اشرف علاوه بر این خواست  
ذاتی و ارثی بخاطر موضوع دیگری هم عاشق  
پول و ثروت زیاد است و آنهم بخاطر وقایع  
سال ۳۳ و وجود مردی مثل دکتر محمد مصدق  
بود که برای تمام پهلوی‌ها از پدر و پسر کابوسی  
بود.



| نام       | تاریخ نشر | شماره صفحه |
|-----------|-----------|------------|
| مجله جوان | ۱۳۵۸/۱/۱۷ | ص ۳۱ و ۳۲  |

- ۱- سازمان نوسازی و عمران اراضی  
غرب تهران: بنیاد پهلوی کلیه سهام.
- ۲- سازمان عمران کیش: با سرمایه-  
گزاری حدود ۲۵۰ میلیون دلار، بنیاد پهلوی  
کلیه سهام
- ۳- شرکت عمران و آپارتمان سازی  
خوردین، بنیاد پهلوی کلیه سهام
- ۴- شرکت ساختمانی عمران تکلار: بنیاد  
پهلوی و دو شرکت یونانی و دانمارکی کلیه  
سهام
- ۵- شرکت عمرانی و شهرسازی شمیران نو:  
بنیاد پهلوی سهامدار عمده
- ۶- شرکت ساختمانی آربیتا: بنیاد پهلوی  
کلیه سهام
- ۷- شرکت ساختمانی فرانکورایرانین:  
ایضا
- ۸- شرکت مونتكس ایران: بنیاد پهلوی  
و يك شرکت آلمانی کلیه سهام
- ۹- شرکت آتی ساز: بنیاد پهلوی جزو  
سهامداران
- ۱۰- شرکت خانه سازی اسکان ایران:  
بنیاد پهلوی و شرکت امریکائی رینولدز-  
گونستر اکشن کلیه سهام



- ۱۱- شرکت لتال کن: بنیاد پهلوی  
اکثریت سهام
- ۱۲- شرکت نوکار: بنیاد پهلوی جزو  
سهامداران
- ۱۳- شرکت ساختمانی گلزار: بنیاد  
پهلوی سهامدار عمده
- ۱۴- شرکت ساختمانی کلبه: محمودرضا  
پهلوی سهامدار عمده
- ۱۵- شرکت میم - جیم - میم: محمود-  
رضا پهلوی اکثریت سهام
- ۱۶- شرکت عمران ملك شهر (ساختمان  
يك شهرك در نزدیکی اصفهان). محمود رضا  
پهلوی سهامدار عمده
- ۱۷- شرکت خانه سازی و توسعه تهران  
بزرگ: ایضا
- ۱۸- شرکت شهرسازی و ساختمانی  
فرح آباد: محمود رضا پهلوی اکثریت سهام
- ۱۹- شرکت نشیران: کیوان پهلوی نیا  
پسر فاطمه پهلوی اکثریت سهام
- ۲۰- گروه مهندسين مشاور لوترك:  
ایضا
- ۲۱- شرکت سهامی مهندسی و نوسازی  
ایران مونیر شهرام پهلوی نیا با مشارکت يك  
گروه فرانسوی کلیه سهام
- ۲۲- شرکت کایدسعیت اینترنشنال:  
شهرام پهلوی نیا اکثریت سهام
- ۲۳- شرکت خانه سازی الهیه: شهرام  
پهلوی نیا اکثریت سهام
- ۲۴- شرکت مهندسی و ساختمانی ایران  
نیپون: شهرام پهلوی نیا باضافه يك گروه  
شرکت های ژاپنی کلیه سهام
- ۲۵- شرکت مهستان: بنیاد اشرف پهلوی  
کلیه سهام

لطفا ورق بزنید



## بقیه از صفحه قبل

- ۲۶- شرکت گسترش شمال شهپاد: سرمایه ۱۰۰۰ میلیون ریال، اشرف پهلوی کلیه سهام  
 ۲۷- شرکت سازانکو: بنیاد اشرف پهلوی و یک شرکت خارجی کلیه سهام  
 ۲۸- شرکت ت. ژ. آ: مهدی بوشهری و یک گروه خارجی کلیه سهام  
 ۲۹- شرکت عمرانی شهر صنعتی ساوه: شهپاز پهلبد پسر شمس پهلوی اکثریت سهام  
 ۳۰- شرکت فیاتک: شهر آزاد پهلبد: دختر شمس و یک شرکت ایتالیائی اکثریت

سهام

- ۳۱- شرکت آناهیتا: شهپاز پهلبد اکثریت

سهام

- ۳۲- شرکت ایران موبیل هومز: شهپاز پهلبد پسر شمس اکثریت سهام  
 ۳۳- شرکت ساختمانی فراسن: شهپاز پهلبد اکثریت سهام  
 ۳۴- شرکت شهر صنعتی کورش: ایضا  
 ۳۵- شرکت کورش بنا: شهپاز پهلبد جزو سهامداران

- ۳۶- شرکت ساختمانی و مهندسی مهر- شهر: شهپاز پهلبد اکثریت سهام  
 ۳۸- شرکت ایراسر: ایضا  
 ۳۹- شرکت سازگان: شهپاز پهلبد جزو



سهامداران  
 ۴۰- شرکت ایرا-اسپی کاپاگ: پهلبدھا  
 و يك شرکت فرانسوی کلیه سهام  
 ۴۱- شرکت ساختمانی خطوط لوله ایضا:  
 پهلبدھا کلیه سهام  
 ۴۲- شرکت سامان ایران: شہرام  
 پهلوی نیا جزو سهامداران  
 ۴۳- شرکت تمیشان: غلامرضا پهلوی  
 ۴۰٪ سهام  
 ۴۴- شرکت اینداستیال ہومز اینتر-  
 فاشنال: غلامرضا و منیرہ پهلوی کلیه سهام  
 ۴۵- شرکت سودتک ایران: شفیقھا  
 سهامدار عمدہ

پایان



| نام       | تاریخ انتشار | شماره صفحه |
|-----------|--------------|------------|
| گزارش روز | ۱۳۵۸/۳/۱۷    | ۴۸         |

اسناد محرمانه‌ی بی که از وزارت دربار، به دستمان رسیده، حکایت از حیف و میل‌های غارتگرانه‌ی بی می‌کند که توسط عده‌ی نورچشمی دربار در حق بیت المال روا میشد. انانی که به نوعی با رژیم سابق وابستگی داشتند. تمامی هزینه‌های زندگی شان از پول تلفن گرفته تا سفرهایشان به خارج از کشور با توسط وزارتخانه دربار پرداخت میشد. متاهی برای اداری جلوه دادن سفرهای تفریحی، ماموریتی به آنان محول می‌کردند. از جمله مبلغ دویست هزار دلار به صورت چک مسافرتی، از سوی دربار به دکتر «نهادنی» طی نامه محرمانه شماره ۱۰- ۲۱۱ پرداخت شد تا با مأموران سیا تماس حاصل کند و برای انجام طرح‌های ضد مردمی از وجود و نظر آنان مدد بگیرد.

در اسناد به دست آمده، این حقیقت را روشن است که جهت حصول تماس با مأموران سیا، قبلاً مبلغ یکصد هزار دلار در اختیار اردشیر زاهدی سفیر ایران در واشنگتن قرار گرفته بوده و هزینه‌های دیگر سفر، نیز بعداً به حساب وزارت دربار گذاشته شده است.

معمولاً بیشتر سفرهایی که به خارج از کشور، توسط مقامات مورد علاقه درباریان انجام میگرفت، به غیر از مبلغی که به عنوان حق السفر به آنها پرداخت میشد. هزینه‌های دیگری را هم شامل می‌گردید که پس از بازگشت مسافر، وزارت دربار به نوعی اقدام به تأمین بودجه برای





دربار شاهنشاهی

شماره ۱۰-۲۱۱/م

تاریخ ۱۳۰۷/۱۲/۲۶

پوسته

اداره کل دوا و حرمها

ری

درست گرامی

جناب آقای هوشنگ بهاوندی  
رئیس دفتر مخصوص علیا حضرت شهبانوی ایران

بازداشت به مرقومه شماره ۱۶۵۷/م  
۲۵۳۶/۱۲/۱۴ و ضمیمه آن اشعار میدارد :  
قبلاً مبلغ یکصد هزار دلار در اختیار جناب آقای  
ارد شیرزادی سفیر شاهنشاه آرمهرگز آورده شده بود  
و طبق اسناد ارسالی جمع هزینه بالغ بر ۱۰۱۰۶۰/۶۶  
دلار میباشد که ماهه القارت آن شامل ۱۰۶۰/۶۶ دلار  
فورا برای سفارت شاهنشاهی ایران در واشنگتن حواله  
شد.

با احترام و تشکر فراوان  
معاینه دربار شاهنشاهی

امیرمقتدی

م. م. شریانی

۱۳/۱۵

مالی

|                                    |            |
|------------------------------------|------------|
| دفتر مخصوص علیا حضرت شهبانوی ایران |            |
| شماره                              | ۶۷۴۳       |
| تاریخ                              | ۱۳۰۷/۱۲/۲۶ |

## سایر منابع

### کتاب

ایران در عصر پهلوی، مصطفی الموتی، ج ۱۵، لندن، کیهان، ۱۳۷۲/۱۹۹۴.  
تاراج بزرگ آمریکا و غارت میراث فرهنگی ایران، محمد قلی مجد، تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۸.  
خاطرات ملکه پهلوی (تاج الملوک پهلوی)، جمعی از مصاحبه‌کنندگان، تهران، به آفرین، ۱۳۸۰.

کاخ تنهایی، ثریا اسفندیاری، نشر البرز، تهران، ۱۳۷۱.  
۵۳ سال عصر پهلوی به روایت دربار، ریحانه درودی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۰.

مقاومت شکننده، جان فوران، ترجمه: احمد تدین، تهران، رسا، ۱۳۹۲.  
من و خاندان پهلوی، محمد برقی - حسین سرفراز، پیکان، ۱۳۸۲.

### مقالات

سانسور در مطبوعات عصر پهلوی اول، ربابه معتقدی، گنجینه اسناد، زمستان ۱۳۸۰، شماره ۴۴.

سانسور مطبوعات در دوره پهلوی دوم، مظفر شاهدی، تاریخ معاصر ایران، زمستان ۱۳۹۰، شماره ۶۰.

سانسور مطبوعات، کتاب، فیلم‌برداری و عکس‌برداری در دوره‌ی رضا شاه، کریم سلیمانی، مطالعات تاریخ فرهنگی، زمستان ۱۳۸۸، شماره ۲.



صادرات و قاچاق نفت و فرآورده‌های نفتی ایران به افغانستان در دوره پهلوی دوم، مظهر ادوای، پژوهشنامه خراسان بزرگ، بهار ۱۳۹۵، شماره ۲۲.

عملکرد نظامی دولت پهلوی اول در مقابله با قاچاق کالا در ایلام با تأکید بر اسناد، محمود مهمان نواز، مطالعات تاریخی جنگ، تابستان ۱۴۰۰، شماره ۱۶.

مطبوعات ایران در برابر سانسور ۱۳۳۲-۱۳۷۷، احمد کریمی حکاک، ایران نامه، بهار و تابستان ۱۳۷۷، شماره ۶۲ و ۶۳.

نظام اجباری، یحیی آریابخشایش، فصلنامه مطالعات تاریخی، ۱۳۸۸، شماره ۲۵.

مصائب عصر پهلوی در آینه مطبوعات روزگار پهلوی



یادداشت

..